

ምዕራፍ አምስት

ባሕልና ርዕዮት

የአማርኛ ቃላት ሲያጥረኝ ወደ ቤተ ክርስቲያናችን ረዳት መጋቢ ፓስተር አለማየሁ ደምሴ ዘንድ ሄጄ ትርጉም አጠይቀዋለሁ። እርሱ አዳዲስ ቃላት ሲያገኝ ከነ ትርጉማቸው የሚይዝበት ማስታወሻ ደብተር አለው። ርዕዮት ከእርሱ ካገኝኋቸው ብዙ ቃላት አንዱ ነው። perspective የሚለው የእንግሊዝኛ ቃል ትርጉም ነው። ርዕዮት አመለካከት ብቻ ሳይሆን ወደፊት ሊሆን የምንፈልገውንና የምናቅደውን የምናይበት የአስተሳሰባችን አቀራረጽ ነው።

እውነት የሚቀርብበት ማህደር ወይም ዐውድ (context) አለው። በሌላ አነጋገር እውነት መፈክር ብቻ ከሆነ ኃይሉን የሚገልጽበት ዐውድ አላገኘም። “ኢየሱስ ጌታ ነው” ማለት እውነት ነው። ግን እየሱስ ጌታ የመሆኑን እውነት በግል ሕይወታችን ካልገለጽነው፣ በቤተሰብና በመኅበረሰብ ተቋሞች ካልኖርነው፣ ከዚያም አንኳን አልፎ በኢኮኖሚው በፖለቲካው፣ በሶሻልና በሳይኮሎጂካል ዐውድ ካለቀረብነው ትርጉም የለውም፤ “ተፈጥሮን እናሸንፋለን” ይባል ከነበረው ባዶ መፈክር የተሻለ አይሆንም። ግን እውነትነቱ አይለወጥም።

ዐውድ (context) ሊለዋወጥ ይችላል። ምክንያቱም ተጨባጭ ነው ያልነው ነገር (reality) ነውጥ (dynamic) አለው። ለዚህ እውነት ራሱ ባይለወጥም፣ ተግባራዊነቱ ይለዋወጣል። ለዚህ ነው ከትምህርት ቤት ጨርሰን ከወጣን በኋላ አንኳን ወደኋላ እንዳንቀር ማንበብ ያለብን፣ ለዚህ ነው ለዘመኑ የሚሆኑ አዳዲስ መጻሕፍት መጻፍ ያለባቸው። ባሕል ደግሞ እውነት ከተያዘባቸው ማሕደሮች አንዱ ነው። ለዚህ ነው አባት ለልጁ “በእንተ አድሜ በነበርኩባት ጊዜ...” ማለቱ የማያበቃው፤ ምክንያቱም በመካከሉ ታላላቅ የሆኑ ባሕላዊ ለውጦች ተከስተዋል።

ልጁ መልሶ አባቱን “የእኔን አድሜ ሆነህ አታውቅም” ቢለው ብዙ የተሳሳተ አይሆንም፤ ምክንያቱም አሁን ልጁ በቆመበት ጫማ ውስጥ አባቱ ቆሞ አያውቅም። ይህ ደግሞ ከማንም የበለጠ በዲያስፖራ ትውልድ ጉልህ ሆኖ ይታያል።

በአያንዳንዱ ትውልድ የሰውን አዕምሮ ለመያዝ የሚሻው የኃይሎች ውረያ አለ። ሰዎች ስለሚያስቡት ወይም ስለማያስቡት፣ ስለሚያምኑት ወይም ስለማያምኑት ለመወሰን ብዙ ሸሚያ አላቸው፤ በተለይ ከአምነት አንጻር በዘመናችን አስፈላጊ የሆኑትን አንዳንድ ባሕላዊ ሁኔታዎችን በዚህ ምዕራፍ እናያለን። በዚህ ቦታ የምናቀርባቸውን አንዳንዶቹን አሳቦች ለመያዝ ትንሽ ማሰላሰልን ይጠይቃሉ። የሚከተሉትን ሰባት አሳቦች አጥርቶ ማጤን ለብዙ መረዳቶች በር ከፋች ይሆናል።

1. ሉአላዊ አመለካከት (Worldview)

ባሕላዊ ሁኔታዎችን በምንገመግምበት ጊዜ ሉአላዊ አመለካከት ትልቅ ሚና ይጫወታል። ሉአላዊ አመለካከትን ብዙ ምዕራን ሲተረጉሙት ሰዎች አለምን እንዴት እንደሚያዩትና አውቀውም ሆነ ሳያውቁ የሚያዩትን የሚተረጉሙበት መለ ወይም ግምት ነው። ሰዎች ይህንን አመለካከታቸውን ለማጥፊት የሚጠቀሙበት ወንፊት የተለያየ ነው። ባህላዊ የሆነ ነውጥ ሲንቀሳቀስ በተለይ በኢንተርናሽናል ዲፕሎማሲ በፖለቲካ፣ ንግድ፣ ሃይማኖት፣ የጦር ትብብርና የትምህርት ልውውጥን በሚመለከት፣ በዘር ልዩነት፣ ሌላው ቀርቶ በወንድና በሴት አለመግባባት ሉአላዊ አመለካከት ትልቅ ቦታ አለው። ብዙ ጠባብቶች ግኑኝነት እየተስፋፋ ሲሄድ፣ ሰዎች ከተወለዱበትና ከአደጉበት አካባቢ ወደ ሌላ አየሄዱ መኖር ሲቀጥሉ ሉአላዊ አመለካከት እየተቀራረበ ይመጣል የሚል ተስፋ አላቸው። እንደ አሜሪካ ያሉ ብዙ የውጪ ዜጎችን የሚቀበሉ አገሮችም ሉአላዊ አመለካከታቸው ቶሎ ቶሎ ይለወጣል ይላሉ።

ዛሬ ተቀባይነት ያለው ሉአላዊ አመለካከት ከአውሮፓውያን ያስተላለፈ ሂደት የተወረሰ ምላ ምትን (assumption) ወደ ምክንያታዊነት (rationalism) በመለወጥ ላይ የተመሠረተ ነው። ታዋቂው ፈላስፋ ሪኔ ዴካርቲስ “አስባለሁ ስለዚህ እኔም ነኝ” (I think therefore I am) የሚል ብዙ ተቀባይነት ያለው አባባል አወጡ። የአባባሉ ይዘት በቀላሉ ሲተረጎም ርዕዮተ ነገሩ አኔ ራሴ በማሰበው አሳብ የተመሠረተ ነው እንደ ማለት ነው። ይህ አመለካከት ታዲያ አውቀትን (intellect) በምእራባውያን አስተሳሰብ ሚዛናዊ ያልሆነ ከፍተኛ ቦታ ሰጠው። ከአስራ ስምንተኛው ምዕተ አመት ጀምሮ

ይህ አመለካከት ሳይገታና ሳይታረም እስከዛሬ ድረስ እንዳለ ነው። ይህ አመለካከት የሰውን መንፈስ ዝቅ ያለና ባይተዋር አደረገው። ስለዚህ በደመ ነፍስ የማወቅ ችሎታ (intuition) ምናብ (imagination) እና የመንፈስ ንቃት (conscience) በአስተሳሰብ ሂደት ውስጥ ከግምት የሚይገቡ ሆኑ። ይህ አስተሳሰብ እያደገ መጥቶ አብርሆት (Enlightenment) ተብሎ ተሰየመ። አብርሆት በዚህ መልኩ ሲታይ አራት ክፍሎች ብቻ ነው ያሉት፡- ምክንያታዊነት (rationalism) መማር (learning) መጠራጠር (Skepticism) የሳይንስ ህግ (Empiricism)። በእነዚህ ያልተደገፈ አስተሳሰብ ተቀባይነት የለውም። እነዚህን ህጎች ዘርዘር አድርገን እንተርጉማቸው።

ሀ. ምክንያታዊነት፡- አንድን አሳብ ለመቀበል ወይም ለመቀበል ዋናው ወሳኝ ምክንያት ብቻ እንደሆነ አድርገን የምንከተለው መንገድ፣ ወይም የምናደርገው ልምምድ።

ለ. መማር፡- አውቀትንና ብልሃትን መቅሰም፣ መሰብሰብ።

ሐ. መጠራጠር፡- አውነት ነው ተብሎ የሚቀርብ ነገር ሁሉ መጠየቅ አለበት። እንዳውም ያንን አውነት በመጠራጠር የምናመጣቸው ጥያቄዎች ለአመለካከታችን ወሳኝነት አላቸው።

መ. የሳይንስ ህግ፡- አውቀትን ለመፈለግ የምንከተለቸው መንገዶች፣ ለምሳሌ መመልከት (observation), ሙከራ (experimentation)፣ በእነዚህ መንገዶች የተገኘ ግኝት ብቻ ነው ተቀባይነት ያለው ብሎ ማመን ነው።

የአብርሆት መልካምነቱ ይህንን ዘዴ በመከተል አለማችንን ለማሻሻል በጣም ብዙ ነገሮች ተፈልስፈዋል። ዘመናዊ ህክምና፣ የግንኙነት ግኝቶች ከቴሌፎን እስከ ቴሌቪዥን እስከ ኢንተርኔት፣ ሚካኒካል የሆኑ ቁሳቁሶች፣ የአመራርና የአስተዳደር ዘዴዎችን እንኳን ሳይቀሩ ያሻሻሉ ብዙ ግኝቶች የዚህ መንገድ ውጤቶች ናቸው። አብርሆት ባይኖር ኖሮ አለም ከዚህ የባሰች የችግርና የረሀብ ቦታ ትሆን ነበር። ሆኖም ይህ መንገድ መልካም ያልሆነ ውጤቶችንም በአለማችን ትቷል።

አስቲ በአባባቸው በሰውና በእግዚአብሔር መካከል መስመር እንዳለ ተመልከቱ።

እግዚአብሔር

የሰው ዘር

አብርሆት የሚለው አንዲህ ነው። እግዚአብሔር ካለ ሳይንሳዊና ምክንያታዊ መንገዶችን በመጠቀም፣ የመጠራጠርን ጥያቄዎች አልፎ በትምህርት ብዛት መገኘት አለበት። በሌላ አነጋገር ሰው በራሱ ችሎታና ጥበብ፣ በራሱ ምርምርና ፍለጋ ያንን መካከል ላይ ያለውን ግድግዳ ተሻግሮ እግዚአብሔርን ማግኘት አለበት። ይህ መንገድ ሌሎች አማልክትን ለመገናኘት መጠቀሚያ መንገድ ሊሆን ይችላል። ከእውነተኛው አምላክ ከእግዚአብሔር ጋር ለመገናኘት ግን ያንን በመካከል ያለውን ግድግዳ ማለፍ ካልቻለ አብርሆት (Enlightenment) የሚለው “ግድግዳውም የለም፣ ስለዚህ እግዚአብሔርም የለም” ነው።

አብርሆት ሊደርስበት የሚችለው የመጨረሻው የበሰለና ከፍተኛ መልስ ይሄ ነው። ለምሳሌ አንድን ቁስ (matter) በሁለት አቅጣጫ (Two Dimension) ማየት እንችላለን። ያንኑ ቁስ በሶስት አቅጣጫ (3-D) አሁን ደግሞ በተሻሻለው በአራት አቅጣጫ (4-D) ማየት እንችላለን።

በአራተኛው አቅጣጫ የምናየውን አንዳንዱን የቁሱን ክፍል በሁለት ወይም በሶስት አቅጣጫ እንኳን ለማየት፣ መኖሩን እንኳን ማወቅ አንችልም። መንፈሳዊ አቅጣጫ (Spritual Dimension) ደግሞ ከዚህ የተለየና የመጠቀሚያው በሁለት ወይም በሶስት ወይም በአራት አቅጣጫ በምናገኛው አውቀት ብቻ ልንረዳው አንችለም።

መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት ግን (ከሉአላዊ አመለካከት ጋር ሲነጻጸር) ያንን ግድግዳ አልፎ መሔድ የሚችል እግዚአብሔር ብቻ ነው ይላል። ያንን ግድግዳ አልፎ የመምጣቱ ከስተት መገለጥ (Revelation) ይባላል። ስለ እግዚአብሔር የምናውቀው ነገር ሁሉ እርሱ ራሱን ለእኛ ስለገለጠልን ብቻ ነው። ስለ እርሱ ያለን አውቀት በሙሉ፣ ከተፈጥሮ ቢሆን፣ ከመጽሐፍ ቅዱስ፣ ከቤተ ክርስቲያን ሕይወት፣

ከእርሱ ጋር ባለን የጥሞና ጊዜ፣ በምንም መንገድ ስለ እርሱ ላለን አውቀት መነሻው እርሱ እግዚአብሔር ብቻ ነው።

እግዚአብሔር ለሰው ዘር በአጠቃላይ መንገድ ራሱን ገልጿል። ይህን ራሱን የገለጸውን እግዚአብሔርን የማወቅ ችሎታ ደግሞ በግል ለአያንዳንዳችን የተሰጠን ስጦታ ነው። ከብዙ ዘመን በፊት ለኢሳይያስ የተገለጠ እውነት አለ፣ እኔ ደግሞ የዚያ እውነት ተጠቃሚ እንደሆን ዛሬም ለእኔ መገለጥ አለበት። በተጨማሪም በዚህ መጽሐፍ ምዕራፍ ሁለት እንዳየነው፣ እግዚአብሔር ራሱን የሚገልጸው ለአዕምሯችን (የንቃተ ህሊና መቀመጫ) ሳይሆን ለመንፈሳችን ነው ከእግዚአብሔር የሆነውን ነገር ሁሉ መቀበል የሚችለው የእኛነታችን ክፍል መንፈሳችን መሆኑን አይተናል። የሰው ምርምርና ጥናት ምንም የመጠቀሚያ የጠለቀ ቢሆን፣ በራሱ እግዚአብሔርን ማግኘት አይችልም።

ምክንያታዊ ብቻ ለሆነ ሰው (Rationalist) መንፈስ ቅዱስም ሆነ የሰው መንፈስ የሚባል ነገር የለም። ምክንያታዊም በሳይንስ መንገድም ሆነ በምክንያታዊ መንገድ ሊረጋገጡ አይችሉም። ይህ ግን ብዙ የሚናገረው ስለእውነተኛ ነገር (reality) ሳይሆን ስል ምክንያታዊነት (rationalism) ነው። የምክንያታዊ ሰው አስተሳሰብ እርሱ ራሱ ሳያስበው ነው የሚሠራው፣ ምክንያታዊ ሰው በሕይወቱ ላይ ተፅእኖ ስላላቸው ኃይሎች የሚያውቀው በጣም ትንሽ ነው፤ እርሱ ሊረዳው ያልቻለ ለየት ያለ አመለካከት ካጋጠመው፣ የሚገባውን ትኩረት እንኳን ሳይሰጠው እንደ ተረት ያየዋል ወይም ያረጀ ያፈጀ ፈሊጥ ብሎ ይጥላል። ስለዚህ መንፈሳዊው ክፍል ምናብንና (Imagimation) በደመ ነፍስ የማወቅ ችሎታን ጨምሮ (Intuition) በምክንያታዊው ሰው ዘንድ ጥቅም የሌለው ይሆናል። ለዚህ ነው የምዕራባውያን አመለካከት ለምሥራቅ (ለቡዲስትና ሂንዱ) እንዲሁም ለእስላሞችና ለሶስተኛው አለም ክርስቲያኖች እንኳን ባዶ የሚሆንባቸው። የእንኚህ ባሕሎችና ሕዝቦች አመለካከት ለመንፈስ ቦታ ይሰጣል። በእንኚህ ባህሎች መንፈስ፣ እርግግን፣ መለዕክት፣ አጋንንት፣ ምትሃት፣ እና የመሳሰሉት ገለጣዎች ቦታ አላቸው። አተረጓጎሙ የየግሉ ቢሆንም፣ አንዳንዶቹ ከክፉ መናፍሶት ጋር መገዳገትና አብሮ መስራት የሚያዋጣ ቢመስላቸውም፣ ከክፉ ታቸው ደግነትን የሚያገኙ መስሎ

ቢታያቸውም፣ ህልውናቸውን ግን ያምናሉ። ለእነዚህ ባሕሎች የምዕራቡ ባሕል ባደና ርካሽ ሲሆንባቸው፣ ለምዕራቡ ደግሞ የእነዚህ ባሕል ኋላ ቀርነትና የድንቁርና ምልክት ይሆንባቸዋል። ልዩነቱን ለማጥበብ እንኳን አይቻልም፤ የዕውቀትን ባለ ህቅነትን ማመቻመቻ (compromising intellectual integrity) ይሆንባቸዋል።

2. ርዕዮትና እምነት

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተደረጉ ድርጊቶች ለመቀበል የሚያስችላቸው አለ? ለምሳሌ እንዳንድተአምራት ወይም ከስተቶች በእርግጥ መሆናቸው ያጠራጥራችኋል? ያ ከሆነ ምናልባት ከምታስቡት በላይ በአብርሃት (Enlightenment) ርዕዮታችሁን አየተጫነው ነው። በተለይ በምዕራቡ ባሕል ብዙ ለቆየን ሳይታወቅን ነው አየተለወጥን ያለነው። ብዙዎቹ ለመቀበል የሚያስችላቸውን በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለጹ ድርጊቶች ከተፈጥሮ መንገድ ውጪ የተከሰቱትና እኛ ተአምራዊ ብለን የምንጠራቸውም ናቸው። ያ ማለትም የአብርሃት ሰዎች አጥብቀውና ተደራጅተው የሚያጸኑትን ብቻ መቀበል ማለት ነው። ለምሳሌ ጸሎት በብዙ ምዕራባውያን ዘንድ ክርስቲያኖች እንኳን ሳይቀሩ ለበሽታ መፍትሔ ያመጣል ብለው መቀበል ያልተለመደ ነው። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ካሪዝማቲክ እንቅስቃሴ ባለባቸው አብያተ ክርስቲያናት ለበሽተኛ መጸለይ የሚታይ ልምድም አየሆነ መጣ እንጂ ከእርባእና ከአምሳ አመት በፊት በወንጌላውያን ቤተ ክርስቲያኖች እንኳን ለበሽተኛ መጸለይ የተለመደ ነገር አልነበረም። የመንፈስ ቅዱስ እንቅስቃሴ ወደ አገራችን በገባበት ጊዜ ሲጸለይና አጋንንት ሲጮሁ ከምዕራብ የመጡ ሚሲዮናውያን ግራ ይገባቸው ነበር። ምክንያቱም የብዙዎቹ አስተሳሰብ ሕክምና ካለዳነው ተስፋ የለውም የሚል ነበር። የእምነት ጸሎት እንዳንዴ ቢሞክርም እንኳን፣ ዋናውና የመጀመሪያው ልምድቸው ሳይሆን በሌለው ነገር ሁሉ ተስፋ ከቆረጡ በኋላ የሚደረግ ሙከራ ብቻ ነበር።

አውነተኛ ፈውስና ተአምር በሶስተኛው አለም ክርስቲያኖች ዘንድ የሚሰጠው ትልቅ ግምት በምዕራቡ አይሰጠውም። በእርግጥ እንደ ፈረንጆቹ አቆጣጠር ከ 1980ዎቹ ጀምሮ ለቴሌቪዥን ተመልካች የሚሆኑ የፈውስ ፕሮግራሞች በዝተዋል። እዚህ ላይ የምጠቅሰው ይህንን አዲሱን ልምድ ሳይሆን ባሕላዊ ቅርሶን ነው። መሠረታዊ

ነጥባችንን እንደገና ለስታውሳችሁ፤ መታዘዝ መረዳትን ይቀድማል። በፈቃድ የሆነ መታዘዝ፣ በእውቀት የተገኘ መረዳትን ይቀድማል። አግዚአብሔር በእውቀት የተገኘ መረዳትን አይወድም ማለቴ አይደለም፤ ግን መረዳት የእምነት ውጤት ነው እንጂ የእምነት ምክንያት ሊሆን አይችልም።

ርዕዮታችን በመንፈስ አለም የሚሆነውን ነገር ተቀባይ ካልሆነ የእምነታችን ጠላት ነው። እንደገና ገለጽ ባለ መንገድ ለስቀምጠው፤ በሁሉ ነገር ላይ አርግጠኛ ካልሆንን ብለን ከጠበቅን፣ ወይም የተጨበጠ መረጃ የሌለው ነገር አግዚአብሔርን የመታዘዝ አርምጃ ከመውሰድ የሚከለክለን ከሆነ፣ አመለካከታችን የእምነታችን ጠላት ነው። አውቃለሁ ይህ አባባል በጣም አጠቃላይ የሆነና አላፊነት የጎደለው አባባል ይመስላል። ታዲያ ይህ ከሆነማ ሰው ሁሉ በስሜቱ የተሰማውን ብቻ ያድርግ ማለት ይመስላል፤ አይደለም! ያም የእምነት መንገድ አይሆንም። አርግጠኛ ለመሆን እምነት የሚጠይቃቸውን ነጥቦች ማስታወስ ይጠይቃል።

“ያለ እምነት አግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት አይቻልም ምክንያቱም ወደ አግዚአብሔር የሚቀርብ ሁሉ አግዚአብሔር መኖሩንና ክልብ ለሚሹትም ዋጋ እንደሚሰጥ ማመን አለበት” ዕብራውያን 11:6።

ጥቅሱ “ወደ አግዚአብሔር የሚቀርብ ሁሉ አግዚአብሔር መኖሩን ... ማረጋገጥ” አይደለም የሚለው፣ ወይም “መኖሩን ... በማያጠያይቅ ጥናት መደገፍ” አይልም። “መኖሩን . . . ማመን” ነው የሚለው። እንዲያውም የጥቅሱ መንፈስ አርግጠኛነትን መፈለግ አግዚአብሔርን እንደማያስደሰተው ነው። ምክንያቱም አግዚአብሔርን የሚያስደሰተው እምነት ነው ይላል። ታዲያ ታያለችሁ በጣም የበሰለ፣ በአላፊነት የተሞላና ምጥቅና ጥልቅ የሆነ የሚመስለው የምዕራባውያን አመለካከት ሳይታወቅ የእምነት ጠላት እንዳሆነ?

ለእንዳንድ እንባቢዎች ይህ የማይዋጥ መዘለበድ እንደሚሆንባቸው አርግጠኛ ነኝ። እንዳንዶቻችሁም ደሀና ጀምሮ ነበር አሁን ግን መዘባርረቅ ውስጥ ገባ ትሉኝ ይሆናል። ግን ግዴላችሁም ለጥቂት ጊዜ እንቻቻል። በየሐንስ ምዕራፍ 6 ውስጥ ሰዎች ጌታ የሱስ የነበራቸውን አመለካከት ሲያዘበራርቅባቸው እንደዚያ ገምተውት

ነበር። እንዲያውም ሰው በላነትን (Cannibalism) ተለማመዱ ያላቸው ነበር የመሰላቸው። እርሱ ግን ለየት ባለ መንገድ ይላቸው የነበረው እርግጠኛ መሆኑን ከመፈለግ ይልቅ አመኑ።

“መንፈስ ሕይወትን ይሰጣል፤ ሥጋ ግን ምንም አይጠቅምም” ዮሐንስ 6:61-63።

ጌታ የሱስ ሥርዓትና ወጋቸውን በመጣስ እንደሚያስቆጣቸው በደንብ ያውቅ ነበር። በሌላ መንገድ ደግሞ መልስ የሚያገኙት በእምነት ብቻ እንጂ በገለጻ አለመሆኑንም ያውቃል። ከላይ ያየነው ጥቅስ ዝቅ ብሎ

“ብዙዎቹ ወደ ኋላ ተመለሱ፤ አልተከተሉትም” ቁጥር 66 ይላል።

እርሱን መከተል ትተው ሲሄዱ ዝም አላቸው ማለት ነው። የተቆጡበትን የአመለካከት ነገር አስተካክሎ ተከታዮቹ ሊያደርጋቸው አልፈለገም፤ በዚያ አይነት መንገድ ተከታዮቹ ከሚሆኑ በእምነት ቢከተሉት ይወዳል። በጌታ አመለካከት መታዘዝ ከመረዳት ይቀድማል። ታዲያ ከማመናችን በፊት መረዳት ብንፈልግ ጌታ ለዕውቀታችን ይተወናል። ይህንኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል እስቲ አሁንም ዝቅ ብለን እንየው። እነዚያ ትምህርቱ ያስቆጣቸው ትተውት ከሄዱ በኋላ ደቀ መዛሙርቱን፤

“እናንተም ደግሞ መሄድ ትፈልጋላችሁ? አላቸው” ቁጥር 67 ይላል።

ደቀ መዛሙርቱን እንዲሄዱ ከተዋቸው ለአኛ የተለየ የሚያደርግ ይመስላችኋል? ጴጥሮስ የመለሰው መልስ ብዙ ቁም ነገር አለው። ተመልሰው መሄድ እንኳን ቢፈልጉ የተሻለ ምርጫ እንደማይሆንላቸው ነው የገለጸው።

“ጌታ ሆይ ወደማን እንሄዳለን? አንተ የዘለአለም ሕይወት ቃል አለህ፤ አንተ እንድያ የእግዚአብሔር ቅዱስ እንደሆንህ አምነናል አውቀንማል” ቁጥር 68-69።

የሁለቱን የመጨረሻ ቃላት የአቀማመጣቸውን ቅደም ተከተል አስተውሉ።

“አምነናል አውቀንማል” ። ጌታ ግን አሁንም በእነርሱ መተማመን እንደሳደለው ነው የሚነግራቸው።

ቁጥር 70 “አስራ ሁለታችሁን የመረጥኋችሁ እኔ እይደለሁምን? ነገር ግን ከእናንተ አንዱ ዲያቢሎስ ነው”

ይህ ተግሳጽ እንጂ መተማመንን የሚያሳይ ንግግር አይደለም። በዚህ ሁሉ ውስጥ ደግሞ ማስታወስ ያለብን የመጀመሪያውን “የሰው በላሽነትን” ጥያቄ አልመለሰውም። “ሥጋውን መብላት አለባችሁ” የሚለው አባባል ያስነሳውን ጥያቄ እንጠንጥሎ ነው የተወው። ይህ አባባል ዛሬ እኛ በትርጉም ስለምንረዳው እንግዳ አባባል አይደለም። ለእነርሱ ግን

“ይህ የሚያስጨንቅ ነው” ቁጥር 60 ነው ያሉት።

ጌታ ትርጉሙን ያሳወቃቸው ቆይቶ በሌላ ጊዜ፤ በሌላ ቦታ ነው። ደቀ መዛሙርቱ ግን የአምነትን ፈተና አለፉ። የሚለውን ባይረዱም፤ የሚለው ነገር ቢያስጨንቃቸውም፤ ሳይረዱ አመኑበት። ትምህርቱ እያስጨነቃቸውም ተከታይነታቸውን ቀጠሉ።

“መንፈስ ሕይወትን ይሰጣል” ቁ. 63

ስላላቸው፤ ያንን ተከትለው ባስጨነቃቸው ነገር ላይ እንኳን ስላሙን እንደሚያበዛላቸው ተማምነው ራሳቸውን ሰጡት።

አመለካከታችን ከእግዚአብሔር ሊያርቀን ወይም ወደ እግዚአብሔር ሊያቀርብን ይችላል። አምነታችን ግን እንድንከተለው ያስችለናል። እነዚህ ሁለቱ በሚጋጩበት ጊዜ ከአምነታችን ጋር እንተባበር።

3. የፍልስፍና ተጽእኖ

የሚቀጥለው ነጥብ አብርሃት (enlightenment) ሉአላዊ አመለካከት (worldview) በባህላዊ ፍልስፍና ላይ ያስቀመጠውን አሳዛኝ ተጽእኖ የሚመለከት ነው። በምክንያታዊነት፤ በመማር በመጠራጠርና ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ

ላይ የተመሠረተ አመለካከት ከእይታዊ ክርስትና (Judial-Christian) አመለካከት ጋር ብዙ አብረው መጓዝ አይችሉም፤ ግጭት ይፈጠራል። የአብርሃት አመለካከት ነው ዛሬ ያለውን የህብረተሰብ ፍልስፍና ለመፍተል ድርጅ ማግ የሆነው። በምዕራብ (አውሮፓና ሰሜን አሜሪካ) በ 18ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የክርስትና ሥነ መለኮት (theology) ወይም መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት በምክንያታዊነት መወገዝና መነቀፍ ጀመረ። እንደ ቦታ ላይ እንኚህ ሁለት ፍልስፍናዎች መንገድ ለዩ፤ ያልታወጀ ውጊያም ጀመሩ። ልዩነታቸው ከክርስትና አንጻር ሲታይ በጣም መሠረታዊ በሆነ ነገር ላይ ነው። የልዩነታቸው ስር እንዲህ የሚል ነው። የእውነተኛ ነገር (reality) መካከለኛ አግዚአብሔር ነው ወይም ሰው ነው፤ ሁለቱም ሊሆኑ አይችሉም። የእይታዊ-ክርስትና አመለካከት መካከለኛው አግዚአብሔር ነው ይላል፤ የሰብዓዊ ፍልስፍና (humanistic) ደግሞ መካከለኛው ሰው ነው ይላል።

የሰውነት ወይም የአካል ባለቤትነት ወይም ሰውነትን ማን መቆጣጠር አለበት የሚለው የፍልስፍና ግጭት ብዙ ግላዊና ባህላዊ የሆኑ ድርጊቶች ላይ ተጽእኖ አለው። ለምሳሌ ያህል አስቲ ራስን ስለመግደል አንይ።

በ1990ዎቹ አመታት ውስጥ በአሜሪካ አገር በየጊዜው በዜና ማሠራጫ ላይ የሚወጡ አንድ የሕክምና ደክተር ነበሩ። ሰማቸው ደክተር ጃክ ኬቨርኪያን ይባላል። በዚያን ጊዜ አሜሪካ ውስጥ የነበራችሁ ብዙዎቻችሁ የኒህ ሰው ስም ትዝ የሚላችሁ ይመስለኛል። ኮቨርኪያን የታወቁት ሕመምተኛ በበሽታ ከመሰቃየት ራሳችንን መግደል እንፈልጋለን ካሉ ራሳቸውን እንዲገድሉ በመርዳት ነው። በዚህም የሚሰነዘርባቸውን ነቀፋ ሁሉ አየተሟገቱ ይከላከላሉ፤ አስር ቤት አስከመውረድም ደርሰዋል። “ሰዎች መሰቃየት ካልፈለጉ ያለመሰቃየት መብት አላቸው” ይላል የሰብዓዊ ፍልስፍና፤ “የራሴ ሰውነት የራሴ ነው፤ በዚያ ላይ ማንም ሥልጣን የለውም፤ ራሴን መግደል ብፈልግ ማንም ሊከለክለኝ አይገባም” የሚል ነው የፍልስፍናው መካከለኛ ክርክር፤ በአርግጥ ደግሞ በሰው ላይ ለተኮረ ፍልስፍና ይህ ክርክር ትርጉም ይሰጣል። በአግዚአብሔር ላይ ለተኮረ ፍልስፍና ግን የሕይወት ባለቤት አግዚአብሔር ነው።

“ምድርና በአርሷ ያለው ሁሉ፤ አለምና በውስጧ የሚኖረው ሁሉ

የአግዚአብሔር ነው” መዝሙር 24:1።

በሌላ ቦታ ደግሞ ሐዋርያው ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች እንዲህ ብሎ ጽፏል፤

“አናንተም የራሳችሁ አይደላችሁም፤ በዋጋ ተገዝታችኋልና” 1 ቆሮንቶስ 6: 19-20።

መቼ እንደምንሞት የአግዚአብሔር ውሳኔ ነው። ስቃይም እንኳን ቢኖርበት፤ የራሳችንን ሕይወት ለመፈጸም ውሳኔው የአኛ አይደለም። ይህ የክርስቲያናዊው ፍልስፍና አመለካከት ነው። ከዚያም በላይ ክርስትና የሚለው የሕይወታችን ባለቤት አግዚአብሔር መሆኑ ለአኛ የተሻለ ነው፤ ትርፍ አለው። ያ ትርፍ አሁን የሚታይ ይሁን ወይም ዘላለማዊ ይዘት ይኑረው አናውቅ ይሆናል። ነገር ግን ሞታችንና የአሟሟታችን ሁኔታ ለአግዚአብሔር የተተወ መሆን ይገባዋል። ይህ አመለካከት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው፤ ለግልም ለህብረተሰቡም ጥሩ ነው፤ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት ደግሞ ሕብረተሰቡን ያጎላል።

ሰብዓዊነት (humanism) በሰው ላይ ማተኮሩ ብቻ ሳይሆን ከዚያም ጠባብ ብሎ በግለሽነት ላይ ያተኮረ ነው። ይህም ማለት የግል መብት ከህብረተሰቡ መብት የቀደመ ነው። በምዕራብ አስተሳሰብ ለደገ ይህ አመለካከት ትርጉም መስጠት ብቻ ሳይሆን ህጋዊ መብትም ነው። ለዚህ ነው በምዕራብ ጎብረተሰቦች ብቸኝነት (privacy) በመመለከ ደረጃ የሚከበረው። በአስያ፤ በአፍሪካና በደቡብ አሜሪካ እንዲሁም በሌሎች ተመሳሳይ ጎብረተሰቦች የቤተሰብ፤ የቤተዘመድ፤ የጎብረተሰብ ጉዳይ ቀዳሚ ነው። ሚስት ክሌንተን (የቀድሞ የአሜሪካ ፕሬዝዳንት ቢል ክሌንተን ባለቤት) ቀዳሚ አመቤት (First Lady) በነበሩበት ጊዜ የልጆች ጉዳይ ከሚያራምዱት አጀንዳ አንዱ ነበር። በዚህ ነገር ላይ ንግግር ሲያደርጉ “ልጅን ማሳደግ የመንደሩ ሰው ሥራ ነው” (It takes a village to raise a child) ብለው ተናገሩ። (በኋላም በሽያጭ ስኬታማ የሆነ መጽሐፍ Best seller Book) ወጣው)። ይህ አባባል በሌሎች ጎብረተሰቦች ለምሳሌ በአፍሪካ ቢሆን የታዋቀ ከመሆኑ የተነሳ እንደ አባባል እንኳን አይቆጠርም ነበር። በአሜሪካ አገር ግን እንደ አዲስ ስር ነቀል አሳብ ተቆጥሮ ብዙ የሚዲያው መነጋገሪያ አሳብ

ሆኖ ከረመ። ወንጀልን በሚመለከት የምንሰማው አንዳንድ የፍርድ ቤት ጉዳይ በተለይ ለአኛ በሌላ ባህል አድገን ለመጣን አልገባ የሚለን ለዚህ ነው። ሰክሮ ራሱን የጎዳ ሰው የጠጣበትን መጠጥ ቤትና መጠጡን የሰራውን ፋብሪካ መክሰስ ይችላል፤ መክሰስ ብቻ ሳይሆን ለጉዳታቸው ብዙ የካሳ ገንዘብ ያገኙም አሉ። ከአመታት በፊት ማክዶላንድ ከተባለው ታዋቂ ምግብ ቤት ትኩሰ ቡና ገዝታ አቃውን በጭኗ መካከል ይዛ መኪና ስትጎዳ 'የሸጡልኝ ቡና ለበለበኝ' ብላ ከሳ የተፈረደለት ሴት ትዝ ትላችኋለች? ከዚያም የተነሳ የማክዶላንድ ሰዎች ቡናቸውን ለብ ያለ ብቻ እንዲሆን አርገው ነበር በኋላ የገበያው ማነስ እንዲያስተካክሉ አደረጋቸው እንጂ። ታዲያ ይህ ሁሉ ሀተታ ከእምነት ጋር ምን ያገናኘዋል? አራት ነጥቦችን አስቲ እንመልከት።

አንደኛ፤ እግዚአብሔር የአርሱን ፈቃድ የሚጸረርን ውሳኔ አይባርከውም። ምንም ውሳኔው የተደረገው በደግነት፤ በጥንቃቄና መልካም በሆነ ግምት ቢመሰለንም፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚጸረር ከሆነ የሰው ደግነት ብቻ ትክክል ሊያደርገው አይችልም። ለምሳሌ በሽተኛ መሆኑን (pre-birth congenital deformity) ከመወለዱ በፊት ወለጆቹ አውቀው ሳያስወርዱ ወልደውት በሽተኛ ሆኖ እንዲኖር በማድረጋቸው ልጁ ከሶ ሁለት መቶ ሺያላር የተፈረደለት ሰው አለ) ። ይህ ፍርድ በደግነት፤ በጥንቃቄና መልካም ከሆነ ግምት የመነጨ ሊሆን ይችላል። እግዚአብሔር ግን አይባርከውም።

ሁለተኛ፤ ሰብዓዊነት (humanism) በሞራል ከፍተኛውን ደረጃ እንደያዘ አድርጎ ነው ራሱን የሚያቀርበው። የተማሩ ቀልጣፋ ንግግር አዋቂዎች የሰብዓዊነትን ፍልስፍና ሲያስተላልፉ የክርስትናን ፍልስፍና የሚያዳሉ፤ ጥበብ የጎደለው፤ ያረጃ፤ ኋላ ቀር፤ ቀዝቃዛ አድርገው ነው የሚያቀርቡት። በብዙ መንገድ ወደው አይደለም፤ ክርስቲያኖች የምንላካበት ልክ፤ የምንቀርብበት ደረጃ፤ የምናስተምርበት ሥልጣን የተለየ ነው። በእርግጥ እንዲረዱን እንፈልጋለን፤ ግን ያ የሚሆን ነገር አይደለም። ምክንያቱም አነርሱ የሚረዱት ቀደም ሲል በዚህ ምዕራፍ እንዳየነው ከ 2-D እስከ 4-D ባለው መንገድ ነው። መንፈሳዊ አቅጣጫ (Spiritual D) መኖሩን እንኳን አያውቁም። በሌላ አነጋገር ለመረዳት አውቀት ሳይሆን እምነት ያስፈልጋቸዋል። ስለዚህ አኛ ማድረግ የምንችለው የሰብዓዊነትን ግፊት በመቋቋም የእግዚአብሔርን

ሥራ ለማራመድ በእምነት መጠንከር ነው። ይህ ማለት ግን በክርስቲያኖችና ክርስቲያን ባልሆኑ መካከል ለመነጋገር ቦታ የለም ማለት አይደለም። ሰብዓዊነትና ክርስትናም በሁሉ ነገር አይሰማሙም ማለትም አይደለም። እምነት ተሻግሮ ምክንያትን መድረስ ይችላል። እምነት ነውጣዊ (dynamic) ነው። ክልልንና ድንበርን መጣስ ይችላል። እምነትና ሎጂክ ብዙ ጊዜ አብረው ጉዞ ይጀምራሉ፤ ሎጂክ አልቆ ሲወድቅ እምነት ግን ይቀጥላል።

ሶስተኛ፤ አማኞች አስቸጋሪ የሆኑትን የዘመኑን ችግሮች የሚፈቀበትን መለሰማኝነት፤ እምነትንም በሥራ የሚገልጹበትን ዘዴ ለማወቅ ወደ እግዚአብሔር ቃልና ወደ መንፈስ ቅዱስ ምሪት መሄድ አለባቸው። መጽሐፍ ቅዱስም፤ መንፈስ ቅዱስም አስፈላጊዎች ናቸው። መንፈስ ቅዱስ የመጽሐፍ ቅዱስ ደራሲም ተርጓሚም ነው።

ያለ መንፈስ ምሪት ሰው መጽሐፍ ቅዱስን የፍርድና የቁጣ ቃል ብቻ አድርጎ ነው የሚቀበለው። ያለ መንፈስ ቅዱስ እንኳን የብሉይ የአዲስ ኪዳን ቃል ገዳይ ነው።

“እርሱም በፊደል ሳይሆን በመንፈስ ላይ የተመሠረተውን የአዲስ ኪዳን አገልጋዮች እንድንሆን ብቁዎች አደረገን፤ ምክንያቱም ፊደል ይገድላል፤ መንፈስ ግን ሕይወትን ይሰጣል” 2 ቆሮንቶስ 3፤ 6።

ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን የፍርድ ወይም የሞት መጽሐፍ አድርገው ሲያቀርቡት ሰምታችሁ ታውቃላችሁ? ያ የሚመነጨው ቃሉን ያለ መንፈስ ቅዱስ አርዳታ እንብባ ለመረዳት ከመሞከር የተነሳ ነው። በእግዚአብሔር ቃል ካልተደገፈ መልእክትም ንግግርም ከእግዚአብሔር ነው ብሎ መቀበል ወደ ስህተት ሊመራ ይችላል፤

“ወዳጆች ሆይ መንፈስን ሁሉ አትመኑ፤ ነገር ግን መናፍስት ከእግዚአብሔር መሆናቸውን መርምሩ” 1 ዮሐንስ 4፤ 1።

በካረዝማቲክ ክርስቲያኖች አካባቢ ይህ ስህተት ብዙ ይታያል፤ በመንፈስ ቅዱስ ያልተመረመረ ነገር ግን ከመንፈስ ቅዱስ የመጣ የሚመስልን መልዕክት ለመቀበል ቶሎ እርምጃ ይወስዳሉ። መገለጥም ሆነ ትንቢት በእግዚአብሔር ቃል የተደገፈ መሆኑን ጊዜ ወስዶ መመርመር አለማመን አይደለም፤ ትጋትን ግን ይጠይቃል፤

ከብዙ ጥያቄና ችግርም ያወጣል።

አራተኛ፤ “ሰብዓዊ ፍልስፍና ከእምነት ጋር አይስማማም በማለት ፍልስፍናን ሙሉ በሙሉ ለሰብዓውያን መተው የለብንም። ቤተ ክርስቲያንም የፍልስፍና ሰዎች ያስፈልጓታል። እምነታቸውን አጥርተው መናገር ብቻ ሳይሆን በተቀላጠፈ ሁኔታ ማስረዳት፤ ማሳመን የሚችሉ ሰዎች መነቃቃት አለባቸው ጳውሎስ ከኦቴና ፈላስፋዎች ጋር የነበረው ልውውጥ ሙሉ በሙሉ በአዕምሮ ደረጃ ነበር። ግን በአዕምሮ ደረጃ ብቻ ወደ እግዚአብሔር ሊያቀርባቸው አንደማይችል ስለወቀ ነው ጳውሎስ የአዕምሮን ነገር ወስዶ ወደ መንፈሳዊነት ያዞረው (የሐዋርያት ሥራ 17) ።

4. ሰኔና ሰኞ (Timing)

ሰኔና ሰኞ ገጠመ የሚል አባባል አለ በአገራችን። ፈረንጆቹ (Friday the 13th) የሚሉትን አይነት ነው። የጊዜንና የሁኔታን መግጣጠምን ለመግለጽ ይመስለኛል። በዚህ ክፍል ትንሽ ስለ ጊዜ እንመለከታለን። እምነትንና ባህልን ለመግለጽ ጊዜ ደግሞ ምን ቦታ አለው? ብላችሁ ትጠይቁ ይሆናል፤ ጥሩ ጥያቄ ነው። ለጊዜ ያለን አመለካከት በጣም አየተለወጠ ነው።

ቤታችን ቁጭ ብለን ቱሌቪዥን ሰናይ፤ በመንገድ ላይ መኪና አየነዳን ሰንሄድ፤ ወይም ሱቅ ወይም ራስቱራንት ሄደን ተራ ሰንጠብቅ መጠበቅ የሚለው የጊዜ ተመናችን በጣም ተለውጧል። ከሃያ ወይም ከሰላሳ አመት በፊት የነበረን አመለካከትና አሁን ያለን እንኳን በጣም የተለያየ ነው። መቸኮል፤ ቶሎ ቶሎ ማለት ዘገየ ብሎ መበሳጨት በጣም የተለመደ ሆኗል። የቴክኖሎጂ ግኝቶች ነገሮችን ለማድረግ የጊዜውን መጠን ባሳጠሩልን ቁጥር የኛ የመጠበቅ ችሎታ ግን በበለጠ ፍጥነት እያነሰ ነው።

በእርግጥ እግዚአብሔር ስለ ጊዜ ያለንን ችኩልነት ያውቃል። ግን እርሱ በዚያ የሚገፋ አይደለም። እርሱ እግዚአብሔር ነው። እኛ ራሳችንን ከምናውቀው የበለጠ ያውቀናል፤ የፀጉራችንን ቁጥር ሳይቀር ላይቶ ለሚያውቀው ለእርሱ (ሉቃስ 21፤ 18) ለጸሎታችን አስፈላጊውን መልስ መቼና አንደት መስጠት እንደሚችል ማመንና ማወቅ አለብን። እርሱ ስለ እኛ ሙሉ እውቀት አለው።

ሁኔታችንን፤ ታሪካችንን፤ ፍላጎታችንን፤ ችኩልነታችንንም ጭምር በደንብ ያውቀዋል። የእምነታችንን መጠን፤ መቼ የእምነታችንን ውጤት እንደሚያስጨብጠን እርሱ ጊዜውን በእርግጥ ያውቀዋል። እኛ በሁኔታችን የተያዘን ነን፤ እርሱ ግን ሁኔታችንን የያዘ ነው። እርሱ ለጊዜ ያለው ግምት ፍጹምና ትክክል ነው። ታዲያ ዘመኑ በተለዋወጠ ቁጥር የእኛ ቶሎ ቶሎ ቢጣደፍ፤ እስከ 11፤59 (እኩለ ሌሊት ሊሆን አንድ ደቂቃ አስቲቀረው ድረስ ለማለት ነው) ሊያስጠብቀን ይችላል፤ ግን አይዘገይም።

“የሚዘገይ ቢመስልም ጠብቀው፤ በእርግጥም ይመጣል፤ ከቶም አይዘገይም” ሰንቆቆም 2፤ 3።

ስለቱ ደርሶ እንዳውም ያለፈ ይመስለናል። ችኩል ሰዓታችንን ማስተካከል ያለብን ግን እኛ ነን። መጠበቅን የሚወድ ማንም የለም፤ ነገር ግን መጠበቅ በራሱ የሚያስተምረን ብዙ ነገር አለ። “ካለገኘሁት ብሞት ይሻለኛል በሚል ጉጉት አጠብቅ የነበረውን ነገር ባንድ ሌሊት ውስጥ ከሚሆንብኝ ብሞት ይሻለኛል ያልኩበት ውሳኔ ደርሻለሁ” ያለኝ ሰው ንጥፈኛ (extremist) ሊመስለን ይችላል፤ ግን ሁላችንም በዚያ አቅጣጫ የሚሄድ ታሪክ አናጣም። ጆየስ ማየርስ “How to Hear From God” ውስጥ በዚህ አሳብ ላይ እንዲህ ብለው ጽፈዋል። “አንድን ነገር ለማድረግ ካስቸኮለኝ ቢያንስ ለ24 ሰዓት መጠበቅ እንደሚገባኝ ተምራለሁ። ነገርን ለጥቂት ሰዓቶች እንኳን እንዲቆዩ ማድረግ ምን ያህል የአስተሳሰብ ለውጥ እንደሚያመጣ ያስደንቀኛል። እግዚአብሔርን መጠእቅ ብንማር ራሳችንን ከብዙ ችግር አንሰውራለን” ስለዚህ የኛ የእምነት ጸሎት እንዲህ መሆን አለበት፤ “ጌታ ሆይ ስለመቆየት ያለኝን አመለካከት ታውቃለህ፤ ግን መልሴንም መቼ መመለስ እንዳለብህ የምታውቀው አንተ ነህ፤ አንተ ሩህሩህ ነህ፤ ለእኔ ያለህም አሳብ በጎና ያማረ እንደሆነ አውቃለሁ፤ አስክታደርግልኝም ድረስ አጠብቅሃለሁ”።

5. ቀላልና ከባድ

ቀጥሎ ልጠቅሰው የምፈልገው አምነትን የሚነካ ባህላዊ ነጥብ ከአኛነታችን ጋራ የታተመ ከመሆኑ የተነሳ ሳናስተውል የምንወስነው ውሳኔ ነው። ይህም አንድ ነገር አንዴት ቀላል አንደሆነ ወይም አንዴት ከባድ አንደሆነ አስቀድመን በውስጣችን ወስነን አምነትን ግን መለማመድ ሳናስታውስ መቅረታችን ነው።

ባህላችን ነገርን ቀላል ለማድረግ ከፍ ያለ ዋጋ ይከፍላል። ድካምን የሚቀንሱ፣ ሥራን የሚያቀላጥፉ ቁሳ ቁስ ገበያውን ሞልተውታል አንዳንዴ የሚሰጡት አገልግሎት ከዋጋቸው ጋር ሲወዳደር ተመጣጣኝ ባይሆንም ከፍለን እንገዛቸዋልን፤ ከዚያም ሕይወታችንን በአነርሱ የተደገፈ አድርገን አልወራ ባሉ ቁጥር ጸጉራችንን እንንጫለን። የብዙዎቻችን ወላጆች እንኳን የቤት የሀገብ ስልክ በሌለበት ሁኔታ እኛን አሳድገው እዚህ ሊያደርሱን በቅተዋል።

ዛሬ ከምንይዛቸው አይ-ፎን፣ አይ-ፖድ፣ ስማርት ፎን አንዱ መሥራት ቢያቆም የኦርማጌዶን ጦርነት የሚያከል ሽብር ይሆናል። ማይክሮዌቭ ከተበላሸ ቤቱ ጦም አደረ ማለት ነው። አንድ የመሥሪያ ቤት አለቃ ነበረኝ፤ ሴል ፎን እንዲህ ባልበዛበት ዘመን የመስሪያቤት ስልክ እንዲሰጠን የምንሆነውን ሁኔታ ሲያይ “ይህ የሶስት ሺ አመት ስልጣኔ ያለ ሴል ፎን አንዴት እዚህ ሊደርስ እንደቻለ ይገርመኛል” ይለን ነበር። የሚያስቁ ታሪኮች እያሉ በኢንተር ኔት ላይ የሚያቀርቧቸው አንዳንድ እውነተኛ ታሪኮች አሉ። ሰውዬው ቢሮ ቁጭ ብሎ ሲሠራ ኮምፒውተሩ ያስቸግረዋል፤ ከዚያ ተናዶ ኮምፒውተሩን መምታት ይጀምራል። በአካባቢው ኪዩቢክልስ (ትንንሽ ቢሮዎች) ያሉት ሰዎች ተደንቀው ያዩታል፤ የሰውዬው ንዴት አየጨመረ ይሄድና ኮምፒውተሩን ከቢሮው ወርውሮ ይጥለውና አወደቀበት ቦታ ሄዶ በርግጫና በቦክስ ያናፍጠዋል። ያ ሰው እኮ ከጥቂት አመታት በፊት እርሱ ምናልባት ሁለት ቀን ፈጅቶ የሚሰራውን ሥራ ኮምፒውተሩ ለምን በሁለት ሰዓት አልጨረሰም ብሎ ይሆናል ያ ሁሉ ጠብ።

“ሕይወት ቀላል ነው አትበሉኝ፤ ይሄ ጌታ የሱስ መጥቶ ካልገለገልኝ እኔ በጣም ስልቸቶኛል” አላች ይባላል አንዴት ሚሲዮናዊት አዲስ አበባ ሸራተን ወይ ሂልተን

መዋኛው አጠገብ ቁጭ ብለ “የሚካፕ ሙዳይሽ ከሌለው አቃሽ ጋር አልደረሰም” ባለት የአየር መንገድ ሠራተኛ ምርር ብለ። የምግብ ትሪዋን ሊያስቀምጥላት ጎንበስ ቀና ይል የነበረው አሳላፊ ሰዎች ነው አሉ ወራው የወጣው፤ እውነት ባይሆን ኖሮ ያስቅ ነበር።

ራሳችንን በሐቀኝነት ለማየት ድፍረቱ ቢኖረን በጣም ተሞላቀናል። በተለይ የምዕራቡ ባህል ሰዎች መሞላቀቅን ህጋዊ መብታቸው አድርገውታል። ሪሞት ኮንትሮል ስለ ጠፋባት 911 (ለአጣዳፊ አደጋ የሚደወለውን ቁጥር) የደወለችዋ ሴትየ፤ የፈጣን ምግብ ቤት የመስኮት አገልግሎት ስለቆመ የከሰሰው ደንበኛ፤ ያዘዘው ፒዛ ስለ ዘገየበት አንደገና ደውሎ ፒዛ አምጪውን እንደሚገድለው ስለሰፈራራ ፒዛው በፖሊስ ተልኮላት ታስሮ የተወሰደው፤ እነኚህና ተመሳሳይ ብዙ የኢንተርኔት ታሪኮች የምዕራብን አመለካከት ያንፀባርቃሉ። አንዳንድ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያኖች ኑዛዜ (Confession) በቴክስት ለመቀበል አሳቡን እያብላሉት አንደሆነ አንዳንድ ዜና ማሰራጨዎች የአንድ ሰሞን ሰበር ዜና አርገውት ነበር።

በመጀመሪያ ኢራክ የሄድኩ ጊዜ ያየሁትና ያስገረመኝ ነገር ነበር። አንዳንዶቹ ኢራካውያን የኮሌጅ ምሩቆች ሆነው ሳሉ ለመጀመሪያ ጊዜ ከምፒውተር ያዩት እኛ ይዘን የሄድነውን ነበር። ግን አንዳንዶቹ የሰራቸው ጥራት በኮምፒውተር የተሰራውን ያሰንት ነበር። ሆኖም እኛ የደረሰንበትና መሻሻል ብለን የያዝነው ቁሳዊነት ላይ ስለልደረሱ ቁልቁል ነበር የምንመለከታቸው፤ የሥራቸውንም ውጤት ሊሰጠው የሚገባውን ዋጋ አልሰጠነውም። እነርሱ በድካም የሰሩትን እኛ በቀላሉ ልንሰራው ስለቻልን አንበልጣለን የበላይ ነን የሚል ስሜት አሳደርንባቸው።

ምዕራባውያን ከምሥራቃውያን በተለይም ከአረቦችና ከአንዳንድ የእስያ ክፍሎች እንዲሁም ከአፍሪካ ባህል መግባባት የማይችሉበት አንዱ ችግር ይህ ነው። የመሻሻልን ልክ ራሳቸው (ምዕራባውያን) ባበጁት መለኪያ ተምነው በዚያ መለኪያ መተመን የማይፈልጉትን ዝቅ አድርገው ያያሉ። ትልቅ ዋጋ አለው ብለው የሚገምቱትን ነገር ሌሎች ያን ያህል ዋጋ ካልሰጡት የኋላ ቀርነት ምልክት ያደርጉታል፤ ከዚህ ጋር የሚሄደውን ቸርነታቸውን ካልተቀበሉም አንደ ምስጋና ቢሶች አድርገው ይገምቷቸዋል። የሀያ አምስት ሚሊዮን ዶላር ክፍያ በአናቱ የተደረገበት ቢን ለዲን

ያን ያህል ዘመን ከምዕራብ ተደብቆ ሊኖር የቻለው ያን የሚያውቅ ሰው ጠፍቶ የመሰለችኋል? አይደለም! ምስጢር መጠበቁን ከገንዘብ የበለጠ ዋጋ (value) ስለ ሰጡት ነው።

ታዲያ አግዚአብሔር የሚመርጠው የትኛውን ባህል ነው? በምዕራብ ትምህርትን ለማቅለል ብዙ ጥረት ይደረጋል። ትምህርት ስርዓትን የተከተለ ነው፤ በትምህርት ቤት ውስጥ የሆነ፤ በተማሪው ላይ ሳይሆን በአስተማሪው ብቃት ላይ ያተኮረ፤ ካሪኩለም የተከተለ ነው። የሌሎች ባህላዊ ትምህርት ደግሞ ብዙ ስርዓትን ያልተከተለ ብዙ ከመናገር ይልቅ በሥራ የሚገለጽ ፤ በተማሪው ላይ ያተኮረ በምሳሌና በፈሊጥ የተደገፈ ነው። የትኛው ነው ከባድ የትኛው ሰው ቀለል? ከሰው ኃይልና ከንብረትስ (ረዕሐርቸስ) አኳያ ሲታይ የትኛው የተሻለ ምርጫ ነው?

ቅደም ተከተላችንን ለማስተካከል ምርጫ ማድረግ አለብን። ጊዜያችንን፣ ጉልበታችንን፣ ንብረታችንን በምን ላይ ማዋል እንደሚገባን ቀለልና ከባዱ ምን እንደሆነ ለመለየት ዳራ (background) ወሳኝ ነው። እንዳንደ ነገሮች እየከበዱ ሲመጡ አጥብቀን የያዝነውን ለመለወጥ ትግል ስለሚሆን በአግዚአብሔር ፈቃድ መተማመን ያስቸግራል። በዚያን ጊዜ የቀለልና የከባድ አመለካከታችንን እንኳን ለጌታ መስጠት ይኖርብናል። ሙሉ አውቀት ያለው እርሱ ብቻ ነው፤ እርሱ ያውቃል።

እርሱ ምን እንደምንፈልግ ያውቃል፤ ለኛ ደግሞ በጎና መልካም የሆነውን ብቻ ያቅድልናል፤ ለፈቃዱም ያለንን መልስ በማልዕና በዝርዝር ያውቃል። ካንድ ቦታ ተነስተን የተጠበቀበት ቦታ እንዴት እንደምንደርስ ያውቃል። አግዚአብሔር በመምህራ ላይ እንዳተኮረ አስተማሪ ሳይሆን ትኩረቱ በተማሪው ላይ ነው። ይህም ማለት ትኩረቱ በአንቺ ላይ ነው፤ በአንተ ላይ ነው።

የማህበራዊ ሕይወትሽን ብቻ ሳይሆን የግል ሕይወትሽን በዝርዝር ያውቀዋል፤ በቤትሽ ውስጥ ሊያስተምርሽ ነው የሚፈልገው፤ ብዙ ስርዓት ያልበዛበት፤ ካሪኩለምም ያልተከተለ፤ እንደ ቅርብ ጓደኛ ሆኖ ሊያስተምርሽ ይወዳል። ክፍል ውስጥ ቆሞ በህተታ ሊያስተምረን ሳይሆን አጠገባችን ቁጭ ብሎ አጃችንን ይዞ

ሊመራን፤ የሕይወትንና የግንኙነትን ምስጢር ሊገልጽልን ይፈልጋል። የሚገባንና የሚጣፍጥ ታሪክ በመናገር ያስረዳናል። እውቀትን ከመስጠት የበለጠ አላማው ባህሪን መገንባት ነው። ጌታ የሱስ ራሱን እንደሰጠ፤ አኛም በመጨረሻ በፊቱ ሰንቆም ከጌታ ጋር አብረን

“የሰጠኸንን ሥራ በመፈጸም በምድር አክበርኩህ” ዮሐንስ 17፡ 4 ማለት እንድንችል ያወለጥናል።

ጌታ የሱስ አባቱ ያለውን ሁሉ አድርጓል። ነገር ግን በአኛ መደረግ ያለበት ብዙ ሥራ አለ። መደረግ ያለበትን በአኛ እንደሚያደርግ እናምናለን? ወይስ ቀለል ነው ብለን ንቀነዋል፤ ከባድ ነው ብለን አልፈነዋል? ወይስ ቀለል የሆነው ላይ ብቻ በማተኮር ከባድ የሆነው የአኛ እንዳልሆነ አያለፍነው ነው? ባህላችንና የጀርባ ታሪካችን ልናደርገው የሚገባንን ነገር እንዳይመርጥልን ማስተዋል ይገባናል። አግዚአብሔር አኛንም ባህላችንንም ከኛ የበለጠ ያውቀዋል፤ ማድረግ የሚገባንን እንድናደርግ ይረዳናል ብለን እንመነው።

6. ስኬትና ውድቀት

ስኬትና ውድቀት ብዙ አይነት ልክ ወይም ሚዛን አለው። በአንድ በኩል ሲለካ ስኬት ተብሎ የተተረጎመው በሌላው በኩል ውድቀት ይባላል። አሜሪካ በአልካይዳ ቴሪሪስቶች የተመታች አለት (ዛሬ 9-11 በመባል ብቻ ቢታወቀው ከሰተት) ለብዙዎች የውድቀት ቀን ሆኖ ሰው ሲለቀስ በምሥራቅ አፍጋኒስታን ቶራ ቦራ ተራራዎች ግን እንደ ትልቅ ስኬት ስለተቆጠረ ይጨፈር ነበር። (በቶራ ቦራ ተራራዎች ውስጥ ያሉ ዋሻዎች የረጂም ጊዜ የአልካይዳ ምሽጎች ነበሩ)። ስኬትና ውድቀት ከምንገምተው በላይ የተቀራረቡ ናቸው። አሁን ስኬት የመሰለን ወዲያው ተገልብጦ ራሱ ያ ነገር ውድቀት ይሆናል። ታዋቂው የኔዘመን ጋዜጠኛ ጳውሎስ ጃኖ የሚተርኩት እንደ ታሪክ ነበር። ታሪኩ

በመንግሥቱ ነዋይ መፈንቅለ መንግሥት መካከል ጊዜ የሆነ ነው። “ጄኔራል መንግሥቱና አባሮቹ ንጉሡ ውጪ እገር ሆነው ሥልጣን በያዙበት ትንሽ ጊዜ ውስጥ ዜናው በሬዲዮ ሲሰማ ብዙ ህዝብ አራዳ ጊዮርጊስ ተሰበሰበ። አዲሱ መንግሥት

የተሳካለት ስለመሰለን “አዲሱን መንግሥት እንደግፋልን” ብለን መዘፈን ጀመርን፤ ጭፈራው እየደመቀ መጣና ወደ ሰልፍ ተለውጦ ያንኑ ዘፈን እየዘፈንን ወደ ቤተ መንግሥት አመራን። አሁን የሰልፍ የፊት ጫፍ ትምህርት ሚኒስቴርን አልፎ ቁልቁል ወደቤተ መንግሥት ሲተም “ንጉሡ ገቡ” የሚል ወሬ መጣ። ወሬው የደረሰቸው ፊት ጫፍ አካባቢ ያሉት ዘፈናቸውን ለውጠው “ለንጉሳችን እንሞታለን” ማለት ጀመሩ። ወሬው ያልደረሰቸው ከኃላ ያሉት ግን አሁንም “አዲሱን መንግሥት እንደግፋለን፤” ሲሉ ለንጉሳችን እንሞታለን” እየተባለ ሲጨፈር የተነሳውን ለማንሳት፤ የወደቀውን ለመጣል መሐሉ ላይ ድብልቅቅ ሆነ።

ስኬትና ውድቀትን ለመተርጎም የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ነው። ምክንያቱም አርሱ ብቻ ነው ወደፊት አይቶ የቅርብም ሆነ የሩቅ ውጤቱን ማወቅ የሚችል። በሆነልን ብለን የተመኘነው ባለመሆኑ በኃላ ደስ የተሰኘበት ነገር አጋጥሞን አያውቅም? በረሰርቻችን ተመክተን፤ በእውቀታችን ተገፋፍተን በሰሜታችን ተቀስቅሰን ራሳችንን የምናታልልበት ጊዜ በዙ ነው። እንኳን እኛ በነገሩ ሊቃውንት የተባሉት ሰንቴ ይሳሳታሉ?

ሱካር ለሕጻናት ጥሩ ነው እንጂ አይጎዳቸውም እንዳውም በቂ ሰህር ካለገኙ አስፈላጊ የሆነ ንጥረ ነገር ያጣሉ የሚል ጥናት በቅርቡ ጋዜጣ ላይ አነበብኩ። ያ ከሆነ ልጆቼን ይቅርታ መጠየቅ አለብኝ ማለት ነው ብዬ አስብኩ። ምክንያቱም ሰህር እንዳያበዙ እየተቆጣሁ የሚያስፈልጋቸውንና የሚወዱትን ሰህር እየነፈግሁ ነው ያሳደግኳቸው ብዬ አስብኩ። ግን የሚወጡት ጥናቶች አስከሰማሙ ከመጠበቅ እግዚአብሔር እንዲረዳኝና ትክክለኛውን ውሳኔ እንዳደርግ ስለ አገዝኝ አመሰግኜ ማረፍ አችላለሁ።

የውሳኔዬን መሠረት ከጥናትና ከረሰርቻ ወደ እግዚአብሔር ለመለወጥ አችላለሁ። እግዚአብሔር ጥናትን ይጠላል ማለቴ እንዳልሆነ በዚህ ጊዜ መቸም ታውቃለችሁ፤ ጥናት ግን የአርሱን ቦታ እንዲወስድ አይፈልግም። ሰብ (fat) የሌለው ምግብ አለመብላት ጥሩ ነው በተለይ ጣዕም የለሽነቱን መቋቋም ከቻልን፤ ለኮሌስትሮል ቁጥጥር በጣም ይጠቅማል። ነገር ግን በአንዳንድ ሰዎች እንደሚታየው ሰብ የለሽ ምግብ በአምልኮት ደረጃ ተይዞ ትንሽ ሰብ የገባበት ምግብ መርዝ የገባበትን ያህል

ነው የሚፈራው። እንደዚያ ግን መሆን የለበትም። ባለቤቴ አልሲ ስለምንበላው ነገር ትጠነቀቃለች። ብዙ ጊዜ በዚህ አደንቃታለሁ፤ “ጥሩ ነው፤ ነገር ግን ሃይማኖት አንዳናደርገው አላታልሁ”። ጥናቱ ሁሉ ይለዋወጣል፤ አስተማማኝም አይደለም፤ ስኬትና ውድቀታችንም በአንኝህ ጥናቶች ላይ ብቻ የተመረኮዘ መሆን የለበትም። በእግዚአብሔር መደገፍ ግን ሁሉ አስተማማኝ ነው። ምክንያቱም አርሱ አይለወጥም። ከአርሱ ጋር ከቆምን ደግሞ ውጤታችን ውድቀት የለበትም። ሁል ጊዜ ስኬት ነው።

7. አቤት ውሸት!

ትልቁ ውሸት እንግዲህ “ምክንያታዊ ካልሆነ ትክክል አይደለም” (If it is not logical, it is not so) የሚለው ነው። የሰብዓዊነት እንቅስቃሴ ከ 1970ዎቹ ጀምሮ ይህንን ውሸት በማሻሻል አዲስ ፈርጅ ጨምሮለታል፤ “ካልተሰማህ ትክክል አይደለም”። በሰው ላይ ለተኮረ ፍልስፍና አዕምሯችን መርምሮ ወይም ስሜታችን ተሰምቶት ካለረጋገጥነው እውነት አይደለም የሚለውን ይህን አሳብ መቀበል ይቀለዋል። የዚህ የሰባአዊነት አስተሳሰብ ውጤት ታዲያ የአንተ ስሜትና ከዚያም ተነስተህ የምትደርስበት ግብ ከሌለው የተለየ ስለሚሆን፤ እውነት አንድ ብቻ ሊሆን አይችልም፤ አይችልም ይላል። ስለዚህ እውነት ተለዋዋጭ (relative) እንጂ ፍጹም (absolute) አይደለም። በእግዚአብሔር ላይ ባተኮረ አመለካከት ግን እውነት እግዚአብሔር እንዳለ ነው። ስለዚህ እውነት እኔ ከምረዳው በላይ ነው፤ ወይም ስሜቴ እንደሚነግርኝ ብቻ አይደለም ብል ለእውቀት ወይም ለእምነት ያለኝን ታማኝነት (integrity) ማንደሌ አይደለም ወይም አይቀንሰውም።

እንዲት በቅርብ የማውቃት ሴት ከባሏ ተፋታ ባሏ የበደላት ሁሉ በውስጧ እንደ ቁሰል ሆናባት ነበር። አንድ ጊዜ ስታጫውተኝ ታዲያ ይቅር እንድትለው ነገርኳት። ‘ይቅር ብትዬው ለራሰሽም ፈውስ ታገኚያለሽ’ አልኳት

“ይቅር አለዋለሁ ብል ውሸት መናገሪ ይሆናል” አለችን

“ለምን እንደዚያ ትያለሽ?”

“ይቅር እንድለው የሚገፋፋ ስሜት የለኝም” አለችኝ

“ባይሰማሽ ምንም አይደለም፤ እንኛ ይቅርታ ልታደርግላት ከወሰንሽ ሰሜትሽም ቀስ ብሎ ይከተላል” አልኳትና “እሞክራለሁ” ብላኝ ተለያየን።

ከጥቂት ሳምንታት በኋላ ሰንገናኝ “ሰሜትሽ እንዴት ነው?” ስላት “እየተከተለ ነው” አለችኝ። ካመንን ይሰማናል፤ እንዲሰማን ከጠበቅን ግን ማመን እንችልም። ትልቁ ውሸት ታዲያ ሰዎችን አሳባችሁን ወይም ሰሜታችሁን ብቻ ተከተሉ የሚለው ነው።

በአጭሩ

በሚቀጥሉት ቀናት ጋዜጣ ስታነቡ ከሰብዓዊነት አመለካከት የመነጮ አስተያየቶችን ለማየት ሞክሩ። ከዚያ ደግሞ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከትን የሚያንጸባርቁ አሳቦችን ፈልጉ፤ ባህላዊ አመለካከትም ከበስተ ጀርባ ሆኖ በእምነት ላይ ተጽእኖ ያደርግ እንደሆነ እስቲ መርምሩ።

በሚቀጥለው ምዕራፍ እምነታችንን ስለሚዋጉ መንፈሳዊ ኃይላት እናያለን።

ምዕራፍ ስድስት

መንፈሳዊ ውጊያ

ባለፉት ሀያ አምስትና ስላሳ አመታት እንዳየሁት በዕውቀት ንቃትና በቁስ ማካበት ላይ በተመሠረተው በምዕራቡ ባህል ሳይቀር ዋናው የእምነት ውጊያ መንፈሳዊ ውጊያ መሆኑን ነው። ታላቁ እንግሊዛዊ ደራሲ ሲ ኤስ ሉዊስ Christian Reflections በተባለው ጽሁፋቸው ካቀረቡት አሳብ ጋር ይህ ሁኔታ ይመሳሰላል። “በሉአላዊ (Universal) አለም ውስጥ ተፅእኖ የሌለበት (Neutral) ቦታ የለም። እያንዳንዱ ሰንከር ቦታ፤ እያንዳንዱ ኢምነት ጊዜ በሙሉ የተያዙ ናቸው። ወይ በእግዚአብሔር ተይዟል ወይ ሰይጣን ይዞታል።” ጳውሎስ ስለዚህ ውጊያ ሲያስተምር

“የሚንበልበሉትን የክፉውን ፍለጻዎች ሁሉ ልታጠፉ የምትችሉበትን ...”
ኢፌሶን 6፡16።

ይህ ቦታ የሚናገረው ስለ እምነት ነው። ጠላት ከሚያጠቃቸው የእኛነታችን ክፍሎች ዋናው እምነታችን ነው። እምነታችንን ሊያስጥለን ወይም፤ የተሳሳተ እምነት እንዲናረን ለማድረግ፤ ጠላት የተቻለውን ሁሉ ያደርጋል። እምነትን እንዳንለማመድ ያስፈራራናል፤ ይፈትነናል፤ ይነቅፈናል።

ጳውሎስ ይህንን መልዕክት ለኢፌሶን ቤተ ክርስቲያን የጻፈው እስር ቤት በነበረበት ጊዜ ነበር። ከሚጠብቀው ወታደር ጋር አብሮ ታስሮ ስለነበር፤ የጦርነት ነገር በቅርብ ነው የሚያውቀው።

ሮማዊ ወታደር ሁለት የተለያዩ ጋሻዎች ይጠቀም ነበር። የመጀመሪያው “እስፒስ” የሚባል ነው። ይህ ከብ የሆነ አነስተኛ፤ ጋሻ ዙሪያው ከሁለት ጫማ የማይበልጥ ነው። ይህንን ጋሻ ሮማዊ ወታደር የሚጠቀምበት በጨበጣ ውጊያ ጊዜ ነው። ከጠላቱ የሚሰነዘርበትን መክቶ የራሱን ማጥቂያ መሳሪያ ለመጠቀም ያስችለዋል። ሐዋርያው በዚህ ቦታ የሚጠቅሰው ግን ቱሪዮን የተባለውን ከባድ የብረት ጋሻ ነው። በቁመቱ አራት ጫማ፤ በስፋቱ ሁለት ጫማ የሆነ ባለአጀታ ጋሻ ሲሆን፤ ወታደሩ ከጋሻው

በስተኋላ አሸምቆ መደበኛና ከጠላት የሚወረወርበትን ፍላጻ ሁሉ ማምለጥ ይችላል። የሚፈናጠሩት ቀስቶች ሁለት ስንዝር (20 ሊንች) ያህል የሚሆኑና ጫፋቸው እንደ ሰም አይነት የሆነ መንደድ በሚችል (Burning Tar) ፈሳሽ የተነከረ ነው። እነዚህ ቀስቶች በጋሻው መከታ ካልቆሙ ወታደሩን ከመቱት ቆዳውን በስተው ይገባሉ። ቀስቱ እንኳን ከሰውነቱ ውስጥ ተመንጭቆ ቢወጣ፤ ያ ጫፋ የተነከረበት ነገር በሰውነት ውስጥ ይቀርና መቅለጡንና ማቃጠሉን ይቀጥላል። ወታደሩንም ውስጣዊ ብልቶቹን፤ ጡንቻውንና ነርቮቹን አየነካ፤ አያፈዘዘውና አያደነዘዘው ይሄዳል። ታሲተሰ የተባለው በጊዜው የነበረ ታሪክ ጸሐፊ በአንድ ወታደር ጋሻ ላይ 300 የዚህ አይነት ቀስቶች እንዳየ መስከሮ ጽፏል። ቀስቱ አጥፊና አስቃይቶ ገዳይ መሳሪያ ነው። ጋሻው ግን ለተከለሉበት መከታ ነው።

እምነትን በተመለከተ እነዚህ አጥፊና ገዳይ ቀስቶች በሕይወታችን ብዙ ጊዜ ይሰነዘሩብናል አልፎ አልፎም ይመቱናል። ቀስቱ ከሕይወታችን ቢነቀልም ያ የቀስቱ ጫፍ በተወው ነገር እየተቃጠልን የፈዘዘንና የደነዘዘን ግን ብዙዎች ነን። ኃጢአት በሕይወታችን በሚተወው ሐፍረትና መሸማቀቅ በመከሰስ ወይም ራሱን በመውቀስ የተጨበጥን ብዙዎች ነን። እንዳንዴ የቀስቱ ራስ በቀጥታ ባያገኘንም ባጠገባችን ሲወነጨፍ የተነከረውን መርዝ መርጨት ይችላል። አያችሁ ጠላት ወደ አኛ የሚተኩሰው የተለያዩ አይነቶች የሚንበላበሉ ፍላጻዎች አሉት። ፍርሃት፣ ንዴት፣ ብስጭት፣ መጎዳት፣ ሀፍረት፣ ክፉ ምኞት፣ መደበር (depression)፣ በሽታ፣ አደጋ፣ ችግር፣ ውጊያ፣ የነገር ከቁጥጥራችን ውጪ መሆን፣ (እነሰ ካላችሁ የራሳችሁንም ጨምሩበት)። እንደ እግዚአብሔር ቃል ግን ለዚህ ሁሉ መልሱ ቀላል ነው (ልብ አድርጉ ችግሩ ቀላል ነው አለልኩም)። እነዚህን ሁሉ የሚንበላበሉ ፍላጻዎች ወይም ቀስቶች በእምነት (በትልቁ ጋሻ) ብቻ ነው መቋቋም የምንችለው።

እምነት ተንበልባይ ፍላጻዎችን ወይም ቀስቶችን በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ቀረብ ብለን እንድናይ እፈልጋለሁ። በእነዚህ ፍላጻዎችም ላይ የእምነታችንን ጋሻ እንደት እንደምናነሳ ጨምረን እንመለከታለን።

1. ፈተና (Temptation)

ፈተና እምነትን የሚጎዳው እንዴት ነው? ኃጢአት የሚያደርገው የመጀመሪያው ነገር ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት ማቋረጥ ነው። ያ ግንኙነት ከተቋረጠ ደግሞ እምነት የለም ማለት ነው። በፈተና መውደቅ እንግዲህ በሁለት ወገን የሚቆርጥ ሰይፍ ነው።

ሀ. ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ጎብረት ያበላሸዋል።

ለ. ከእግዚአብሔር የምናገኘውን እምነት ያጠፋዋል

በፈተና እንዳንወድቅ

ሰይጣን ክርስቲያኖችን በመፈተን ያሳለፈው ዘመን ክርስቲያኖች ፈተናን ለመቋቋም ካሳለፍነው ዘመን በጣም የበለጠ ነው።

ከልምምድ እንጻር ካየነው እንግዲህ እርሱ ከአኛ የተሻለ አጀማመር አለው። ሰይጣን በእርግጥ የሚውጠውን ፈልጎ እንደሚያገላ እንበሳ ነው (1 ጴጥሮስ 5፣ 8)። ትግሉን የማያላ፤ ፋታ የማይሰጥ፤ 'ከወደቀ አልመታውም' ብሎ ችላ የማይል፤ መጥፎ፤ ርኩስ፤ ጨካኝ ጠላት ነው። ለትግሉ ደግሞ ስልት አለው፤ ከሚያገላ እንበሳ እስከ ብርሀን መልእክ ድረስ ያለውን ርቀት የሚያጠቃልል ነው። ሰይጣን ለፈተና ከሚጠቀምባቸው ስልቶች አንዱና ምናልባትም የመጀመሪያው፤ ፈተናችንን በራሳችን የምቋቋመው እንደምንችል አድርገን እንድናስብ ማድረግ ነው።

የሰንበት ትምህርት ቤት አስተማሪ የሚያስተምረው የዘጠኝ አመት ወጣቶችን ነበር ይባላል። “ሰይጣን ቤታችሁ መጥቶ በሩን ቢያንኳኳ ምን ታደርጋላችሁ?” ብሎ ጥያቄ ጠየቃቸው። እንዲት ወጣት አጁን አውጥታ “ጌታ የሱስ በሩን እንዲከፍት አጠይቀዋለሁ” ብላ መለሰች።

ለልጅ የሚሰማማ ታሪክ ይመስላል። ብዙ አዋቂዎች ግን ያልተረዱት ምስጢር ነው። በራሳችን በሩን ለመክፈት እንሸቀዳደማለን። ጥበበኛነት ግን ብቻውን ሊቋቋመውና ሊያሸንፈው የሚችለውን ጌታን መለክ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ አኮ ጳውሎሳዊ በሆነ አጻጻፉ ሊነግረን የፈለገው ይህንን ነው።

“አግዚአብሔር ታማኝ ነው፤ ስለዚህ ከምትችሉት በላይ እንድትፈተኑ አይተዋችሁም፤ ነገር ግን በምትፈተኑበት ጊዜ ፈተናውን መታገስ እንድትችሉ መውጫ መንገዱን ያዘጋጅላችኋል” 1ቆሮንቶስ 10:13።

በፈተና ከወደቅንስ?

ህሊና በመንፈሳችን የሚገዛ የእኛነታችን ክፍል ነው። ኃጢአት ከማድረጋችን በፊት ህሊናችን “ተው አታድርግ” ይለናል። ይህንን በተለያዩ መንገድ ልንለማመደው እንችላለን። አረፍት ሲነሳን ወይም ባዶነት ሲሰማን፤ ትክክል ያለመሆናችን ግንዛቤ ሲኖረን፤ በደንብ ካዳመጥነው ይህ ሁሉ የህሊና ድምጽ ነው።

አንዳንዴ ተፈጥሮአዊ በሆነ ክስተትም ይገለጻል፤ አውቀን ኃጢአትን ለመለማመድ ስንወስን የልባችን አመታት ሲጨምር፤ ለብ ለብ ሲለን ትንፋሾችን መቆራረጥ ሲጀምር ህሊናችን እያስጠነቀቀን ነው። በዚህ ጊዜ በህሊናችን ላይ አቅመኞች ሆነን ነው በኃጢአት የምንወድቀው።

በፈተና ከወደቅንም በኋላ ህሊና “ማድረግ አልነበረብህም” እያለ ይወቅሰናል። አሸንፈነው የነበረው ህሊና እንደገና ይበረታብናል። ስለዚህ ፀፀት ይሰማናል፤ ሐፍረት ያሸማቅቀናል፤ ራሳችንን ኤይጭ አስከምንለው ድረስ እኛነታችን ያስጠለናል፤ መንፈሳዊነታችን ይከብድብናል።

ይህ ግን የአግዚአብሔር ቅጣት አይደለም። ይህን በደንብ ማስተዋል ይገባናል። አግዚአብሔር ለሰው ሁሉ ልጅ ኃጢአት የገዛ ልጁን ቀጥቶታል፤ አሁን እያንዳንዳችንን የመቅጣት ፍላጎት የለውም። ለመለኮታዊ ቅጣት ደግሞ ማንኛችንም ብቁ አይደለንም፤ ለኃጢአት መስዋዕት ሆኖ ዋጋውን ሊከፍል የበቃው ኃጢአት ያልተገኘበት የአግዚአብሔር ልጅ ብቻ ነው። ፀፀት የሞለው ህሊና ታዲያ የኃጢአት ቅጣት ሳይሆን ለንስህ የሚያበቃ ማንቃቂያ ነው። ከአግዚአብሔር ጋር ያበላሸነውን ግንኙነት እንደገና መመስረት እንድንጀምር የሚያደርግ ጥቆማ ነው።

በፈተና ስንወድቅ ሰይጣን ማድረግ የጀመረውን መጨረሱ ሳይሆን ገና መጀመሩ ነው። አሁን ግን ሰልቱን ያለውጥና ፈራጅ ሆኖ ይመጣብናል፤ ይረግመናል። ፍርድ

ቁልቁል የሚጨቁን ሲሆን ወቀሳ ግን የሚያነሳ ነው። ከኃጢአት በኋላ ሰይጣንና አግዚአብሔር በሕይወታችን የሚኖራቸው ሚና ይሄ ነው።

“ኑና እንዋቀስ ይላል አግዚአብሔር፤ ኃጢአታችሁ እንደ አለለ ዚቀለ እንደ በረዶ ይነጣል፤ እንደ ደም ቢቀላም እንደ ባዘቶ ነጭ ይሆናል” ኢሳይያስ 1: 18።

ሰይጣን ይፈርድብናል፤ አግዚአብሔር ግን ይወቅሰናል፤ ሰይጣን የሚፈልገው በፍርድ ራሳችንን እንድንቀብር ነው “በድያልሁና ልሙት አኔ ለአግዚአብሔር የማልገባ ነኝ” እንድንል ነው የሚያደርግን። ይቅርታን ጠይቀን ይቅርታ ከመቀበል ይልቅ “ወንድ ይውጣህና ወይም ሴት ይውጣሽና ቀጥልበት ወይም ቀጥይበት አለዚያም ራስህ አስተካክለው አስተካክዩው” ይለናል፤ ለሰህተታችን አላፊነትን የወሰድን ያስመስለዋል። ግን አይደደም፤ በራሳችን ለማስተካከል መሞከሩ የኃጢአት ውጤት እንዲበዛ ነው የሚያደርገው፤ ያ ሁኔታ ደግሞ ከአግዚአብሔር የበለጠ ያርቀናል።

በራሳችን ልናስተካክለው እንችልም፤ የክርስቶስ ደም ብቻ ነው ኃጢአትን ሊያጥብ የሚችለው። እኛ ማድረግ የምንችለው ኃጢአታችንን በመናዘዝ ይቅርታን መቀበል ነው። ይህ አውነት ነው ለብዙዎች የማይዋጥላቸው።

ምንም ያህል ደረት መድቃት፤ ፊት መጧጠጥ፤ ራስን ማንቋሸሽ ኃጢአታችሁን ሊያስወግደው አይችልም። ይህ ምስጢር ነው፤ በሁሉ ነገር ላይ የኦርሱነቱ አሻራ እንዲታይ ለሚጣጣር የሰው ልጅ የማይገባው። ይህን በሚያክል ትልቅ መዳን ውስጥ የራሱ የሆነ የሥራ ድርሻ የለበትም ሲባል ሰእው መቀበል ያቅተዋል፤ ስለዚህም ምስጢር ይሆንበታል። ስለዚህ አሁንም ደግሜ አለዋለሁ በኃጢአት ስንወድቅ ልናደረግ የምንችለው በኃጢአታችን መናዘዝና ይቅርታን መቀበል ብቻ ነው።

እዎን እንደዚህ ቀላል ነው፤ እንዲያውም ቶሎ ብናደርገው የበለጠ መልካም ነው። ከዚያ በኋላ “እርሱ በፈቃዱ ይቅር ብሎኛልና ይቅር ተብያለሁ” ብላችሁ ለራሳችሁ ንገሩት፤ ቢያስፈልግም ደገሙለት፤ አሁንም አልሰማ ካለ ጮክ ብላችሁ ንገሩት። አንዳንዴ እኮ ጆር ከባለቤቱ የራቀ ስለሆነ ጮክ ብሎ መነገር ያስፈልገዋል። ይቅር እንደተባላችሁ አይሰማችሁ ይሆናል፤ ያ ቀስ አያለ ይመጣል። ለማመን ግን

ሰሜታችሁን አትጠብቁት።

2. ክስ

“ከሳሻችን” የሚለው ቃል የሰይጣን የተፀዋኦ ስሙ ነው፤ ወይም ከቁልምጫ ስሞች አንዱ ነው። የከሳሽ ዋና ተግባሩ ደግሞ መክሰስ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ሰይጣንን

“የወንድሞቻችን ከሳሽ” ራዕይ 12፣ 10 ይለዋል።

ሰይጣን ሁልጊዜ የሚከሰው የእግዚአብሔርን ሰዎች ብቻ ነው እንጂ አለማውያንን አይደለም። አለማውያን ባለፈው ክፍል እንዳየነው በሰይጣን ፍርድ ሥር ናቸው። በንሰሃ አስካላመለጡ ድረስ እነርሱን መክሰስ አያስፈልገውም። የሚያቋርጥ ክስ የሚመሰርተው፣ ፋይል የሚከፍተው፣ ዶሴ የሚያከማቸው በእግዚአብሔር ሰዎች ላይ ነው። የሚንበለበሉትን የክስ ፍላጻዎችን ወደ እኛ የሚልከው፣ በተለይ በሶስት ሁኔታዎች በምናልፍበት ጊዜ ነው።

ፈተናን ተቋቁመን እምቢ ስንል

ሰይጣን ባቀረበልን ፈተና ካልወደቅን፣ ኃጢአትን ካልሰራን፣ ዘዴውን ይቀይርና ክስ ይጀምራል። በምን ይከሰናል ለሚለው ጥያቄ መልሱ ራሱ ባቀረበልን ፈተና መልሱ ራሱ ከሳሽ ይሆናል። ራሱ በአሳባችን ያስቀመጠውን አሳብ እምቢ ብንልም በክስ ይመጣና “እቤት እንዴት ከእግዚአብሔር ብትርቅ ነው እንዲህ ያለ ርኩስ አሳብ የምታስተናግደው፣ ደግሞ ፀፀት እንኳን አይሰማህም?” ይለናል። ክሱን የሚያቀርበው ደግሞ የራሳችንን የአስተሳሰብ ዘዴ፣ የራሳችንን ቃላት፣ የራሳችንን ስሜት እየተጠቀመ ስለሚሆን በሰይጣን አየተከሰሰን እንደሆን እንኳን አናውቀውም፤ የራሳችን ህሊና እየወቀሰን ነው የሚመስለን። አስፈላጊ ከመሰለው ደግሞ ለክሱ መደገፊያ የሚሆን የእግዚአብሔርን ቃል ይጠቅስልናል። ጌታ የሱስን ሲፈታተን አንዱ የሞከረው ዘዴ ቃሉን መጥቀስ እንደነበረ አስታውሱ (ማቴዎስ ምዕራፍ 4)። እንዳንደ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ብዙ የማያውቁና ስለ እግዚአብሔር ምንም የማይገዳቸው ሰዎች በጥቅስ ይመቷችሁ የለም እንዴ? ክሱ እንዲህ ሊቀርብ ይችላል፣ ቀላል ምሳሌ

ሀ. ሰይጣን፣ “ተመልከት ያቺን ሽጋ ወጣት፣ ሽንጥና ዳሌዋ አያጓጓም?”

ለ. ክርስቲያን፣ “ጌታሆይ ወደዚች ልጅ ያለኝን የተሳሳተ አሳብ አቃወማለሁ፣ የጠላትን አሰብ ከኔ አስወግድ”

ሐ. ሰይጣን፣ “አታፍርም እንደ እንዲህ ያለ ርኩስ አሳብ የምታስተናግደው?”

መ. ክርስቲያን፣ “የሰይጣንን ክስ በጌታ ስም አቃወማለሁ”

ሠ. ሰይጣን፣ “መቃወም በፊት ነበር እንጂ፣ ጌታ የሱስ ወደ ሴት አይቶ የተመኛት እመነዘረ ብሎ የለም”

ረ. ክርስቲያን፣ “በመፈተኔ ብቻ ኃጢአተኛ ነህ ብሎ የሚከስ የሰይጣን አሳብ በጌታ ስም ይጥፋ”

ሰ. በዚህ ጊዜ ጌታ ጣልቃ ይገባና ከሳሹን ያባርርልናል።

ብዙዎቻችን በሰይጣን ወጥመድ ጥልቅ የምንለው ደረጃ ሠ ላይ ነው። ማስተዋል ያለብን ግን መፈተን ኃጢአት አይደለም። መፈተን ኃጢአት ቢሆን ኖሮ ጌታ የሱስ ከሁላችንም የባለ ኃጢአተኛ ነበር ማለት ነው። የዕብራውያን ጸሀፊ

“በማንኛውም ነገር የተፈተነ ... ይሁን እንጂ ምንም ኃጢአት አልሰራም”
ዕብራውያን 4፣ 15።

ከሳሻችን እንደ ብርሃን መልእክ እየተመለሰ በመፈተናችን ሲከሰን ለእውቀት ባህሪያችን ተቀባይነት ያለው ጉዳይ ያቀርባል። ነገር ግን ውሸት ነው። ጌታ የሱስ ስለ ሰይጣን ያለውን አስታውሱ።

“እርሱ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት...” የሐንስ 8፣ 44።

የእርሱን ውሸት ለማድመጥ ጊዜ ከሰጠነው፣ ላለደረግነው ኃጢአት እንኳን የክስ መጥሪያ ከተቀበልን፣ ውጤቱ ኃጢአቱን ከማድረግ ጋር አንድ ነው። ከእግዚአብሔር

የመለየት ሰሜት ይሰማል፤ ኃጢአተኛ ነኝ በማለት ራሳችንን ከአግዚአብሔር አናርቃለን። ሰይጣን በሚከላችሁ ጊዜ ገሰጹት፤ ተቃወሙት። “ብንቃወመው ግን ክእኛ ይሸክል” ይህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቃል ኪዳን ነው።

መንፈሳዊ ዝግጅት ሲቃረብ

ይህ ዘዴ መንፈሳዊ እንቅስቃሴ በማዘጋጀትና በመምራት ልምምድ ላለን ለብዙዎቻችን ግልጽ ነው። ይህ ዝግጅት እየተቃረበ ሲመጣ፤ በተለይ በዝግጅቱ ላይ ሙሉ ተሳትፎ ለሚኖራቸው ሰዎች የማይቀር ውጊያ አለ። ከውጊያዎቹ አንዱ ክስ ነው። ራሳችንን ለዚያ አገልግሎት ብቁ አይደለህም ብሎ ይከሰናል፤ ሊያሳምንም ይጥራል። አኛን በደንብ አድርጎ ስለሚያውቀን ብዙ ጊዜ ክሱን የሚመሰርትበት ትንሽ እውነት ወጥሮና ዘርግቶ ለእውቀት ባህሪያችን አስማምቶ ያቀርባታል፤ ራሳችንንም እንድንጠራጠር ያበረታታናል። ለምሳሌ፤

ብዙ ልምምድ የሌለን ከሆነ “አንተ ደሞ ማነኝ ብለህ ነው እንዲህ ያለ ቦታ ጥልቅ ያልከው፤ ራህን አታውቀውም እንዴ? ትዝብት ለማትረፍ ነው። ለራስህ እንኳን የምታደርገውን በደንብ የማታውቅ ሰው ፊት ስትቆም እኮ ያንን ሁሉ ሰው ማታለልህ እኮ ነው”፤

ወይም ይቅርታ ጠይቀን ይቅርታ የተቀበልንበትን ኃጢአት ያነሳና “ይህን ይህን ኃጢአት ስትለማመድበት የነበረው ጊዜ እኮ ሩቅ አልነበረም፤ አሁን ከዚያ ተነስተህ እዚህ ደርሻለሁ ለማለት ነው?”

ወይም በዝግጅታችን ይከሰናል፤ “እንዲህ ያለ ፕሮግራም ሲሰጥህ በጾም በጸሎት የቆየህበት ሰንት ቀን ነው? ታዲያ በቂ ይመስልሃል?” ወይም “ቃሉን እኮ ለመሰበክ ብቻ አጠናክው/አጠናሺው እንጂ በሕይወትህ/ብሕይወትሽ መቶ ተለማመድሺው?” ወይም “ዘማሪት መባልን ፈልገሽ እንጂ መቶ የዘማሪ ሕይወት አለሽ?”

ወይም እኛ ልንቆጣጠረው በማንችለው ሁኔታ ላይ ይከሰናል፤ “አንተ ገና ወጣት ነህ፤ ይህ የብዙ ጊዜ ልምምድ ላላቸው እንኳን አስቸጋሪ አገልግሎት ነው”

ወይም “ሚስትህ ታማ ቤት ተኝታ እንደት ብለህ ነው እዚህ ለበሽተኛ አጸልያለሁ የምትለው?”

ሰይጣን በአሳባችን ወስጥ ጥርጣራ ለማስቀመጥ የሚያስችለውን መንገድ ሁሉ ይጠቀማል። ሰይጣን ትንሽ እውነት ተጠቅሞ ሙሉ ውሸት በማውጣት የረቀቀ ባለሙያ ነው። ታዲያ ለእንዲህ አይነት ክሶች መልሳችን ምንድነው? ጌታ የሱስ ያስተማረው ነዋ!

“ክባላጋራህ ጋር ፈጥነህ ተሰማማ” ማቴዎስ 5፣ 25።

ምንድነው የምትለው፤ ከሰይጣን ጋር ተሰማማ? ሻረ ቲዮሎጂህን አስተካክል፤ ይህ የብዙዎቻችሁ ጥያቄና ትችት ሊሆን ይችላል። እንደዚያ ማለቴ አይደለም። ግን ክስን ራሱን ወስደን ወደ አግዚአብሔር እንዲያቀርቡን ልንጠቅምበት እንችላለን። አግዚአብሔር ደግሞ ለክስ ሁሉ መልስ አለው።

እስቲ አላይ የቀረቡትን ክሶች ወስደን በዚህ መንገድ መልስ እንስጣቸው። ሰይጣንን ግራ ለማጋባት ጥሩ መንገድ እርሱ አኛን ሲከስ አኛን ግግራችንን ከአግዚአብሔር ጋር ብቻ ማድረግ ነው። ይህ ሰይጣንን ግራ ያጋባዋል፤ እንዲበሳጭ (frustrate) ያደርገዋል። አንጋፋው የቤተ ክርስቲያን መሪ ዶክተር ከበደ ወልደማርያም ዱሮ እንድ አባባል ነበረው። “ከሰይጣን ጋር ምን መመካከር ያስፈልጋል?”

“አንተ ደሞ ማነኝ ብለህ ነው እንዲህ ያለ ቦታ ጥልቅ ያልከው፤ ራስህን አታውቀውም እንዴ? ሰው ፊት ስትቆም እኮ ያንን ሁሉ ሰው ማታለልህ እኮ ነው”፤ ሲልህ “ጌታ ሆይ! ልክ ነው እኔ ልምምዱም ቅድሰናውም የለኝም፤ ነገር ግን ይህ ጉድለቴ ነው በበለጠ ባንተ ላይ እንድደገፍ የሚያደርገኝ”

“ይህን ይህን ኃጢአት ስትለማመድበት የነበረው ጊዜ እኮ ሩቅ አልነበረም፤ አሁን ከዚያ ተነስተህ እዚህ ደርሻለሁ ለማለት ነው?” ሲለን “ጌታ ሆይ ይህ ክስ የበለጠ ራሴን እንድመለከት ስለደረገኝ፤ ገና ያልተናዘዝኩበት ኃጢአት እንኳን ቢኖር ይቅር እንድትለኝ ለመጠየቅ በፊትህ እቀርባልሁ፤ እንደ ቃልህ ደግሞ ኃጢአቴን ይቅር ካልከኝ እንደማታስታውሰው አውቃለሁ”

“በደንብ አልተዘጋጀም” ለሚሉን “ጌታ ሆይ እኔ አስከምቼለው ድረስ ተዘጋጅቻለሁ፤ የእኔን ዝግጅት እንድትባርከውና እንተ ደግሞ እንድትጨምርበት አጠይቅሁለሁ።

“የሚገባውን ያህል አልጸለይክም” ሲሉን “ይሄም እውነት ነው ጌታ ሆይ፤ ግን መተማመኛዬ የኔ የጸሎት ችሎታ ሳይሆን የእንተ ቸርነት ነው።

ሰይጣን ክስን አያቆምም፤ ተስፋ እንድንቆርጥ በረቀቀና በተሸል መንገድ ተመልሶ ይመጣል። ሰኬት የምናገኘው እንደ የሰራልንን መንገድ በመጠቀም ወይም ሌሎች ያሳዩንን ዘዴ በመለማመድ ብቻ አይደለም። በእርግጥ ይህ ሁኔታ እንዳንደ ሊሠራ ይችላል። የሚያሳሳተውና ሁሌ የሚሰራው መንገድ ግን ያለማቋረጥ በጌታ የሱሰ ላይ መደገፍ ነው። ሥራውን አርሱ በእኛ ውስጥ እንዲሰራ መፍቀድ ነው።

እግዚአብሔር ዝም ሲል

በዘመናት ሁሉ ያሉ የበሰሉ ክርስቲያኖች የሚመሰክሩት እንደ እውነት አለ። ይኸውም በክርስትና ሕይወት ዘመን እግዚአብሔር ዝም ያለ የሚመሰልባቸው ጊዜያቶች አልፎ አልፎ መኖራቸው ነው። በሕይወታችን እግዚአብሔር ዝም ያለ ከመሰልን እንግዲህ ብቻችንን አይደለንም፤ ብዙ ታላላቅ የተባሉ የእግዚአብሔር ሰዎች ሁሉ የሚያልፉበት ወይም ያለፉበት ልምምድ ነው።

እግዚአብሔር ዝም ስላለን ብቻ እኛም እነኚያ መንፈሳዊ ሰዎች የደረሱበት ደርሰናል ማለት ባይሆንም ዝምታው ግን በእነርሱ ዘንድ ያመጣውን ስሜት ነው ወደ እኛም የሚያመጣው። የዝምታው አላማ ወይም ግብ ለኛ ለእድገት ለብስለትና ለክብር ይሆን ይሆናል፤ የዝምታው ጊዜ ግን የከባድ ፈተና ጊዜ ነው።

ፍሎይድ ማክሊንግ “Finding Friendship with God” በሚለው መጽሐፋቸው ይህንን አሳብ በሚመለከት እንዲህ ብለው ጽፈዋል። “እንደ ቀን ጠዋት ከእንቅልፋችን ሰንሳሳ መንፈሳዊነታችን ሁሉ ይጠፋብናል። እንፀልያለን የሚሆን ነገር ግን የለም፤ ሰይጣንን እነገሰጸለን የሚለወጥ ነገር አይኖርም፤ መንፈሳዊ ልምምዳችንን ሁሉ እናከናውናለን... የምናውቃቸውን እንዲፀልዩልን

እንጠይቃለን... በሕይወታችን ያለ የመሰለንን ኃጢአት ሁሉ እንናዘዛለን፤ ያስቀየምናቸው የመሰሉንን ሁሉ ይቅርታ እንጠይቃለን፤ እንጸማለን ግን ምንም ለውጥ አይኖርም። ይህ መንፈሳዊ ጨለማ አስከመጭ ነው የሚቆየው? ለቀናት፤ ለሳምንታት፤ ለወራት፤ ጭራሹት ማብቂያ አይኖረው ይሆን እንደ? ገረ ምን ሆነኩ? እያልን የጭንቀት ጩኸት እናስማለን” ምንም የሆኑት ሃገር የለም። ይህ ከእግዚአብሔር ጋር ላለን ጓደኝነት የማደግና የመብሰል ደረጃ ነው። እያንዳንዱ ታዳጊ ክርስቲያን አሕይወት ዘመኑ ቢያንስ እንደ ብዙ ጊዜ ግን ከእንደ በላይ የሚያልፍበት የእድገት ደረጃ ነው። ኢዮብ በዚህ ሁኔታ ውስጥ ባለፈበት ጊዜ ነው እንዲህ ያለው

“ዳሩ ግን ወደ ምሥራቅ ብሄድ በዚያ የለም፤ ወደ ምዕራብ ብሄድ አላገኘውም፤ በሰሜን አየሠራ ሳለ አላየውም፤ ወደ ደቡብ በሚዞርበት ጊዜ ደብዛው አይገኝም። ግን እኔ የምሄድበትን መንገድ ያውቃል፤ ከፈተነኝም በኋላ እንደ ወርቅ አወጣለሁ።” ኢዮብ 23፡ 8-10።

እንዳንዶች ከምንም በላይ የከበዳቸው ፈተና እንደነበር ይናገራሉ። ምክንያቱም እግዚአብሔር ዝም ባለበት ጊዜ ጠላት ብዙ ያወራል፤ ጮክ ብሎ ይናገራል፤ ቀልባችንንም ይይዛል። የእውቀት ባህሪያችን መረዳት በሚችለው አግባቢ መንገድ ሰይጣን ይናገራል። እግዚአብሔርም ዝም ያለበትን ምክንያቶች ይሰጠናል። በጣም ስላሳዘነው ለመጨረሻ ጊዜ ከኛ እንደተለየ ይነግረናል፤ መድረስ የማይገባን ቦታ ስለ ደረሰን፤ ማድረግ የማይገባንን ስለደረግን፤ መሆን የማይገባንን ስለሆንን እግዚአብሔር ሊደርሰልን የማይችል ቦታ እንደሆንን ሊያሳምንን ይጥራል። ‘እግዚአብሔር ለእንተ ግድ የለውም፤ ግድ ቢለውማ ኖሮ ጸሎትህን ይመልስ ነበር፤ ከታላቁ የእግዚአብሔር ፕሮግራም እንጻር ሲታይ የእንተ ሕይወት ኢምነት ነው እኮ፤ ... እንዲያው ተሞኝተህ ነው እንጂ እግዚአብሔር የሚባል የለም፤ ... እግዚአብሔር ቢኖርም ይህ ፈቃር፣ ሩህሩህ እንተን በግል የሚከታተል የሚለህ ሐታታ ሁሉ ሰው ሰራሽ ነው’ ይለናል። ጥርጥር ይፈጠርብናል፤ ሰለራራላችን ጥርጥር፤ ስለ እግዚአብሔር ጥርጥር’ ...ጥፋቱ የኔ ነው፤ ችግሩ የእግዚአብሔር ቸልተኝነት ነው’ እያለ ጠላት ያንሾነሹካል። ይህ ጊዜ በጣም አስቸጋሪ የሚሆነው፤ ሌሎችም ሰዎች በክስ እና በወቀሳ እይን

ሊያዩን ይጀምራሉ። የቅርብ ቅደም ተከተልን ሳይቀሩ በኛ ላይ የሚደርሰው ነገር አልገባ ሲላቸው የጥያቄ አመልካከት ነው የሚኖራቸው “ጢስ ባለበት በዚያ አሳት አለ” እንደሚባለው አይነት ማለት ነው። ሁላችንም ኃጢአት ስላለብን ደግሞ ለሰዎች የሚቀላቸው በኃጢአታችን እየተቀጣን እንደሆነ አድርጎ መገመት ነው። እግዚአብሔር ዝም ያለ ሲመሰለን ግን ከራሳችን አንጻር ማድረግ የሚገቡንን አንዳንድ ነጥቦች አንይ፡

ሀ. መንፈስ ቅዱስን ያሳዘንበት ነገር እንዳለ ለማወቅ ራስን መመርመር፤ ይህ ብዙ ጊዜ የሚወስድ አይደለም። በትህትናና በእውነተኛ መንፈስ ከቀረብን እግዚአብሔር ወዲያው ያሳየናል። ጥፋተኛ ሆነን ራሳችንን ባገኘነው ነገር ላይ ወዲያው ንሰሐ መግባት፤ ሐጢአታችንን በክርስቶስ ደም እንዲሸፈንልን ለጌታ መንገር፤ የኃጢአታችን ዋጋ ደግሞ የተከፈለ ስለሆነ ለጌታ ይቅርታ መስጠት ደስ ይለዋል።

ለ. እግዚአብሔር በሕይወታችን የሚሰራው ማንኛውም ነገር ለመልካም እንደሆነ ማመንና፤ ይህ ዝምታም በራሱ ይዘት የሚመጣውን መልካም ነገር ለማግኘትና ለመቀበል መዘጋጀት።

ሐ. የዝምታው ጊዜ ቢረዝምም፤ በእግዚአብሔር ቁጥጥር ስር መሆኑን፤ በራሱም ጊዜ ወደ መጨረሻ እንደሚያመጣው ማመን።

መ. መንፈሳዊ ዲሲፕሊኖችንን ከመለማመድ አለመቆጠብ፤ እነኚህም ጸሎት፤ ቃሉን ማንበብ፤ እግዚአብሔርን መታዘዝ፤ ሀብረት፤ ምስክርነት፤ አለታዊ ዲሲፕሊኖች ናቸው።

ሠ. ሕይወትን መኖር (ቆሞ መጠበቅ ሳይሆን)

ልብ አድርጎ እነኚህ ሰድስት ደረጃዎች በሙሉ የአምነት ደረጃዎች ስለሆኑ ይህንን በምናደርግበት ጊዜ በሰሜት የሚሰማን ወይም በአዕምሮ የምንረዳው ነገር ላይኖር ይችላል።

አንድሩ መሪይ (Andrew Murray) “ምስጢሩን አገኙት” (They Found the Secret) በተባለው ጽሁፋቸው ይህንን አሳብ በጥሩ ምሳሌ ገልጸውታል

በመጀመሪያ “እዚህ ያመጣኝ አርሱ ነው፤ እዚህ ምድረ በዳ የደረሰኩት የአርሱ ፈቃድ ስለሆነ ነው፤ በዚህ እውነት አርፋለሁ።”

ቀጥሎ “እዚህ አስካለሁ ድረስ በፍቅሩ ይጠብቀኛል፤ እንደ እግዚአብሔር ልጅ እንደመላለስም ጸጋውን ያበዛልኛል።”

ከዚያም “ፈተናውን በረከት ያደርግልኛል፤ ልማር የሚገባኝን ትምህርት እንድማርበት ይረዳኛል፤ በውስጤ ሊያበዛ ያሰበውንም ፀጋ እያበዛ ይሰራኛል።”

በመጨረሻም “በራሱ ጊዜ ከዚህ ያወጣኛል፤ እንዴትና መቼ እንደ ሆነ አርሱ ብቻ ያውቃል። ስለዚህ እዚህ ቦታ ያለሁት

1. በእግዚአብሔር ቀጠሮ ነው
2. በአርሱ ጥበቃ ነው
3. በአርሱ ሥልጠና ስር ነው
4. ጊዜው የራሱ ነው

ይህ ወገኖቼ ሆይ አምነት ነው። ከፈተናና ከክስ ቀጥሎ ሶስተኛው መንፈሳዊ ውጊያ ትንኮሳ ነው።

3. ትንኮሳ (Harrassment)

ይህ ቃል በዚህ አግባብ ብዙ ነገሮችን ያጠቃልላል። በተለይ ለንድ አገልግሎት ወይም መንፈሳዊ በረከት በምንዘጋጅበት ጊዜ ይህ የመተንኮስ ውጊያ ይፋፋማል። ብዙ ጊዜ ሁኔታው ቀላል ይመስላል። ሰውዬው ሰባኪ ከሆነ ልክ ከቤት ሊወጣ ሲል ማስታወሻ ደብተሩን ያጣዋል ወይ መብራቱ ይጠፋና ሌላ ኖት ይዞ ይወጣል።

ከብዙ አመታት በፊት የሆነ እውነተኛ ታሪክ ልንገራችሁ። ለአጭር ጊዜ ጎንደር

ያኔ ጤና ጥበቃ ኮሌጅ የሚባለው ትምህርት ቤት ገብቼ ነበር። በከተማው የሚኖሩ ዶክተር ሉዊስ የሚባሉ አንድ እንግሊዛዊ ሚሲዮናዊ የአይን ሃኪም ነበሩ። አሁን አሁን ማታ በቤታቸው ውስጥ በተለይ ለውጪ ዜጋዎች በእንግሊዝኛ ቋንቋ የወንጌል ስብሰባ ያካሂዱ ስለነበር አንዳንድ እኔና አንድ ጓደኛዬ (ተፈራ ደንቁ) እንዲድንበር። ዶክተር ሉዊስ የሰብከቱን ፕሮግራም እንዳንደ ጎንደር ሁለተኛ ደረጃ ለሚያስተምሩ የህንድ ዜጋ አስተማሪዎች ይሰጡ ነበር። አንድ አሁን ፕሮግራም የተሰጠው ወጣት የኬሚስትሪ አስተማሪ ነበር። የሰብከት ልምምድ ስለልነበረው ሰብከቱን በወረቀት ጽፎ ለማንበብ ተዘጋጅቶ ነበር የመጣው። ግን የዛን አለት ማታ በከተማው ውስጥ መብራት ጠፍቶ ነበር። ሁለቱንም እንደምንም ተደነባብረን ደረስን። የሰብከቱ ስኬት ደርሶ አዲሱ ሰባኪ በፍርሃትና በድንጋጤ ተነስቶ ወረቀቱን ማንበብ ጀመረ። ይዞ የመጣው ግን የኬሚስትሪ ኖቱን ነበር።

To prepare oxygen in the laboratory Potassium Chlorate and Manganise dioxide.....” ሰባኪው ከመደናገጡ የተነሳ ምን እንደሚል እንኳን አላስተዋለም። ኦክስጂን የተባለውን ንጥረ ነገር እንዴት በላቦራቶሪ ማዘጋጀት እንደሚቻል እነበባለን። ዶክተር ሉዊስ “I think you are reading the wrong side of the paper” (ወረቀቱን ያዞርኩ የመሰለኛል) ከዚያ ሰባኪው ወረቀቱን ገልብጦ ማንበብ ቀጠለ (Oxygen is collected by the downward displacement of water). ሰባኪው ሊቀጥል ነበር። ዶክተር ሉዊስ አቋረጡትና “ዛሬ የእግዚአብሔር ስለ ኦክስጂን እንድንማር የፈለገ ይመስለኛል” ብለው አሳቁን። ሰባኪው ግን ለረጂም ጊዜ አፍሮ ከሰብሰባ ቀረ። በዶክተር ሉዊስ ጥረት ነው ወደኅብረቱ የተመለሰው። የመብራት መጥፋት ነው አስተማሪውን የተተናኮሰው።

ትንኮሳ ከባድ ላይሆን ይችላል፤ እንዲያው እንዳይመቸን የሚያደርጉትንን ነገሮች ይሆናሉ። በድምራችው ግን አምነታችንን እንድንጠይቅ፣ መንፈሳዊ ዲሲፕሊናቸችንን ችላ እንድንል የሚያደርጉ ይሆናሉ። ትልቅ መንፈሳዊ ስብሰባ በተዘጋጀ ቀን ጉንፋን የሚይዛቸው መሪዎች አታውቁም? ወይ ስብሰባው ሊጀመር አስር ደቂቃ ሲቀረው ጎማ ፈነዳብኝ ብሎ የሚደውል ፕሮግራም መሪ አላጋጠማችሁም? ትንኮሳ በትንሽ

ይጀምርና ደረጃ በደረጃ የሚያድግ ይሆናል።

የሀመም ምልክቶች

በትንሽ ጀምረው ደረጃ በደረጃ ለሚያድጉ ምሳሌ ብስጥ፣ ጠዋት ሰንነሳ ከነሰረን እኛ ደግሞ ሳናውቅ እናሳድግዋለን። “ሊያመኝ ነው መሰለኝ” ብለን እንናግራለን። ጠላት ደግሞ ያንን ይሰማል፤ (ልብ አድርጉ ሰይጣን የምናሰበውን ሳይሆን የምንናገረውን ብቻ ነው ሊያውቅ የሚችለው)። ሰይጣን ይህንን ሲሰማ ዘር ለመዝራት ይበቃዋል። እሺ ብለን ካስተናገድነው ደግሞ ዘሩ ይበቅላል። በእርግጥም መታመም እንጀምራለን። ዘሩን ገስጸን ካስወገድነው ግን በሽታው ይጠፋል። ይህንን ነገር ብዙ አገልጋዮች በሕይወታቸው የለመዱት ስለሆነ ሊመሰክሩላችሁ ይችላሉ። በተለይ አንድ ትልቅ የእግዚአብሔርን ሥራ ለመስራት ሲዘጋጁ ይህ ስሜት ይመታቸዋል።

ድብርት (Depression)

አንዳንድ ደግሞ በራስ ደስ ያለመሰኘት ስሜት ይይዘናል። ራሳችንን ዝቅ አድርጎ መመልከት፣ ነገር አልጥም የማለት፣ የመሰልቸት ስሜት ይመጣብናል። ጠላት ደግሞ ያንን ወስዶ ያፋፍመዋል። ምክንያቱን ሳናውቅ ብስጭት ብስጭት፣ ቁጣ ቁጣ ይለናል። ድብርት ፈርጁ ብዙ ነው። የዚህ አይነት አሳቦች ሲመጡ መገሰጽ አለባቸው፤ ልንረዳቸው መሞከር፣ ምክንያታቸውን መፈለግ በሁኔታው እንድንቅይ ከማድረጉ ሌላ የሚያደርገው የለም። የሚደበር መንፈስ ሁሉ መድኃኒቱ የጌታ የየሱስ ስም ብቻ ነው። ስሙ ሲጠራ የጠላት ኃይል ሁሉ ይፈርሳል። ስትገስጹም ታዲያ ድምጻችሁን አውጥታችሁ መሆን አለበት፤ ጠላት እንዲሰማ።

ድካም

አንዳንድ ድካም ይለንና የእግዚአብሔር ሥራ የሚከብደን ጊዜ የለም? እንዲት ምዕራፍ የእግዚአብሔር ቃል ማንበብ ያቅተንና ወደ ጋዜጣ ወይ መጽሔት ዘር ስንል ግን እንብብን ጨራርሰን የምናነበው ያልቅብን የለም? ይህም የሰይጣን ትንኮሳ ነው። ለማታው ስብሰባ ለመሄድ ድክምክም ይለናል፤ ቦታውም ይርቅብናል፤ የማታው ግብዣ ግን ቦታው ከዚያም ቢርቅ ቶሎ አልደርስ ይለናል። ይህ መንፈሳዊ ውጊያ

ነው። ገለጹት፣ ደጋግማችሁ ገለጹት።

የቁሳቁስ ውጊያ

“ምግቤን ሰርቼ አንዳልበላ ይኸው ሰይጣን ቢለዎውን ደበቀብኝ” ብሎ ተበሳጩ አንድ ወንድም፣ ቤቱ ለጸሎት ተሰብስበን ሥጋ ጠብሶ ሊያበላን እየከታተፈ ነበር። ወጣ ብሎ ሲመለስ ግን ሲከትፍበት የነበረውን ቢለዎውን ማግኘት ስላልቻለ ተበሳጭቶ ነው አንዲህ ያለው፤ ከተሰበሰብነው አንዱ ታዲያ “ወንድሜ ሰይጣን ቢለዎ በማቀበል አንጂ ቢለዎ በመደበቅ ብዙ ስለማይታማ አስቲ ቀስ ብለን አንፈልገው” አለው። ግን የአስተናጋጃችንም ብስጭት እውነትነት አለው።

ሰይጣን በቁሳቁስ ውጊያም ሰዎችን ይተናኮሳል። የአቃዎች መጥፋት፣ ወይ መሰበር በተለይ የእግዚአብሔርን ጊዜ ጠብቆ አዲስ ነገር አይደለም። ወደ ቤተ ክርስቲያን ለመሄድ ሰንነሳ ደሀና አቤት ድረስ መጥቶ የቆመው መኪና አልነሳ ይላል። ቀኑን ሙሉ ሲሞክር በደንብ ይሠራ የነበረው ድምጽ ማጉያ መሪው ወጥቶ አምልኮ ሲጀመር ወደ ጨርሶ ይጠፋል፤ ወይ አራ ብሎ መጮህ ይጀምራል። ቤተ ክርስቲያን ምንው ተራችሁ ስትሏቸው ቁልፌ ጠፍቶብኝ ነው የሚሉ ብዙዎች አላጋጠማችሁም? አንዳቸውም ግን በቁልፍ መጥፋት ምክንያት ከሥራ የቀሩ አይመስሉኝም። አነርሱም ምክንያት ማብዛታቸው ብቻ አኮ አይመስሉኝም፤ ስለደረሱብኝ አውቀዋለሁ። መኪናው አምቢ አልነሳም ብሎ የሚገሰጸውን ሞኝ መስሎኝ ፈዝገፎ ሳየው ሳለ መኪናው ተነስቶለት ሲፈተለክ ሞኝ አኔ መሆኔን አወቅሁ። ይሄ የጌታ ስም ለካ መካኒክነትም ያውቅበታል። ጠላት በቁሳቁስም ላይ መምጣት ይችላል፤ ተቃውሞ ማባረር ደግሞ ሥልጣናችን ነው።

የመግባባት ችግር

ሌላው የሰይጣን ትንኮሻ አለመግባባትን በመፍጠር ነው። “ለትልቅ መንፈሳዊ ዝግጅት ወደ አርጀንቲና ለመሄድ ሁለት ሳምንት ሲቀረን እኔና ባለቤቴ መነጋገር አቃተን” አሉ ማይክ ፍሊን ሲጽፉ፤ “አንድ ቋንቋ መነጋገራችን እንኳን አጠራጣሪ ሆነ። አርሷ በቀጥታ የተናገረችውን እኔ የምሰማው በሌላ ትርጉም ነው፤ እኔ የተናከርኩት ተቃራኒው ነው ለአርሷ የሚገባት። በዚህ ልውውጥ ውስጥ ጥቂት ቀናት

አሳለፍን። አንድ ቀን ግን ሁለታችንም የሚሆነው ገባንና ተሳሳቅን። የሰይጣን ትንኮሳ እንደሆነ ገባን፤ ስለዚህ ወዲያው ይቅርታ ተጠያይቅን ሰይጣንን መገሰጽ ጀመርን።

ሥጋ አቅሙን ሲያሳይ

በትንሹ ትበሳጫላችሁ? አስቲ የሚያበሳጫችሁን ነገር ቆም ብላችሁ አሰላስሉት፤ አንዲህ ስታደርጉ አንዳንዴ ከጠላት መሆኑን በግልጽ ታውቃላችሁ። በአንዳንድ ሁኔታ ላይ የሚታያችሁ ሁል ጊዜ አለመሳካቱ ብቻ ነው? ምንም እንኳን የበለጠው ክፍል በሰኬት ቢሰራም? ትልቁን ትልቅ ትንሹን ደግሞ ትንሽ (majoring in majors and minoring in minors) አድርገን ማየት እንችልበታለን? “ተጎዳሁ፣ ተሰበርኩ” ማለት አናባዛለን? ሌሎች በተማራበት ትምህርት አኛ እንሰደብበታለን፤ በተጠገኑበት እንሰበርበታለን? ለአንዲህ አይነቶቹ የሰጋ ትንኮሳዎች መፍትሄዎቹ የመንፈስ ፍሬዎች ናቸው። የመንፈስ ፍሬዎችን በሕይወታችን ስንለማመድ የሥጋ ሥራዎች እየከሰሙ ይሄዳሉ። ምክንያቱም አንዱ በገንነቡ ሌላው መቆየት አይችልም።

4. የእውቀት ውጊያ

አራተኛው የሰይጣን የሚገበለበል ፍላጻ ማታለል ነው። ማታለል በእውቀት ላይ ያተኮረ ውጊያ ሲሆን አላማው አማኙን ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረቱ ላይ ለማናጋት ነው። ማታለል ለእውቀትና ለምክንያት ባህሪ አንዲስማማ ተደርጎ፣ በጥናት ተደግፎ፣ ዝነኛ በሆኑ ሰዎች ተናጋሪነት በቅልጥፍና ሲቀርብ ብዙ ጊዜ አይተናል። “አምላክን ፍለጋ” በተባለው በቅርቡ በሚወጣው ሌላው መጽሐፌ የምሥራቅ አምነቶች ይህንን ዘዴ በመጠቀም አንዴት የምዕራብን የሲኒማና የፋሺን መዲና ሆሊ ዉድን እንደወረሱት ጠቅሻለሁ። ዛሬ በአክቲቪታቸው ልባችንን በሰረቁና በምናደንቃቸው የሰፖርት ሰዎች ደጋፊነትና አስተዋዋቂነት ተደግፎ የወጣ ዘመቻ (campaign) አለ። መጽሐፍ ቅዱሳዊ አቋም ምክንያታዊ አይደለም፤ ያልሰለጠኑ ሰዎች አመለካከት፣ የኋላ ቀሮች ወይም የአክራሪ ሰዎች አቋም ነው ይሉናል፤ እቤት ሳሎናችን ድረስ መጥተው ይህን ይነግሩናል።

የዚህ ውጊያ ዋና ትኩረቱ አኛ ላይ ሳይሆን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት ላይ

ነው። በገንት ውስጥ ሰይጣን በእባብ ተመስሎ ለሔዋን ያላት ያንን ነው ዛሬም የሚደግምልን።

“በእርግጥ እግዚአብሔር ... ብሏልን?” ዘፍጥረት 3፡ 1።

የሔዋን መልስ መሆን የነበረበት “እዎን፤ ልክ እንደዚያ ነው እግዚአብሔር ያለው፤ ስለዚህ እኔ ከአንተ ጋር መነጋገር አያስፈልገኝምና ካጠግቤ ሂድ” ነበር።

እግዚአብሔር ያለውን መጠየቅና አጠራጣሪ ማድረግ የጠላት የመጀመሪያ እርምጃዎቹ ናቸው። ምክንያቱም የእምነት መሠረቱ የእግዚአብሔር ቃል ነው።

“እንግዲያስ እምነት ከመስማት ነው፤ መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው” ሮሜ 10፡ 17።

በእርግጥ እኛ ለቃሉ ያለን ትርጉም እንዳንደ ስህተት ውስጥ ይከተን ይሆናል። ማስታወስ ያለብን ግን የእግዚአብሔርን ቃል የጻፈው መንፈስ ቅዱስ ስለሆነ፤ የእግዚአብሔርን ቃል ለመግለጽ መንፈስ ቅዱስ ያስፈልገናል። የኛ ውሳኔ ደግሞ የእግዚአብሔርን ቃል በመረዳት ለማደግና ጌታን ለመከተል ከሆነ፤ መንፈስ ቅዱስ በቃሉ ይመራናል፤ ያስተካክላል፤ ያበረታታል፤ ይፈውሳል፤ ይባርከናል።

ጠላት ግን በቃሉ ላይ ጥርጣሬ እንዲኖረን ማድረግ ከቻለ ከእግዚአብሔር ጋር የምንገናኝበትን ዋና መንገድ አያበልሸው ነው። እግዚአብሔር ለቃሉ የሚሰጠው ቦታና ጥንቃቄ በጣም ከፍ ያለ ነው። ቃሉ ከእርሱ ጋር ያለውን እንደነት ለመግለጽ ነው ጌታ የሱስ ሥጋ የለበሰው ቃል ተብሎ የተጠቀሰው

“ቃልም ሥጋ ሆነ፤ በመካከላችንም አደረ፤ ፀጋንና አውነትንም ተመልቶ ከአባቱ ዘንድ የመጣውን የእንድያ ልጁን ክብር አየን” ዮሐንስ 1፡ 14።

ለእግዚአብሔር ያለን ክብር የሚለካው ለቃሉ በምንሰጠው ክብደት ነው። የእግዚአብሔርን ቃል መጠራጠር እምነትን ማናጋት ነው። ለምሳሌ

ጠያቂ፤ “ጌታ የሱስ ከሞት ተነስቷል ብለህ ታምናልህ?”

መለሸ፤ “እዎን”

“እንዴት ሊነሳ ቻለ? እስቲ እስረዳኝ”

“እንዴት ሊነሳ እንደቻለ እኔ እላውቅም፤ መነሳቱን ለማመን ግን እንዴት እንደተነሳ ማወቅ የለብኝም። ቃሉን ማጥናት፤ ማሰላሰልና ማንበቤን አቀጥላለሁ፤ እግዚአብሔር እንደረዳው የሚገልጥልኝን እውነት በመረዳት አድጋልሁ፤ ወደ አለማመን የሚገፋኝን መረዳትም ሆነ አለመረዳት ግን አቃወማልሁ”።

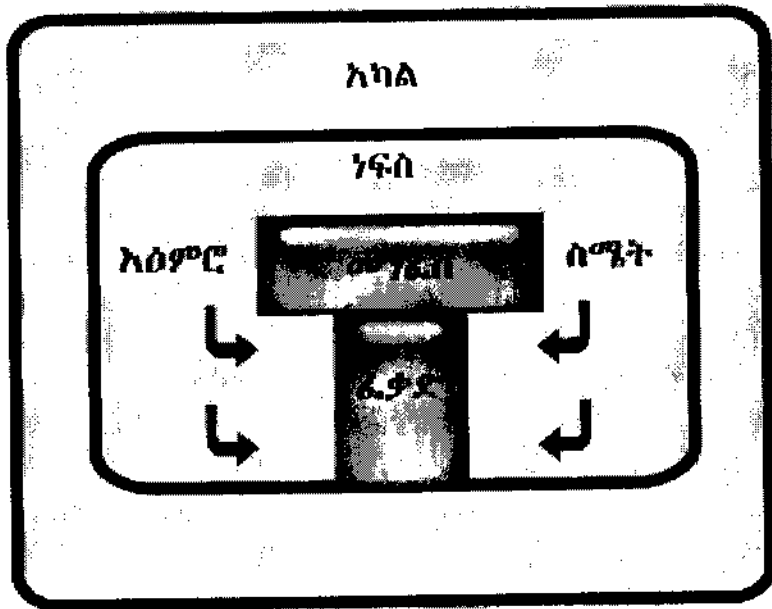
5. የፈቃድ ውጊያ

ፈቃድ የእምነት መስማሪያ ቦታ ነው። ቀደም ብለን ያየነውን ሰዕል እስቲ ትንሽ አጥብቅን እንየው። በሰዕሉ ውስጥ መንፈስና ፈቃድ የተዘጉት ሰይጣን ቀጥተኛ የሆነ ግንኙነት ከእነርሱ ጋር እንደሌለው ለማሳየት ነው። መንፈስ የሰው ልጅ ውስጠኛው ክፍል ነው። መንፈስ በሰይጣን ሊታለል የሚችለው በፈቃድ በኩል ነው። ጋጢአት ለማድረግ የሚወስነው ፈቃድ ነው። ጋጢአት ሳደርግ መንፈሴ ይቃወማል፤ የሕሊና ወቀሳ የምንለው ያንን ነው። የሕሊና ወቀሳ መንፈስ የሚጫወተው ሚና ነው። እግዚአብሔርን ባለመታዘዘ ከእርሱ ጋር ያለኝ ሀብረት ሲቋረጥ መታረቅ ያስፈልገኛል። ሀሊናዬን አምቢ ብዬ ከሄድኩ የመንፈሴ መታወክ ወደሌለው ክፍሌ አየተሰራጨ ይሄዳል፤ ያ ሲሆን በአካሌ አታመማለሁ፤ በመንፈሴ አረበካለሁ፤ በአዕምሮዬ አመስቃቀለሁ።

ስለዚህ የሰይጣን ዋናው ትኩረት መንፈሳችን ላይ ነው። ጋጢአት እንደንሰራ ማድረግ ከቻለ ከሰማያዊው አባታችን ጋር ያለንን ሳብረት ማናጋት ችሏል ማለት ነው። ፈሳሾችን በማታለልና በማመጽ በዚያው እንድንቀጥል ካደረገ ከእግዚአብሔር ጋር ባለን ግንኙነት ላይ ከባድ ጥፋት ሊያደርስ ይችላል፤ ያ ከሆነ ደግሞ ለእግዚአብሔር መንግሥት አገልጋይነት ያለን ጥቅም በጣም ያነሰ ይሆናል።

እግዚአብሔር ግን ሲሰራን እንደብልህ ግንበኛ ነው የገነባን። የመንፈስ ቅዱስ መኖሪያ የሆነው መንፈሳችን ከሰይጣን እርቆ ስለ ሰራው፤ ሰይጣን መንፈሳችን ጋ ሊደርስ የሚችለው በፈቃዳችን በኩል ብቻ ነው። ፈቃዳችን ደግሞ ሊደረስበት የሚችለው

በአዕምሯችንና በሰሜታችን በኩል ነው። ይህ ከሆነ ለሰይጣን ውጊያ የአሰራር አላማው ፈቃዳችን ነው። አምስተኛው የሚንበለበል ፍለጻ ታዲያ የሚቀስተው ፈቃዳችንን ለመምታት ነው።

ፈቃድ በቀጥታ ከሚመጣው ቀስት የተከለለ ነው። ከመንፈሳችን ጋር በመገናኘቱ ሊደረስበት ቀላል አይደለም። አሠራሩ እንዲህ ነው። የውሳኔ ችሎታ ያለው በፈቃድ ውስጥ ነው። ፈቃድ ውሳኔ ለማድረግ የሚያስችሉትን አሳቦች ከተለያዩ ቦታዎች ያገኛል። መንፈስ የሚለውን፣ አዕምሮ የሚለውን፣ ሰሜት የሚለውን፣ ሥጋና አለም የሚለትን ሁሉ ያዳምጣል። የፈቃድ ውሳኔ እግዚአብሔርን የሚያስከብር ከሆነ መነሻው ከመንፈስ ነው። ውሳኔውም የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው። ውሳኔው እግዚአብሔር ያለውን የሚቃወም ከሆነ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጪ የሆነ ውሳኔ ይሆናል አላማውም ጥፋት ነው።

ለዚህ ሚና የምንጠቀመው ቃል አምነት ይባላል። እግዚአብሔር ሲሠራን ያደረገው አምነት ሊሠራ የሚችለው በፈቃድ ውስጥ ብቻ እንዲሆን አድርጎ ነው። አምነት ሰሜት አይደለም፣ አምነት አውቀትም አይደለም። አምነት በፈቃድ የሚደረግ የውሳኔ ጉዳይ ነው። ታላቁ የእግዚአብሔር ሰው ቢሊ ግርሃም እንዲህ ያሉት ለዚህ ነው “ውሳኔ በእንግሊዝኛ ቋንቋ (ለኛ ደግሞ በአማርኛ ቋንቋ) አስፈላጊው ቃል ነው”። ጌታ የሱስ ክርስቶስን ወደ ልብ ለማስገባት የሚደረገው ውሳኔ በጊዜያዊነቱም ሆነ በዘላለማዊነቱ አጠያያቂ የሌለው ሞነኛው ቁም ነገር ነው።

ፈቃድ አንድ ጊዜ ዘላለማዊ የሆነ ውሳኔ ወሰኖ ቁጭ ማለት አይችልም። ፈቃድ ሁልጊዜ ከጠላት ግፊት ይደርስባታል ወይም አለበት። ውሳኔውንም እንዲቀይር ብዙ ማግባቢያዎችና መገፋፊያዎች ይቀርብሉታል። ውሳኔውን ከቀየረ አምነትን ለወጠ ማለት ነው። ለዚህ ነው ያለማቋረጥ ውሳኔን ማጥበቅ፣ ማረጋገጥ፣ ማደስ፣ ማሳደግ ያለብን።

ሰይጣን ደግሞ ይህንን አሳምሮ ያውቃል። አምነት የሚሠራው በፈቃድ እንደሆነ ይረዳል። ከፈቃድ ጋርም ቀጥተኛ ግንኙነት እንደሌለውም ያውቃል፤ ስለዚህ በቀጥታ ሊደርስባቸው የሚችለውን ክፍሎቻችንን በመጠቀም ፈቃዳችን ጋ ለመድረስ ይሞክራል። ከእነኚህ አርሱ ሊደርስባቸው ከሚችለው ክፍሎቻችን (አካል ወይም ሥጋ፣ አዕምሮና ሰሜት) ሰዕሉን ስትመለከቱ ቀስቶቹ ወደ ፈቃድ ተቀስተው ታያሉትሁ። የሚንበለበሉት የሰይጣን ፍለጻዎች (ቀስቶች) በየት በኩል አድርገው እንደሚመጡ ለማሳየት ነው። ሰይጣን ሊያደርግ የሚፈልገው ይህንን ነው። አካልን አዕምሮንና ሰሜትን ተጠቅሞ ፈቃድን በማግባባት የራሱ የሆነ ውሳኔ ለማስወሰን ነው። ልብ አድርጎ ውሳኔውን እንድንወስን ሊያደርገን አይችልም፤ ይህንን ነጥብ ማወቅ በጣም አስፈላጊ ነው።

አካላችንን፣ አዕምሯችንን፣ ሰሜታችንን እንዴት መጠበቅ እንዳለብን አሰቲ እንይ። አካላችን በመንፈሳዊም ሆነ በተፈጥሯዊ አቋሙ ዲስፐሊን ሊኖረው ይገባል። በመንፈሳዊው ረገድ ቁጭ ብሎ የእግዚአብሔርን ቃል የማንበብና የማድመጥ ዲስፐሊን፣ ጉልበትን በእግዚአብሔር ፊት የማንበርከክ ዲስፐሊን፣ በቃልም ሆነ በሕይወት ክርስቶስን የማንጸባረቅ (ምስክርነት) ዲስፐሊን፣ እግዚአብሔር እንዳለ

አንዳዚያ ለመኖር የመጣር ዲስፕሊን፣ ይህም “አምቢ” ማለት ለሚገባን ነገር እምቢ የማለት ዲስፕሊን፣ ማድረግ የሚገባንን የማድረግ ዲስፕሊን፣ መስጠት የሚገባንን የመስጠት ዲስፕሊን፤ ይህ መንፈሳዊ ዲስፕሊን ነው።

ተፈጥሮአዊ ዲስፕሊን ከመንፈሳዊ ጋር የተያያዘ ነው። ለምንበለውም ሆነ ለምንጠጣው ለምንለብሰውም ሆነ ለምናጌጥበት ነገር ተገዢ አለመሆን ማለት ነው። መቼም ምግብን ባለመቆጣጠር የሚመጣው ጦስ ባሁኑ ጊዜ ምግብ በማጣት ከሚመጣው ጦስ አኩል አየሆነ ነው።

የጤንነት ጉዳይ ብቻ ሳይሆን ለራሳችን ያለን ክብርም አየቀነሰ ስለሚሄድ፣ ዲፕሪሽን ውስጥ ገብተን መጉለልት እንጀምራለን። ወደ ሰውነታችን ውስጥ በምናስገባው ሱስ በሚያሰዙ መጠጦችና አዶች አካላችን ከተገዛ ብዙ ሳይቆይ ነገሮች ከቁጥጥራችን ውጪ ይሆናሉ።

በዚህ ሁሉ የድራግ (አፅ) ጦርነት በሚደረገው ደም መፋሰስ የሰይጣን እጅ የሌለበት ከመሰለን መንፋሳዊ አመለካከታችን ሊስተካከል ይገባዋል። መልበሳችንና ማጌጣችን በእንድ በኩል ራሳችንን ማክበራችን ስለሆነ በዲስፕሊን አስከተደረገ ድረስ ውበት ይጨምርልናል። በተቃራኒው ደግሞ እንዲያው ሆሊዉዶች አድርገውታል፤ ወይም በቲቪ ቀርቧል ብለን ራስን የወሲብ ሸቀጥ (sexual commodity) የሚያስመስል ልብስና ጌጥ አድርጎ አደባባይ መውጣት ከዲስፕሊን ውጪ መሆን ማለት ነው። የዚህ አይነት አለባበስ ደግሞ በተለይ አሁን አሁን በእግዚአብሔርም ቤት እየተሰፋፋ ነው። ሰይጣንም ያንን ሁኔታ ለራሱ የሚጠቀምበት መንገድ አለው።

አዕምሯችን የጠላት ማግባባት ከሚደርስባቸው ክፍሎች ሌላው ነው። አዕምሮ የአውቀት (Information) መከማቻና መገናዘቢያ ቦታ ነው። አውቀት ደግሞ በአምስቱ የአውቀት መቅሰሚያ መንገዶች፤ በማየት፣ በመስማት፣ በማሸተት፣ በመቅመስና በመዳሰስ ነው ሊዳበር የሚችለው። በየትኛውም የአውቀት ደረጃ ላይ ያለ ሰው፣ ከፊደል ቆጠራ አስከፊ ፒኤች ዲ አውቀት የሚቀስመው በእነኚህ መንገዶች ነው። አመለካከታችንንም የሚቀርጸው በእነኚህ መንገዶች ባካበትነው አውቀት

ነው። ሰዎች ስለ ኮምፒውተር ሲያወሩ (garbage in garbage out) ይላሉ። የኮምፒውተሩ ችሎታ ባስገባነው ዳታ ጥራት ላይ የተመሰረተ ነው ለማለት ነው።

የአውቀታችንም ጥራት ባካበትነው ኢንፎርሜሽን ጥራት ላይ የተመሰረተ ነው። በሴኩላር ትምህርት በተለይ በምዕራቡ ከፍተኛ የአውቀት ተቋማት ውስጥ እምነትን የመቃወም አድልኦ (bais) ስላለ አውቀታችን እግዚአብሔርን ለማወቅ የሚገፋፋን ሳይሆን ወደተቃራኒው የሚያደል ነው። ሰይጣንም ያንን አድል በደንብ ይጠቀምበታል። ስለዚህ ነው እምነትን በሚመለከት ሙሉ በሙሉ በሴኩላር አውቀታችን ላይ መመርኮዝ የማንችለው፤ ከፍተኛ የአውቀት ደረጃ ላይ የደረሱ እንኳን እምነትን በሚመለከት አልተማሩም ከሚባሉ ሰዎች መማር የሚችሉትም ለዚህ ነው።

ሰሜት ጠላት ከሚያግባባቸው የአኗኗት ክፍላችን ሌላው ነው። የሰሜታችንን ውጤት ልንቆጣጠረው እንችላለን፤ ወይም ሰሜታችን ሊቆጣጠረን ይችላል። ካልተቆጣጠርንው ንደት፣ ብስጭት፣ ቁጣ፣ መደበር ይፈራረቁብናል። ሰይጣን ደግሞ እነኚህን ሁኔታዎች እያፈራረቀ ካንዱ ወደ ሌላው እየገፋፋ ያታክተናል። በሰሜታችን ተገፋፍተን የምንወስዳቸው እርምጃዎች በጣም ወሳኞች ናቸው። ሰሜታችንን ሊገራውና ሊያስተካክለው የሚችለው የእግዚአብሔር ቃል ብቻ ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ በገላትያ ውስጥ የአካልን፣ የአዕምሮንና የሰሜትን አሰራር ነው የተገለጸው የሥጋ ሥራ ብሎ የዘረዘረው።

“የሥጋ ሥራ ግልጽ ነው፤ ይኸውም ዝሙት ርዝብት መዳራት፣ ጣኦትን ማምለክ፣ ሚርት፣ ጥላቻ፣ ጠብ፣ ቅናት፣ ቁጣ፣ ራስ ወዳድነት፣ መለያየት፣ አድመኝነት፣ ምቀኝነት፣ ሰካር፣ ዘፋኝነት፣ እንዲሁም ይኸን የሚመስለው ነው።” ገላትያ 5፡ 19-20

በአንጻሩ ደግሞ የመንፈስ ፍሬዎችን አከታትሎ በዚያው ሰፍራ አስፍሯቸዋል።

የመንፈስ ፍሬ ግን ፍቅር፣ ደስታ፣ ሰላም፣ ትዕግስት፣ ቸርነት፣ በጎነት፣ ታማኝነት፣ ገርነት፣ ራስን መግዛት ነው። ገላትያ 5፡ 21-22።

እዚህ ቦታ ላይ ሐዋርያው ጳውሎስ ያደረገውን የቃላት ምርጫ ተመልከቱ። “የሥጋ ሥራ”፣ “የመንፈስ ፍሬ”። ሥራ ወዲያው ተወስኖ (impulsively) የሚደረግ ነው። ፍሬ ግን ጊዜ የሚፈጅ፣ ብዙ ዲስፕሊን የሚጠይቅ የመጨረሻ ውጤት ነው።

የበሽታን ምልክቶች በመጠቀም የበሽታን ዘር እንድንቀበል ጠላት እንደት እንደሚገፋፋን ቀደም ብለን አይተናል። ጥሩ ምሳሌ ነው። ትኩረቱ ፈቃዳችን ላይ ነው። ፈቃዳችን እነኚያን ምልክቶችና አሳቦች ተቀብሎ እንዲሰማሳሳ ካደረገ ሥጋ ለመታመም ዝግጁ ነው። ውጋቱ ይወጥረናል፣ ቁርጠቱ ያጣድፈናል፣ ራስ ምታቱ ይዝቀዝቀናል። ፈቃዳችን ግን ምልክቶቹንና አሳቦቹን አልቀበልም ካለ ለመታመም ያለን እድል የበለጠ ይሆናል።

ይህ ማለት ግን አካል፣ አዕምሮና ስሜት ጠላቶች ናቸው ማለት አይደለም። ግሩምና ድንቅ የእግዚአብሔር የእጅ ሥራ የሆነው ሥነ ፍጥረት ክፍል ናቸው። ከሌለው ሥነ ፍጥረታችን ጋር በሥነ ፍጥረት ቀን “እጅግ መልካም” ያላቸው ናቸው ዘፍጥረት 1፡ 31። ነገር ግን የአምነት ባለ አደራዎች አድርጎ አልፈጠራቸውም። ያ የፈቃድ መያ ነው። ጠላት አካሌን አዕምሮና ስሜቱን ተጠቅሞ ወደ ፈቃዱ ለመድረስ ሲሞክር፣ ፈቃዱን ተጠቅሜ እነኚህን ክፍሎቹን አምቢ እንዲሉ ማድረግ ሐላፊነቱ የእኔ ነው።

ምሳሌውን ከዚህ ተማሩ፣ ሁላችንም ልጆቻችንን በጣም እንወዳለን። ልጆቻችን ደግሞ የሚፈልጉትን ነገር እንድናደርግላቸው ሊያግዛቡን፣ ሊያታልሉን ይሞክራሉ። እንዳንደ በመሞላቀቅና በማልቀስ ይሞክሩናል። እንደዚያም ሲሆኑ እንወዳቸዋለን። ነገር ግን ያ ሁኔታቸው ውሳኔያችንን የሚያሰለውጠን ከሆነን ልክ አይደለንም። ውሳኔያችን መሆን የሚገባው በእኛ ግምት ለእነርሱ መልካም የሆነ ከሌለው አላፊነታችን ጋር የሚሰማሳ በመሆኑ ነው።

አከላቴን እወደዋለሁ፣ አዕምሮዬን መጠቀም ደስ ይለኛል፣ ስሜቴን በመጠቀም ራሴን

እገልጻለሁ። እነኚህ ሁሉ ነገሮች ግን በራሳቸው የሕይወቴን እቋም የሚመለከት ውሳኔ እንዳደርግ ገፋፊዎቹ መሆን የለባቸውም። እነኚህ ከፍሎቻችን ወሳኞች አይደሉም፤ ውሳኔ የፈቃድ ተግባር ነው። ስለዚህ ጠላት አካሌን አዕምሮዬንና ስሜቴን በመጠቀም ፈቃዱን ሲታገል መቃወም አለብኝ፤ ውሳኔ የፈቃድ ብቻ ነው። ስለዚህ አምነት የፈቃድ ተግባር ነው። አምነት ውሳኔ ነው።

በአጭሩ

ሰይጣን በጣም ተንኮለኛ ነው። የሰይጣንን ተንኮል እሳንሰን ካየን ስህተት እናደርጋለን። በሌላ በኩል ደግሞ የሰይጣንን ኃይል በማግኘት ሌላ ስህተት መሥራት ይቻላል። ሰይጣን ኃይለኛ ቢሆንም ኃይሉ ከእግዚአብሔር ጋር ተመጣጣኝ አይደለም። ምናልባት የመላዕክት አለቃ ያህል ቢሆን ነው ኃይሉ ማወዳደር ካስፈለገ። በእግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥና በእግዚአብሔር ኃይል ስር ሆነን ከሆነ የምንሠራው የሰይጣን በሮች ናቸው የእኛን ውጊያ መቋቋም የማይችሉት እንጂ የእኛ አይደሉም። የሚሸው አርሱ ነው፤ የአርሱን ውሸት “አህ” አያልን አስካላዳመጥን ድረስ፤ ከሰይጣን ጋር ያለን ግንኙነት ውጊያ ብቻ ነው። ሰላም ወይም የዕርቅ ድርድር፣ ብትለማመጠኝ፣ ብትሰዋልኝ፣ ብታመልከኝ ሁሉ የማታለይ መንገዶቹ ናቸው።

ምዕራፍ ሰባት

የሰህተት ትምህርቶች

(ኦፋቄ)

ትምህርት ሰዎችን በእምነት ለመገንባት፣ ለማሳወቅና ለማለማመድ እግዚአብሔር ከሚጠቀምባቸው ዋነኛ መንገዶች አንዱ ነው። እንደ ጊዜ በቤተክርስቲያን ውስጥ ለአስተማሪዎች ስልጠና ሳካሂድ እንዲህ ብዬ የነገርኳቸውን ጽሁፍ ማስተማሪያ ደብተራ ውስጥ አገኘሁት፤

ትምህርት የታቀደው እንዲረዳን እንጂ እንዲያደናቅፈን አይደለም። ከመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች አንዱ ስለሆነ ትምህርት ቅባት አለው። ለእኔ ደግሞ የማገለግልበት ስጦታዬ ስለሆነ ለልቤ በጣም ቅርብ ነው። እኛ የማስተማር ስጦታ ያለን አገልጋዮች ለምናስተምራቸው ሰዎች ያለን አላብ ሁልጊዜ በጎ እንደሆነ እርግጠኛ ነኝ። ነገር ግን የምናስተምረው ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊ፣ ሚዛኑን የጠበቀ፣ በልምምድ የተደገፈ፣ ለመጠየቅና ለመረጋገጥ ክፍት የሆነ፣ ከመሪዎችም ሆነ ከምናገለግለው ምዕመን ሒሲም ሆነ እርማት ለማስተናገድ የተዘጋጀ፣ መሆኑን እርግጠኞች መሆን አለብን። ያ ካልሆነ ሰዎችንም ሆነ ራሳችንን ይዘን ከመጥፋት የሚጠብቁንን ማሰሪያ ቀበቶዎች አበላሸን ማለት ነው። የአገልግሎቱን አላፊነት ለማጥበቅ ያዕቆብ በግልጽ እንዲህ ብሎ ነው የጻፈው፤

“ወንድሞቼ ሆይ ከናንተ ብዙዎች አስተማሪ አይሁኑ፤ ምክንያቱም እኛ አስተማሪዎች የሆንን የባለ ፍርድ እንደምንቀበል ታውቃለችሁ” ያዕቆብ 3:1።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ዛሬ ያሉት ብዙ ችግሮች የተነሱት በተሳሳተ ትምህርት ምክንያት ነው። አስተማሪዎች የሚሰሙ ናቸው፣ የሚቀርጹ ናቸው፣ አመለካከትን የሚያስተካክሉ ናቸው። ስለዚህ ለእውነት ያላቸው መሰጠት ሊሰጩለት የሚገባ መሆን አለበት። እናንተ አስተማሪዎች የእግዚአብሔርን ቃል በልታችሁ፣ አለምጣችሁ፣ አድቅቃችሁ ራሳችሁን ከገነባችሁ በኋላ ነው ሌሎችን ለመመገብ መሞከር ያለባችሁ። የእግዚአብሔር ቃል እንደሚሰራ ማረጋገጥ አለባችሁ፤

በሰዚህ ቃሉን በሕይወታችሁ ማኖር አለባችሁ። በቃላችሁ ከማስተማራችሁ በፊት አዕምሯችሁ በቃሉ መረበረበ አለበት፤ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተሳሰብ መለማመድ አለባችሁ።

የተሳሳተ ትምህርት ለኑፋቄ አምነት የመጀመሪያው ዘር ነው። ይህ አባባል በጣም ጠንካራ ክስ ይመስላል። ኑፋቄ (Heresy) ማለት ቃሉ ሲተረጎም አንድን እውነት ከሚያስፈልገው በላይ በመወጣር ሌሎችን እውነቶች እንዲደመስስ ማድረግ ነው። ኑፋቄ በቀጥታ የሚነገር ውሸት ሳይሆን እውነትን አበላሽቶ ማቅረብ ነው።

አስቀድሞ የተነሱ ኑፋቄዎች በሰላሴ ትምህርት ላይ ያተኮሩና በተለይም በጌታ የሱስ ፍጹም አምላክነት እና ፍጹም ሰውነት ላይ ጥያቄ የፈጠሩ ነበሩ። ክርስትና ጌታ የሱስ ፍጹም ሰውና ፍጹም አምላክ እንደሆነ ነው የሚያስተምረው። ይህንን ትምህርት የሚያበላሹ ኑፋቄዎች ተነሱ፤ አንደኛዎቹ “ሰው መስሎ መጣ እንጂ ፍጹም አምላክ ብቻ ነው” የሚሉ ሲሆኑ ሌሎቹ ደግሞ “በምድር ላይ ከኖሩ ሰዎች ሁሉ የበለጠ ጥሩ ሰው ነው እንጂ አምላክ አርደለም” የሚሉ ነበሩ። የመጀመሪያው ፍጹም አምላክነትን አጉልቶ ለማሳየት በመጣር ፍጹም ሰው የመሆኑን እውነት አሸቀጥቶ ጣለው። ሁለተኛው ደግሞ ሰው የመሆኑን እውነት በጣም ዘርግቶና ወጥሮ አምላክ መሆኑን ቦታ አሳጣው።

ዘመናዊ ኑፋቄዎች ደግሞ ትኩረታቸው በሰዎች ላይ ይመስላል። በ1970ዎቹ በተለይ በምዕራቡ ካሪዝማቲክ ንቅናቄ አካባቢ የተነሳ ኑፋቄ ነበር። ይህ ትምህርት የቤተ ክርስቲያን መጋቢዎችን ሥልጣን የሚያጎላ ከመሆኑ የተነሳ መጋቢዎችን ከሥልጣን እኳያ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የሆነ ቦታ መስጠት ጀመረ። ከእግዚአብሔር ቃል ትምህርት ሚዛን ውጪ በሆነ መንገድ መጋቢዎች ተከታዮቻቸው ማን ማንን ማግባት እንዳለበት፣ የት ቦታ መኖር እንደሚገባቸው፣ ምን አይነት ሥራ መቀበል እንደሚችሉ መወሰን ሥልጣናቸው ሆነ።

ይህ ሁኔታ ደግሞ ለመጋቢዎቹም ሆነ ለቤተ ክርስቲያን ነውጥ አመጣ። ተዋደው ተጫጭተው ለመጋባት የወሰኑ ወጣቶች እንዲለያዩ ይደረግ ጀመር፤ ሴቷም የማትወደውን ወንድም ያልመረጠውን እንዲያገባ የተገደዱበት ጊዜ ነበር። የኑፋቄ

ትምህርት ጠባቂ ደግሞ በትምህርቱ የተያዙ ሰዎችን ጀሮ ያደነቁራል፤ ለምንም አይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት፣ አርማት፣ አውቀታዊ ልምምድ፣ ሰሜታዊ ማግባባት አይበገርም።

ዛሬም ከኑፋቄ መደብ መግባት የሚገባቸው እንዳንድ ትምህርቶች አሉ። በዚህ ምዕራፍ እነኚህን ዘመናዊ ኑፋቄዎች እናያለን። አርዕስቶቻቸውን ብቻ አይታችሁ የእናንተን ልምምድ የሚቃወም ከመስላችሁ እንደዚያ አይደለም፤ በሰዚህ አዕምሯችሁን ሳትዘጉ አንቀጥል።

1. የቃል አምነት (Word-Faith)

ይህ አንቅስቃሴ ትምህርቱን የሚመሰርትበት አንደ ማርቆስ 11፣ 22-23 ባለው ጥቅስና ተመሳሳይ ጥቅሶች ላይ ነው።

“ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው። እውነት አላችኋለሁ፤ ማንም ይህን ተራራ ተንቅለህ ወደ ባሕር ተወርወር ቢለውና ይህንንም በልቡ ሳይጠራጠር ቢያምን ይሆንለታል።”

ይህ የኑፋቄ ትምህርት የሚያተኩረው በተወሰኑ ቃላት ብቻ ላይ ነው። እነርሱንም ከተጠቀሱበት ትርጉም ወይም ዓውድ (context) በማውጣት ነው። ለምሳሌ በዚህ ጥቅስ “ቢለው” “ይሆንለታል” የሚሉትን ቃላት አጋጭተው የምትለውን ነገር ታገኘዋለህ (what you say is what you get) ብለው ያስተምራሉ።

“አባቶችን በእጃቸው ይይዛሉ፤ የሚገድል መርዝ እንኳን ቢጠጡ አይጎዳቸውም” ማርቆስ 16፣ 18

የሚለውንም ጥቅስ እንዳለ ወስደው በአምልኳቸው ውስጥ አባብን አያመጡ የሚቀበቡና መርዝም እንጠጣለን የሚሉ የዚህ ኑፋቄ ተከታዮች ብዙ ጊዜ ከሕግ አስከባሪዎች ጋር ሲጋጩ በዜና ሰምተናል።

የትምህርቱ መልካም ጎን

አንደማንኛውም የኑፋቄ ትምህርት ይህ ትምህርትም እውነትን ተሞርኩዞ ነው የሚነሳው። እውነቱ የአግዚአብሔርን ቃል በእምነት መጨበጥ ውጤት አለው የሚለው ነው። ይህንን እውነት በዚህ መጽሐፍ መጀመሪያ ክፍሎች አይተናል።

ቃላት ኃይል አንዳላቸው ተደጋግሞ የተገለጸ እውነት ነው። ብዙ ኮንፍራንሶች ተካፍደዋል፤ አንዳውም በብዙዎች ላይ አገልግያለሁ። የታመመ ሰው በቃል ትእዛዝ ሲፈወስ አይቻለሁ፤ ምናልባት ብዙዎችቻችሁ ሰዎች በሽታቸው በጌታ ስም በሚታዘዝበት ጊዜ ለመፈወሳቸው የአይን ምስክሮች ናችሁ።

አግዚአብሔርን በሁሉ ነገር ማመስገንን መለማመድ ሌላው የመልካም ጎናቸው ምሳሌ ነው (ኤፌሶን 5፡ 20)። የአግዚአብሔርን ኃይል ለመለማመድ ቃሉን በትክክለኛ መንገድ ከምንተረጉምባቸው መንገዶች አንዱ ይህ ነው። አግዚአብሔርን ማመስገን በጣም ኃይለኛ ድርጊት ነው፤ አስተሳሰባችንን ይቀይረዋል፤ ስሜታችንን ያነሳሳውና ጥሩ ጥሩ አንዲሰማን ያደርገዋል። በተቃራኒው ደግሞ ማተረምረማችንም ተመሳሳይ ችሎታ ስላለው አርሱም አሳባችንን ወደ መጥፎ መቀየር ይችላል። ያ ደግሞ ስሜታችንን ዝቅ ያደርገውና መደበር (depression) ውስጥ አንገባለን።

ስለራሳቸው መጥፎ ነገር መናገር ሲጀምሩ መጥፎ ነገር የሚደርሰባቸው ሰዎች አጋጥመዋችሁ አታውቁም? እኔ ብዙ ምሳሌዎች ልቆጥርላችሁ እችላለሁ። በምንናገረው ቃል ውስጥ ኃይል አለ። ሚርት የሚባለው አኮ የመጥፎ ቃል ኃይል ነው። ለዚህ ነው ሰው በሚሆን ነገር ላይ አስቀድሞ መጥፎ መናገር ሲጀምር “አታሚርት” የሚባለው።

ስለልጆቻችን በቀልድም እንኳን ቢሆን ወደፊት ስለሚሆነው መጥፎ ነገር መናገር አለዋቂነት ነው፤ ለምንለው ነገር መጠንቀቅ አለብን። ስለ መሪዎቻችንም ቢሆን ዲሞክራሲያዊ መብት አለን ብሎ መጥፎ ነገር ለመናገር ልቅ መሆንና መንፈሳዊነት የጎደለው ባህሪ ነው። በቱሌቪዥን የሚመጡ ብዙ ሰባኪዎች መጽሐፍ ቅዱስ ቢይዙም የራሳቸው እጅን ያላቸው ብዙዎች መኖራቸውን ማወቅ አስተዋይነት ነው። ስለዚህ

አርአያነታቸውን መከተል አያስፈልገንም ለማለት ነው። ዲሞክራሲያዊ መብታችን በመንግሥት ፖሊሲና የአመራር ጉድለት ላይ ተቃውሞ እንድናሰማ ያስችለናል። ነገር ግን ከዚያ አልፈን መሪዎችን ስንረግምና በመጥፎ ቃላት ስንገልጽቸው ኃይል ያለው ነገር እያደረግን መሆናችንን መገንዘብ ይገባናል።

ስለ አርባ ሁለተኛው የአሜሪካ ፕረዜዳንት ቢል ክሌንተን ስለ ድካማቸውም ሆነ ስለ ብርታታቸው ብዙዎቻችን በተለይ በአርሳቸው ዘመን መንግሥት የነበርን ሁሉ እናውቃለን። እንኳን በአሜሪካ በኢትዮጵያውያንም ኮሚዲያኖች ብዙ ተስቆጣቸዋል። አሁን አሁን አየተነሱ ያሉ አንዳንድ የታሪክ ሰዎች “የቀኝ ክንፍ ክርስቲያኖች በዚያን ያህል የጥፋት ቃል ባያጠምዷቸው ፍሮ የታሪክን ሂደት ይቀይሩ ነበር” ማለት ጀምረዋል።

በቃላትን ከአግዚአብሔር ጋር ስንሰማማ ደግሞ ግሩም ድንቅ ሥራ ማከወን እንችላለን። አንዳንዴ ቅን ቢሆን መንገድ የሚመጣ ትንሽ ቃል ለምጫው ባይታወቀውም እንኳን ተቀባዩን ግን ይፈውሳል። እኔ በፈረንጆቹ በ1993 መጨረሻና 1994 መግቢያ እካባቢ በአንዳንድ በእካባቢዬ በደረሱ ነገሮች በጣም ያዘንኩበትና ከሰው መገለል የጀመርኩበት ጊዜ ነበር። ምክንያቱ አንድ ብቻ ሳይሆን የተደራረበ ነገር የተከሰተ ሲሆን፤ አንድንዱ በግል ሕይወቴ አንዳንዱ ደግሞ በነበርኩበት ጎብረት ላይ የሆነ ነበር። በነገሮች አዝኜ ድብርት (depression) ውስጥ ገብቼ ነበር። አገልግሎቴ የቀነሰበት፤ መንፈሳዊ ዲስፐሌክሲያ ላለበት፤ ጥያቄ እየበዛብኝ መልሶች ግን ያጣሁበት ጊዜ ነበር።

በዚህ ሁኔታም ውስጥ ሆኜ የሰንበት ትምህርት ግን አስተምር ነበር። አንድ ቀን ከቤተ ክርስቲያን ስንወጣ አንዲት ስለ እኔ ሁል ጊዜ ቅን የምታሰብ ወጣት “አግዚአብሔር አንዳንተ የሚወደው ሰው አለየሁም” አለችኝ። የተናገረችው ቃል በሰንበት ትምህርት ውስጥ የሰጠኳቸውን መመሪያ በመከተል ነበር። “በአግዚአብሔር ቃል የተደገፋ፤ እውነት የሆነ ቃል ሰዎችን ለማነቃቃት መናገር ተለማመዱ” ብዬ አስተምረ ነበር። ታዲያ አንደዚያ ሰትለኝ እኔ በውስጤ “ያለሁበትን ሁኔታ ብታውቁ ፍሮ እንዲህ አትይኚም ነበር” አያልኩ ተለያይተን ወደየቤታችን ሄድን። ከዚያ ያ ያለችኝ ቃል በጆሮዬ መጥለለት ጀመረ። ያ ያላቸው አኮ እውነትነት አለው ብዬ

ማሳብ ጀመርኩ፡፡ ሐዋርያው ጳውሎስ ለሮሜ ሰዎች

“ከክርስቶስ ፍቅር የሚለየን ማነው?” ሮሜ 8:35 ብሎ የጻፈለቸው ታወሰኝ።

ለመሆኑ ሕይወቴ እንዲህ የተመሰቃቀለበት ምክንያቱ ምንድነው? ብዬ ማሳብ ጀመርኩ። እቤት ስገባ ወረቀት አነሳሁና የሆነ ቦታ እንዳንበበኩት ወይም እንደሰማሁት ምክንያቶቼን ልወቃቸው ብዬ መጻፍ ጀመርኩ። ብዙ ነገር መጻፍም አለብኝም፤ በጥቂቱ አሳቤ እየጠራ መጣ። እንዳንዶቹ የተሻለ ምርጫ ብዬ በፈቃዴ ከወሰንኳቸው ውሳኔዎች የመነጩ ናቸው። እንዳንዶቹ ከእኔ ቁጥጥር ውጪ ከመሆናቸውም በላይ በውሳኔዎቹ እኔ ያልተሳተፍኩባቸው ናቸው።

ነገሮቼን ሱብስቤ ብደምር ብደማምር በባዛም ከክርስቶስ ፍቅር እንኳን የሚለየኝ ጥሩ ኩርፊድ የሚያስኮርፈኝ ምክንያት አልነበረኝም። “በእርግጥ እግዚአብሔር እንደኔ የሚወደው ሰው ከቶ አለየሁም” ብዬ እኔም ለራሴ ነገርኩት፤ ያ ቃል ፈወሰኝ።

የቃል እምነት ትምህርት ስህተቱ

እንደ ስለ ኑፋቂ እምነቶች የሚጽፉ ሰው የዚህን ትምህርት ስህተት ለማሳየት ይህንን አውነተኛ ታሪክ ጻፉ።

“እንዲት ታማ ሆስፒታል የተኛች ወጣት ለመጎብኘት ሄደኩ” አሉ። ወጣቷ የዚህ የቃል እምነት (Word-Faith) ተከታይ ነበረች። ስለዚህ ቢያማትም እንኳን “አሞኛል” ብለ መናገር የእምነት አፍራሽ ኑዛዜ (Negative Confession) ስለሚሆንባት፤ ስለህመሟ ምንም መልስ አትሰጥም። ነገሩ ግራ የሚያጋባ ቢሆንም ሁኔታው ይሄ ነበር። አሟት ሆስፒታል ተኝታለች፤ ነገር ግን አሞኛል ብሎ መናገር እምነቷን ማጉደል ሆኖ ስለሰፈራት በተቻለት መጠን ሁሉ ያልታመመች ለመምሰል ትጥራለች።

“በጣም እንዳመመሽ ታስታውቂያለሽ” አልኳት ጠጋ አልኩና ቀስ ብዬ። በድንጋጤ አይኗን አፍጥጣ አየችኝ። የካህን ልብስ የለበሰ አማኝ እንዲህ ያለ የእምነት አፍራሽ

የሆኑ ቃላት ይዞ መምጣቱ ለእርሷ ሁኔታ ግዴላቸውን ማሳየት ስለመሰለትም ፍርሀትና ንዴትም አየሁባት። እርሷም ተናዳ እኔም ጊዜ ልሰጣት ብዬ ዝም ተባብለን ለረጂም ጊዜ ቆየን። ከዚያም እጇን ያዝኩና፤

“አሞኛል ብዬ በመናገሪ ሀመሙ ባሰብሽ ወይ?” ብዬ ጠየኳት። ትንሽ አሰበችና

“አልባሰብኝም” አለችኝ።

“እኔ አሞኛል ብዬ በመናገሪ እግዚአብሔር የሚቆጣና በእምነተኪሰነቴ የሚቀጣሽ ይመስልሻል ወይ?” ስለት

“እኔን የሚቀጣኝ አይመስለኝም” አለች

“የአንቺ የእምነት ማነስ ሁኔታስ ይታይሻል? ታመሽ ተኝተሽ ታምሜአለሁ ብሎ መናገር እግዚአብሔርን የሚያስቆጣ ከመሰለሽ እኮ በእርሱ ላይ ያለሽን መተማመን ማሳነስሽ ነው፤ (positive confession) የሚባለውም ነገር ውሸትን መሸፈኛ መሆኑ ነው። ነገር ግን መታመምሽን እምነሽ ‘ጌታ ሆይ እርዳታ አፈልጋለሁ’ ብትዩው እርሱ ሊረዳሽ የታመነ ነው” አልኳት። ከዚያም አብረን መጸለይ ጀመርን፤ ሰሞኑንም ደጋግመን አብረን ስንጸልይ እየተሻለት መጣ፤ ከጥቂት ቀናት በኋላ ከሆስፒታል ወጣች።

ይህ እምነት ሳይሆን የሃይማኖት ሥርዓት ነው። ሰዎች ደግሞ የሃይማኖትን ሥርዓት በአነርሱና በእግዚአብሔር መካከል የሚዘረጋ መጋረጃ ያደርጉታል። የዚህ ኑፋቂ ተከታዮች የትምህርታቸውን ይዘት ለመጠበቅ ሲሉ ያለውን ነገር (ለምሳሌ ህመም) የለም፤ የሌለውን ነገር (ጤንነት) አለ በማለት ጭራሹኑ የባሰ ስህተት ውስጥ ገብተዋል፤ የእግዚአብሔርንም ታማኝነት ጥያቄ ፈጥረውበታል። ምክንያቱም የእግዚአብሔር ታማኝነት ምንጊዜም ቢሆን በአውነት ላይ ብቻ የተመሠረተ ነው።

ለላው የዚህ የቃል እምነት ትምህርት ስህተቱ ራሳቸው በራሳቸው ሁኔታ ላይ ቃል ተናግረው ያ የተናገሩት ደግሞ ትክክል ነው ብለው ማመን፤ ከዚያም ያንን የተቀበሉትን አቋም የሚደግፍ ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስ በማሰባሰብ “እግዚአብሔር

አንዲህ አለኝ" ብሎ በዚያ መመራት ነው። የመጽሐፍ ቅዱስን ቃል ኪዳኖች በሥራ ላይ ነው ብለው ይገልጻሉ።

ስለ አግዚአብሔር ማወቅ ያለብን እንድ ነገር የልመና ብዛትና የጥቅስ ጋጋታ የአስራሩን ጥበብ ሊያስቀይረው አይችልም። በመንፈሳዊነታችንም ሆነ በቃላት ብዛት ልናግባባው (manipulate) አንችለም። በፈቃዱ አስካለን ድረስ አግዚአብሔር በነገራችን ላይ ነው። ለሁሉ ነገር ምክንያት አለው፤ የሚሠራውም በጥበብ ነው። ጆርጅ ማክዶላንድ ይህን አሳብ በሚመለከት የሚከተለውን አሳብ ጻፉ።

አግዚአብሔር ፈቃዱን በሰው ውስጥ ሲፈጽም ያ ሰው ደግሞ ፈቃዱን በአለም ውስጥ መፈጸም ይችላል። ብዙ ጊዜ ትኩረታችን ሁለተኛው ነጥብ ላይ ይሆናል። ሰው ፈቃዱን በአለም ውስጥ መፈጸሙ ላይ። ነገር ግን ቁልፉ የመጀመሪያው ነጥብ ላይ ነው። አግዚአብሔር ፈቃዱን በውስጣችን መፈጸሙ ላይ። ሰው ለአግዚአብሔር አላማና ፈቃድ የተሰጠ ከሆነ፤ በአግዚአብሔር ፍቅር የተያዘ ከሆነ፤ በሕይወቱ ያለው አላማ አግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት፤ የአግዚአብሔርንም ፈቃድ መፈጸም ይሆናል። የዚያን ጊዜ ችግራችንን በሚገባ መመርመር እንችላለን። ብዙ ጊዜ ራሳችንን እኮ በደንብ እናውቀውም። ሰዎች እንደሚያዩን እንኳን ራሳችንን ማየት እንችልም። ለዚህ ነው የአግዚአብሔርን ሰዎች በተለይ የበሰሉትን መጠየቅና ማማከር ያለብን። በራሳችንም ላይ ቢሆን ያለን ሥልጣን የተወሰነ ነው። በእርግጥ ከአግዚአብሔር የተሰጠን ሥልጣን አለን፤ ነገር ግን አግዚአብሔር በኛ ላይ ያለው ሥልጣን ይበልጣል።

ሚዛኑን ማግኘት

በቃል ውስጥ ኃይል አለ ብለን ተነጋግረናል፤ በሌላ በኩል ደግሞ የተበላሸውን ነገር ተበላሽቷል ብሎ መናገርን መፍራት ሞኝነት ነው ብለናል፤ ታዲያ በሁለቱ መካከል ሚዛኑ የት ጋ ነው?

በመጀመሪያ አጠቃላይ አመለካከታችን እንዴት ነው? ራስንም ሆነ ሁኔታን ዝቅ የሚያደርግ፤ የሚያንኳስስ ነገር መናገር ልማዳችን ነው? “የውሸት ትህትና” ከባህላችን የወረሰነው ነው። ስኬትን ማድንቅ እንደነውር መታየት

የለበትም፤ የአነጋገራችን ስልት መለወጥ ያስፈልገዋል። ቅንነት የሞለበት ተስፋ የሚያመጣ አነጋገር መማር ይኖርብናል። ቃላትን ኃይል አለው ብለናል፤ ታዲያ በቃላትን ምን አይነት ኃይሎችን ነው አንዲሰሩ የምናደርገው? በጌታ ስም በመናገር በሁኔታዎች ላይ ኃይልን መልቀቅ ሞኝነት መስሎ ይታያችኋል?

ሁለተኛ፤ በፀጋ ተፈተን ወይስ በህግ ተገደን ነው ያለነው? “በነፃነት እንድንኖር ክርስቶስ ነፃነት አውጥቶናል።” ገላትያ 5፡ 1። ብሎ ነው ሐዋርያው ጳውሎስ የገላትያን ሰዎች ያስታወሳቸው፤ በሕግ ጎዳና ቁልቁል አየነጎዱ ሲያያቸው። ሕጋዊነት (legalism) አመለካከታችንን እንዳይወርሰው መጠንቀቅ አለብን። የምሥራች ነጋሪዎች መሆናችንን በሕግ ጠበቃነት ስንለውጥ ሳናውቀው ወደሌላ አስር አየገባን ነው። የሃይማኖት ሕጋዊነት በቀናተኛነት የተገፋፋ አለመብስል ነው። ሕጋዊነት ራሱን አምነት አስመስሎ ቢቀርብም አምነት ግን አይደለም። አምነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትርጉሙ ተስፋ ያደረግነው ነገር እንዲፈጸም፤ እርግጠኛነት ሲሆን ሀግዊነት ግን ተስፋ የለውም፤ ትኩረቱም አሁን በሚታየው ነገር ላይ ነው። ሰዎችም እምነታቸው በሕያው አግዚአብሔር ላይ መሆኑ ይቀርና በህጉ ፊደል ላይ ይሆናል።

ሚዛናዊነት ከብስለት የሚመጣ ውጤት ነው። ብስለት (maturity) ደግሞ ሂደት ነው። ብስለት በእውነተኛነት የሚወለድ፤ በትህትናና ለመማር ባለ ፈቃድነት የሚያድግና በልምምድ ካለፉ በኋላ የሚመጣ ከሆነት ነው። ሕጋዊነት ግን ይህን የኢድገት ደረጃ ይዘለዋል። ምክንያቱም ሕጋዊነት ያሳውራል። ፈሪሳውያን ድንቅ የሆነ ቃል አየሰሙ፤ ተአምራትን በዓይናቸው አያዩ ሕጋዊነታቸው ሰላሳውራቸው፤ ለዘመናት የጠበቁት መሲሐቸው ሲመጣ ለመቀበል አምቢላሎ፤ የሕጋዊነት ቅናታቸው (legalistic zeal) ለሞት አሳልፈው እንዲሰጡት አደረጋቸው።

ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳለ ዛሬ በድንግዝግዝ እናያለን ስለዚህም እንሳሳታለን (የእናንተን አለውቅም፤ እኔ ግን እንኳን በድንግዝግዝ ጥርት ባለ መስታወት አያየሁ ጺጫን ስላጭ ፊቴን ብዙ ጊዜ አደማለሁ)። ሕጋዊነት ስህተት ማድረጉን እንኳን አይቀበልም። ምክንያቱም የእንድን ነገር ሂደት መጠራጠር ራሱ እምነተኪነት ነው ብሎ ስለሚተባበር፤ ነገር ሲበላሸ የማስተካከል ጥረት የለም። በዚህ አይነት ሁኔታ ለታመሙ ልጆቻቸው አስፈላጊው መድኃኒት እንዳይሰጥ በመከልከላቸው ልጆቻቸው

አንዲሞቱ ያደረጉ አሉ፤ ይህ ታዲያ የክርስቶስ መስቀል የፈታውን ቀንዘር መልሶ በራስ ላይ ማምጣት ነው።

አምነታችንን በእግዚአብሔር ላይ ማድረግ አለብን። አምነታችንን በመንፈሳዊ ልምምዶች ላይ ካደረግን እነርሱን ማምለክ እንጀምራለን። አምነታችንን እኛ ለቃሉ በሰጠነው ትርጉም ብቻ ከወሰነውም የመረዳት ችሎታችንን አምልኮ አድርገንዋል ማለት ነው። እግዚአብሔር ብቻ አምለክ ነው። አምነታችን በእርሱ ላይ ብቻ መሆን አለበት። መንፈሳዊ ልምምዶችን ሊቀበለው ይችላል ወይም ሊቃወመው ይችላል፤ እንዳውም ዘር ብሎ ሳያየው ሊተወው ይችላል። አምነታችን በእርሱ ላይ ካደረግን ግን አምነታችንን ሁልጊዜ ያከብረዋል። ለአድገታችንም ያደርገዋል። አምነታችን በልምምዶችን ላይ ካተኮረ፤ ዛሬ የተሳካው ልምምድ ነገ አልሆነ ሲል ሕይወታችንን በጣም ያዋዥተዋል።

2. የብልጽግና ወንጌል (Prosperity Gospel)

መልካም የሆነን ነገር ሁሉ ሰዎች አንዲለማመዱ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው። እግዚአብሔር ቸር ነው፤ ለቸርነቱም ወርድና ሰፋት የለውም። ይህንን አሳብ አንድናየው የምፈልገው ከዚህ መረዳት በመነሳት አንዲሆን አፈልጋለሁ። የድህነት ወንጌል ሰባኪ አይደለሁም ለማለት ነው።

ነገር ግን ከጥቂት አመታት ጀምሮ በምዕራባውያን (በተለይ አሜሪካ) ሰበካ የተጀመረ አሁን ደግሞ በሶስተኛው አለም መንፈሳዊ እንቅስቃሴዎች (በተለይ አፍሪካ) እየተሰፋፋ ያለ፤ ብዙ አለመግባባትና አለመጣጣም በክርስቶስ አካል ውስጥ ያመጣ ነው ይህ የብልጽግና ትምህርት ኑፋቄ።

የዚህ ኑፋቄ ትምህርቱ የተመሰረተበት ዶክትሪን እንዳንድ ክርስቲያኖች እንዲመቻቸው አድርገው በተረጎሟቸው በሁለት ወይም ሶስት ጥቅሶች ላይ ነው። ሰውን እግዚአብሔር የፈጠረው በሀብትና በንብረት እንዲበልጽግ ነው ብለው ነው የሚያስተምሩት። ሰው ካልበለጸገ ከእምነት አኳያ የተሳሳተ ነገር አለበት ማለት ነው የሚል መረዳት ነው ያላቸው። ከዚህም የተነሳ በክርስቶስ ስላለው ዘላለማዊ ሕይወትና ከዚህ ሕይወት በኋላ ስለሚመጣው የእግዚአብሔር መንግሥት ለማሳወቅ

ጊዜ አያባክኑም። የዚህ አይነት ትምህርት ደግሞ ለደካማው ሰብእናችንና ለወደቀው እኛነታችን የሚሰማ ስለሆነ ብዙ ተከታዮች ይፍራቸዋል። የሚያሳዝነው ታዲያ በአለም ሐብታም የሆነችዋ አገር ይህን በመስገብብ ላይ የተመሠረተ ትምህርት ወደ ድሀ አገሮች መለሷ ነው።

የብልጽግና ወንጌል ዶክትሪን እግዚአብሔርን የሚያቀርበው ገንዘብ እንደሚረጭ ማሸን አድርጎ ነው። ይህንን ማሸን ፕሮግራም አደራረጉን ያወቀበት ሁሉ በገንዘብ ይትረፈረፋል ይላል። ፕሮግራሙን ደግሞ አምነት ብለው ይጠሩታል። አዲስ መልክ ይዞ መጣ እንጂ የቆየ በዚህ ክርስቲያን አባቶችም የተወገዘ ነው። ኖስቲሲዝም (Gnosticism) ይባላል። በግሪክ ቃሉ አውቀት ማለት ነው። ኖስቲሲዝም ያስተማረው ዶክትሪን “ልዩ አውቀት መልካም ነገርን ያስገኛል” ይልና በዚህ መልካም ነገር ወስጥ “ድህነትንና ችግርን የመፍታት ችሎታዎች ይጠቃለላሉ” ይላል። ይህ ደግሞ ለአዕምሮ ሰዎች በጣም ተቀባይነት ያለው ትምህርት ነበር። ምክንያቱም የዕውቀት ችሎታቸው ከፍ ባለና ዝቅ ባለ ሰዎች መካከል የመደብ ልዩነት ይፈጥራል፤ ለማወቅ ፈጣን ከሆነክ ወይም ልዩ አውቀት ያለህ ከሆነክ የሰውም ሆነ የእግዚአብሔር ኃይል ለአንተ ይሠራልሃል ይላል ትምህርቱ።

በመሠረቱ የብልጽግና ወንጌል የሰውን ዝቅተኛ ተፈጥሮውን ነው የሚቀሰትሰው፤ ትምክህት በተለይ መንፈሳዊ ትምክህት ቆሻሻ ኃጢአት ነው። (አምነ፣ ኃጢአት ሁሉ ቆሻሻ ነው፤ መንፈሳዊ ትምክህት ግን የባለ ነው።) “ይሄ ይሄ ተሳካልኝ ስለዚህ እግዚአብሔር ከእኔ ጋር ስለሆነ የተሻልኩ ነኝ፤ ድሀ አይደለሁም” በመጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት ይህ በጣም አላዋቂነት ነው። የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላት ማውጫ (Bible Concordance) እንሱና “ድሀ” ለሚለው ቃል መጽሐፍ ቅዱስ የሚለውን አስቲ አጥነት። እግዚአብሔር በእርግጥ በኃብታምና በድሀ መካከል ልዩነት ያሳየናል። ነገር ግን ልዩ በረከት ያተኮረው በደሀው ላይ ነው። መቸም ይሄ አገላለጹ ለአንዳንዶች የማይሰማ አንደሆነ ይገባኛል፤ ነገር ግን ቃሉ አውነተኛ ነው።

የብልጽግና ወንጌል ሰዎች የሚከተለውን ጥቅስ ይወስዱና ዘሰግብግብነት ለሚደሰተው ተፈጥሯቸው ይመግቡታል።

“ወዳጄ ሆይ፣ ነፍሱህ በመልካም ሁኔታ ላይ እንዳለች ሁሉ መልካም ጤንነት እንዲኖርህና በነገር ሁሉ እንዲሳካልህ አፀልይልሃለሁ” 3 ዮሐንስ 2።

በነገር ሁሉ መሳካት ስለ ገንዘብ ብልጽግና ነው የሚናገረው ብለው ነው የሚተረጉሙት። በእርግጥ እግዚአብሔር የገንዘባችን ነገር ይገደዋል። ብዙዎቹ የጌታ የሱስ ምሳሌዎች ገንዘብን የሚመለከቱ ናቸው። በብዙ ሺ የሚቆጠሩ ክርስቲያኖችም በአለም ዙሪያ እግዚአብሔር እንዴት በእርባታቸው ጊዜ በገንዘብ እንደደረሰላቸው አስደናቂ ምስክርነቶች አሏቸው። እኔ ራሴም በግሌና በቤተሰቤ ሕይወት ገንዘብን በሚመለከት ብዙ ታሪክ አለን። ነገር ግን ያዕቆብ 4፡3 የሚለውን እስቲ እንመልከት።

“ትለምናላችሁ ግን አትቀበሉም፤ ለራሳችሁ ሥጋዊ ደስታ በማሰብ በክፉ ትለምናላችሁ”።

ይህም የአዲስ ኪዳን ቃል ነው። ያ ብቻ አይደለም፤ ለብልጽግና ትምህርት የሚጠቀሰውን ቃል የጻፈው ዮሐንስ በ1ኛ መልአክቱ 3፡17 ላይ እንደጠቀሰው፤

“ማንም ሀብት አያለው ወንድሙ ሲቸገር አይቶ ባይራራለት፤ የእግዚአብሔር ፍቅር እንዴት በእርሱ ይኖራል”።

ለብልጽግና ወንጌል ሰዎች ይህ ለመዋጥ የሚያስቸግር ነው። ምክንያቱም የሰውን መቸገር የአምነት ማነስ ጉዳይ አድርገው ነው የሚያዩት። ሚዛናዊ በሆነ መንገድ የእግዚአብሔርን ቃል ሰናይ ግን የሕይወት አላማችን ገንዘብ መሰብሰብና የራስን ኃብት ማካበት ላይ ብቻ ያተኮረ ከሆነ፤ ምንም በአምነት ቃል አየተሸፈነ ቢቀርብም የሚደገፍ ተግባር አይደለም።

የብልጽግና ወንጌል በሰብአዊ ተፈጥሮ ውስጥ ላለው ደካማ ባህሪ፤ ሰዎችና ሰግብግብነትን ለመሰሰሉት አዳማዊ ተፈጥሯችን የተሰማማ ነው፤

“ሰው አለምን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱን ግን ቢያጣ ምን ይጠቅመዋል?” ማቴዎስ 16፡ 26።

ለሚለውና ተመሳሳይ ጥቅሶች ትእግስትም ቦታም የላቸውም። ሰው ለክርስቶስ ብሎ

ሕይወቱን ቢያጣ እንኳን የሚለውን ትምህርት ከግምት እንኳን ሳያስገቡ፤ ሰው በክርስቶስ ሊያተርፍ የሚችለውን ኃብትና ንብረት እያጋኑ በመናገር ብቻ ሰው ለገንዘብ ያለውን ረሀብ ይቆስቁሱታል።

እግዚአብሔር ልጆቹን በገንዘብና በንብረት መባረክ ይወዳል። እነዚያ በረከቶች ግን እግዚአብሔርን ስናገለግልና ራሳችንን ትተን እርሱን ስናስቀድም የሚከተሉን ናቸው እንጂ አገልገሎታችን እነርሱን ማሳደድ ብቻ መሆን አለበት ማለት አይደለም። ጌታ የሱስ በትምህርቱ መንገዱን አሳይቶናል፤

“ከእናንተ ትልቅ መሆን የሚፈልግ አገልጋያችሁ ይሁን፤ የበላይ መሆን የሚሻም የእናንተ የበታች ይሁን” ማቴዎስ 20፡ 26።

ትልቅነትን መፈለግ መልካም ነው፤ ግን እዚያ ለመድረስ እርግጠኛ የሆነው መንገድ አገልጋይነት ነው። ትልቅነት በአገልግሎት የሚመጣ ውጤት ነው እንጂ አላማ አድርገን ትኩረታችንን የምንጥልበት ግብ አይደለም። እንደ ፓስተር የሆኑ የእግዚአብሔር ሰው የሚከተለውን ቀላል ምስክርነት ጽፈው አነበብኩ።

በ 1980 ዓ.ም መንፈሳዊ ዲሪክተር ሆነህ ለማገልገል ፈቃደኛ ከሆንክ ለ21 ቀን ጉዞ ከአሜሪካ ወደ አውሮፓ (ሮም፣ አቴናና ተመሳሳይ ታሪካዊ ቦታዎች) ዋጋውን እኛ ክፍለን ከግሩፕ ጋር አብረን ልንልክህ እንፈልጋለን የሚል ግብዣ አገኘሁ። ከዚያ እግዚአብሔርን

“ይህንን ግብዣ ልቀበል ወይ” ብዬ ሰጠይቀው

“ሚስትህን ይዘህ ከሂድክ ብቻ” አለኝ።

ሚስቴን ይገዢ ለመሄድ ዋጋውን ሰጠይቅ ለአንድ ሰው \$2765 ነው አሉኝ። ያ ተሰፋ አስቆረጠኝ። ያለን ጊዜ ዘጠኝ ወር ስለነበር በዘጠኝ ወር ውስጥ ያን ያህል ትርፍ ገንዘብ ማጠራቀም የምንችል አልመሰለኝም። ሆኖም ያገኘናትን ትንሽም ሆነ ትልቅ ማጠራቀም ጀመርን። የሶዳ ቆርቆሮዎች እንኳን አያጠርቀምን መሸጥ ጀመርን። የሚገርመው በሌላ ጊዜ በየወሩ መክፈል የሚገባንን አዳ ክፍለን የሚተርፈን

ገንዘብ አልነበርም። እሁን ግን ትንሽም ቢሆን ይተርፈናል። ከሰዎች ጋር ሰጦታ እንለዋወጣልን። በዚህ ጊዜ ግን ከምንሰጠው የምንቀበለው የበለጠ ሆነ። ኮንፍራንስ ላይ ለመናገር ስጋበዝ የፍቅር ሰጦታ አያሉ ይሰጡኝ ጀመር። የመሔጃው ጊዜ ወር ሲቀረው የመጨረሻውን ክፍያ ክፈልን። ቁጭ ብዬ ሳሰላሰለው በዚህ ዝግጅት ስም ያገባኝው ገቢ \$3800 ነበር። እኛ ካቀድነው ከ \$1000 በላይ ትርፍ ነበረው። ነገሩ አስገረመኝ፤ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሄድኩና ወደ መቅደሱ ገብቼ ሂሳቡን የያዝኩበትን ወረቀት ፑልፒቱ ላይ አስቀመጥኩና

“ጌታ ሆይ! ለምን ይህን ሁሉ አደረክልን?” ብዬ መጠየቅ ጀመርኩ። ከዚያም አግዚአብሔር በአሳቤ ያናግረኝ ጀመር።

“በቤትህ ተቀብለህ አስቀምጠህ አስተናግደህ ያቋቋምካቸው ሰዎች ሰንት ናቸው?” ብሎ ጠየቀኝ። ይህ የኔና የባለቤቴ የግል አገልገሎታችን ስለሆነ መልሱን በደንብ አውቀዋልሁ።

“38 ሰዎች ናቸው” ብዬ መለስኩ።

“በእያንዳንዳቸው \$100 ሰጠሁህ” አለኝ።

እኔም “ጌታ ሆይ እኛ እነዚያን ሰዎች ያስተናገድነው እኮ ወርታ ፈልገን አልነበረም” አልኩ። እርሱም “እርሱን አውቃለሁ እኔ ግን ልክፍልህ ወደድኩኝ”።

ከ \$1000 በላይ የወጪ ገንዘብ ይዘን በዚያ ጉዞ ላይ ተሳተፍን። በረከቱ ግን እኛ ያደረግነው ሳይሆን ከእኛ ቁጥጥር ውጪ በሆነ መንገድ የመጣ ነው።

ይህ ታሪክ አሳቤን ቁልጭ አድርጎ ገልጾልኛል። ለዚህ ነው እንዳለ ያስቀመጥኩት። በተጨማሪም ፊት ለፊት ከቀረበው ታሪክ በስተጀርባ ያለውን የፓስተሩ ቤተሰብ በገንዘብ ላይ ያላቸውን ግንዛቤም ታስተውላለችሁ ብዬ ተስፋ አደርጋልሁ።

3. የኒው ኢጅ፣ እንቅስቃሴ

የአዲስ ዘመን እንቅስቃሴ ብዬ ብተረጉመው ምናልባት ተቀራራቢ ይሆናል ብዬ አገምታለሁ። በምዕራፍ አራት ውስጥ ስለዚህ ኒው ኢጅ እንቅስቃሴ በጥቂቱ ጠቅሻለሁ። ኒው ወይም አዲስ የሚለው ቃል ግን አያሳስታችሁ። ምክንያቱም ይህ እንቅስቃሴ ያረጁ የምሥራቅ እምነቶች ዘመናዊ ካባ ደርበው ለአዲሱ ዘመን ራሳቸውን ያቀረቡበት እንቅስቃሴ ነው። ለዚህ አዲስ ዘመን አመጣሽ እንቅስቃሴ ያነበብኩትን አንድ ትርጉም ላቅርብላችሁ።

ይህ ኒው ኢጅ (አዲስ ዘመን) እንቅስቃሴ “ምልኦት ያለው (holistic) መንፈሳዊነትንና የሰውን ችሎታ ወደ ብቃት የሚያመጣ” ብሎ ራሱን ይተረጎማል። ነገር ግን ሐሰተኛ እምነት ነው። ሰው በውስጡ እምላክነት አለው ይላል። ትኩረት የሚያደርገው በሰው ውስጥ ያለ ገና ያልተደረሰበት ችሎታ አለ በማለት ሰዎችን ወደ ውስጣችሁ ጥለቁ የእምላክነታችሁን ምልኦት ተለማመዱ ይላል። በሰዎች ውስጥ ያለውን መንፈሳዊ ጥማት ጊዜያዊ አርካታ ይሰጥና በመጨረሻ ግን ከነበሩበት ሁኔታ ወደ ባለ ሁኔታ መርቶ የሚተዋቸው ነው።

ሰይጣን ከውድቀቱ ጀምሮ አግዚአብሔርን መወዳደርና አግዚአብሔር ያደረገውን ተመሳሳይ ነገር ለማድረግ በመጣር ላይ ነው። አግዚአብሔር ያደረገውን አውነተኛ ነገር የሚመስል ኮፒ በማውጣት ጥበብ በጣም የረቀቀ ነው። ምክንያቱም በዘመናት ሁሉ ያደረገው ስለሆነ ያውቅበታል።

በዚህ ዘመን የምዕራቡን ሥልጣኔ እየወረረው ያለው ይህ አዲስ ዘመን “New Age” እንቅስቃሴ በሂንዱኢዝምና በቡዲዲዝም እምነት ላይ የተመሠረተ የባእድ አምልኮ እምነት ነው። ይህን እንቅስቃሴ በተለይ ለአውነተኛዋ ቤተ ክርስቲያን አስፈሪና አስጊ የሚያደርገው ብዙዎቹ ራሳቸውን ክርስቲያኖች ነን ብለው የሚጠሩ ሁሉ ስለሚለማመዱት ነው። በልሰላሴ የሚቀርብ፣ ለምሳሌ አንደ አስልምና እምነት ራሱን በጋይልም ይሁን በገሀድ ለመግለጽ ጥረት አያደርግም። በሂንዱኢዝም እምነት የየትኛውም እምነት ተከታዮች ቦታ አላቸው። የትኛውም አምላክ ተቀባይነት አለው። ስለዚህ እርሱም በየትኛውም እምነት ውስጥ ሰርጎ ለመግባት ቀላል ይሆንለታል።

እንቅስቃሴው በተለይ እምነታቸው ወደ ሀብረተሰባዊ ስራ ለሚያጋድልባቸው ክርስቲያኖች እመቼ ምርጫ ሆኖ ራሱን ያቀርባል።

መጽሐፍ ቅዱስ የዚህን አይነት ልምምድ

“የአጋንንት ትምህርት” 1 ጢሞቴዎስ 4፡ 1።

በሌላ ቦታ ላይ ይህንን አሳብ

“አጸያፈ ልምምድ” ዘዳግም 18፡ 12

በሚሉ ኃይለኛ በሆኑ ቃላት ከእነኚህ ልምምዶች እንደገና ያስጠነቅቀናል፤ ተካፋይ ለሚሆኑትም ውጤቱ አስክፊ እንደሚሆን ያሳያል።

“ነገር ግን ሐሰተኞች ነቢያት በሕዝቤ መካከል እንደነበሩ፤ እንዲሁም በአናንተ መካከል ሐሰተኞች መምህራን ይነሳሉ። እነርሱም የዋጃቸውን ጌታ እንዲን ከደው ጥፋት የሚያስከትል የሰህተት ትምህርት በሰውር ያስገባሉ፤ በራሳቸውም ላይ ደንገተኛ ጥፋት ያመጣሉ ... እነዚህ ሐሰተኞች መምህራን እየተሰገበገቡ በፈጠራ ታሪካቸው ይበዘብዟቸዋል” 2 ጴጥሮስ 2፡ 1-3”

“የእምላካችንን ፀጋ ‘ለርኩስት የሆነ ፈቃድ’ አድርገው የሚለውጡና ልዑል ገዢዎችን ጌታችን የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን የሚክዱ ናቸው ... እነዚህ ሰዎች ግን የማያውቁትን ነገር ሁሉ ይሳደባሉ፤ አዕምሮ እንደሌላቸው እንስሳት በደመ ነፍስ በማያውቁት ነገር ይጠፋሉ... እነርሱ በነፋስ የሚነዱ ዝናብ የሌላቸው ደመናዎች ናቸው” ይሁዳ 4፡ 10፤ 12።

የኒው ኤጅ እንቅስቃሴ በምዕራብ እንዲህ ቶሎ ሊሰፋፋ የቻለበት እንደ ምክንያት ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ አደራዋን ትታ ትኩረቷ ሌላ ቦታ በመሆኑ ነው። ስንት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ናቸው ዛሬ በድፍረት ለምዕመናቸው እንደ ጳውሎስ እንዲህ የሚሉ፤

“ቃሌም ሰብከቲም የመንፈስን ኃይል በመግለጥ እንጂ በሚያባብል የጥበብ ቃል አልነበረም። ይኸውም እምነታችሁ በእግዚአብሔር ኃይል እንጂ በሰው ጥበብ ላይ እንዳይመሠረት ነው” 1ቆሮንቶስ 2፡ 4-5።

ክርስትና አቋሙን ሲሰት ሰዎች ወደ ሌላ ቦታ እንዲመለከቱ ያደርጋቸዋል። ሰይጣን ደግሞ እውነተኛውን ነገር የሚመስል የውሸት ቅጂ አዘጋጅቶ ይጠብቃል። ይህ መጽሐፍ የመንፈስ ቅዱስን ኃይልን፤ ተእምራትን፤ ፈውስን፤ መንፈሳዊ ውጊያን፤ ከአጋንንት ኃይል መለቀቅን፤ ከሳይኮሎጂ ችግር መፈወስንና የመንፈስ ቅዱስ ሥጦታዎችንም ለመግለጽ አይደለም የተጻፈው። ግን እንደ ነገር ለረጋግጥላችሁ፤ እውነተኛ የክርስትና እምነት እምልኮና ልምምድ ባለበት ሁሉ እነኚህ ክስተቶችም በሥራ ይገለጻሉ። በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የማይሰራ የክርስትና እምነት ልምምድ ግን ውጤት የለሽ፤ ጣዕም የለሽ፤ ለውጊያ የተጋለጠ ነው።

በምዕራፍ አራት እንዳሳሉበኳችሁ ዘዳግም 18፡ 9-13 ያለውን ደጋግማችሁ እስቲ አንብቡት። በዚያ ውስጥ እግዚአብሔር ሕዝቡን ከሚከተሉት ነገሮች ያስጠነቅቃል።

ክታብ ማሰር (መዳፍ ማንበብ፤ ውኃ መርጨት፤ ምልክት ማየት)

ኮከብ ቆጠራ

መተት (hypnotism)

ሟርት (ሌሎችን ለመጉዳት)

ሞራ ገላጭ

ጠንቋይ

ድግምተኛ

መናፍስት ጠሪ

መት አናጋሪ

እነነህ ድርጊቶች ሁሉ የኒው ኤጅ ልምምዶች ሲሆኑ በእግዚአብሔር ቃል የተወገዙ ናቸው። ምክንያቱም ጀማሪያቸው ሰይጣን ስለሆነ አኛ ደግሞ እንደ እግዚአብሔር ሰዎች የሰይጣን ከሆነው ጋር ምንም ግንኙነት ሊኖረን አይገባም። እዚህ ጋ ለስጠነቅቅ

የምፈልገው ነገር አለ። አንዳንድ ጊዜ አንዳንዶቹ ልምምዶች ምንም ጉዳት የሌላቸው፣ ብንሞክራቸው ምንም የማናበላሽ የሚመስሉን ነገሮች አሉ።

የአግዚአብሔር ሰዎች ሆይ! ሁል ጊዜ በጥንቃቄ መራመድ አለብን። አንዳንድ ለአውቀት ባህሪያችን የሚሰማ ስሜታችንን የሚቀሰቅስ ነገር በጥሩ መጠቅለያ ሆኖ አንድንላማመደው ይቀርብልናል። ሁል ጊዜ መፈተኛችን የአግዚአብሔር ቃል ይሁን። መፈተኛችን “ምን አለበት” መሆን አይችልም። ፓስተራ ዶክተር ተስፋ ወርቅነህ አንደሚለው “ይቺ ምናለበት ብዙ ነገር አለባት”። ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር የማይጣበቅ ከሆነ ምንም ቀለል መስሎ ቢቀርብ፤ የማይጎዳ ቢመስልም፤ ምክንያታዊ፤ ዘመናዊ መስሎ ቢቀርብም፤ ማታለል ነው፤ ይመርዛል።

4. በዶክትሪን መከፋፈል

ሐዋርያው ጳውሎስ ስለ ዶክትሪን ብዙ አስተምሯል፤ የዶክትሪንንም ነገር በሚገባ የተረዳ ነበር። “ፍቅር አይወድቅም” ብሎ አስተማረ እንጂ “ዶክትሪን አይወድቅም” አላለም። እስቲ በመንደርደርያው ላይ እንደጠቀስኩት የሁለት ቃላትን ትርጉም እንይ፤ ‘ዶግማ’ እና ‘ዶክትሪን’። ዶግማ ክርስቲያን ነን የምንል ሁሉ በዘር በቋንቋ በነገድ እና በጊዜ የምንለያይ ብንሆንም እንኳን የምናምነው ነው። ዶግማ የሐዋርያት ‘የአምነት ኑዛዜ’ ወይም የኒቂያ ጉባኤ ባጸደቀው የአምነት ኑዛዜ ውስጥ የተጠቃለለው ሐተታ ነው። ዶግማ ስለ አብ፤ ወልድ፤ መንፈስ ቅዱስ እንድንለምለክ፤ ስለ ወልድ ሥጋ መልበስ፤ ስለ ደህንነት፤ ስለ መንግሥተ ሰማይና ስለ ገሃንም፤ ስለ ቤተ ክርስቲያንና ስለ መሠረታዊ አምነቶች የሚናገረው ሐተታ ነው። የብዙ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት የአምነት አንቀጽ መሠረት ነው ዶግማ።

ዶክትሪን ዶግማ በተለያዩ ንዑስ ክፍሎች ሲከፋፈል ነው። ክርስቲያኖችም መከፋፈል የሚጀምሩት በዶክትሪን ደረጃ ነው። ለምሳሌ ዶክትሪን ስለ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር እና ሥርዓት፤ ስለ መንፈሳዊ ልምምዶች፤ ስለ መጨረሻው ዘመን ትምህርት፤ የሚለያይ ነው። እነዚህ በዶክትሪን ደረጃ የተያዙ ትምህርቶች ሲሆኑ፤ የብዙዎችም መከፋፈል በእነዚህ ላይ ያተኮረ ነው። በዶግማ ደረጃ ልዩነት ያላቸው ግን ኑፋቄ ተብለው ይወገዛሉ።

ለብዙ ዘመናት ክርስቲያኖች በዶክትሪን አለመስማማት የተነሳ ሲከፋፈሉ፤ አንዱ ሌላውን ሲያሳድድ ጉዳት ሲያደርስ፤ ከተት ሠራዊት ምታ ነጋሪት ብሎ በሌለው ላይ ሲዘምት አውቀውም ባለማወቅም ሲጣሉ፤ ሲዋጉ፤ ሲገዳደሉም ኖረዋል። በአግዚአብሔር ቤት አየቆየንና የአግዚአብሔር ነገር እየገባን ሰንሄድ ልዩ ልዩ አመለካከት የመለያየት ምክንያት ሊሆን ቢችልም፤ ልዩነት ሁሉ ግን የውጊያ ምክንያት መሆን አንደማይገባው አያወቅን እንሄዳለን። ከየት እንደሰማሁት የማለስታውሰው፤ በእዕምሮዬ ግን ተቀርጾ የቀረ ብዙ ቦታ ደጋግሜ የምናገረው እንድን የእንግሊዝኛ አባባል አለ።

On the essentials unity

On the non-essentials diversity

ይህንን አሳብ እንዳለ ለመተርጎም ሞክራ ነበር። ነገር ግን diversity ለሚለው ቃል የሚያረካኝ ትርጉም አጣሁለት። አሳቡን ግን እንዲህ ብዬ ተረጎምኩት።

ዋና በሆኑ አውነቶች ላይ (ዶግማ) መተባበር፤ አነስተኛ በሆኑ ጉዳዮች ላይ መከባበር

የፖለቲካው መከፋፈል ሕዝባችንን ግራ ባጋባበት ዘመን እኔ ነዋሪነቴ አሜሪካን አገር ነበር። በየአመቱ በጁላይ 4 አካባቢ በሰሜን አሜሪካ በኢትዮጵያውያን መካከል የሚደረገው የእግር ኳስ ውድድር ገና እንደተጀመረ አካባቢ ነበር ጊዜው። ውድድሩ መምጣቱን ለማሳወቅ የተበተነ እንደ ማስታወቂያ በአንድ የአበሻ ምግብ ቤት አግኝቼ አንበብኩ፤ እንዲህ ይላል አሳቡ ቃል በቃል ባለስታውሰውም፤ “ከሚለያዩን ነገሮች ይልቅ የሚያስማሙን ነገሮች ይበዛሉ”። በቤተ ክርስቲያን አካባቢ ይህ አሳብ ቢገለምስ ኖሮ እንዴት ያለ ፊውስ ያመጣ ነበር? አያልኩ ብዙ ጊዜ ራሴን አጠይቃልሁ።

አካባቢያችንን ለክርስቶስ ለመማረክ (እየተረሳ የመጣ አገልግሎት ቢመስልም ዋናው ተልእኳችን አርሱ ነው) የአያንዳንዱ ጎብረት አቅም፤ ንብረትና የሰው ጉልበት በየአካባቢው ያሰፈልጋል። ሥራው የአግዚአብሔር መሆኑን ተገንዝቦን ከሰራን፤ አግዚአብሔር ለአያንዳንዱ ጎብረት ለየት ያለ አገልግሎት ይሰጠዋል።

አያንዳንዱ ሳብረት በሳብረተሰቡ ውስጥ የሚጫወተው የራሱ የሆነ (unique) ሚና ይኖርዋል። አንዳንድ ሳብረቶች ሰዎችን የመጋበዝና የማሰባሰብ ተሰጥኦ አላቸው፤ አንዳንዶች አገልጋዮችን በማሰልጠን፤ አንዳንዶች የወንጌልን ስርጭት በማደራጀት፤ ማቴርያልን በማዘጋጃት፤ አዋቂዎችን በመንከባከብ፤ ወጣቶችን በማደራጀት፤ የቤተሰብን ጉዳይ.....ምሳሌዎች ለማቅረብ ያህል ነው። ታዲያ እነዚህ የተለያዩ ሳብረቶች ሁሉ በሀብረተሰቡ ውስጥ በሰጣቸው ቢሰማሩ የሚቋቋሟቸው ኃይል አይኖርም።

አንድ ዶክትሪን በሌላ ዶክትሪን ላይ ጥያቄ ይኖርዋል። ከአድቬንቲስቶች ጋር አብረ የሠራሁበት ጊዜ ነበር። ለየት ያሉ ልምዶች አሏቸው። የቤተ ክርስቲያን አምልኮ ሥርዓት ቅዳሜ ቀን መሆኑ፤ ሰንበትን በተመለከተ የሚያደርጉት ጥንቃቄ፤ የምግብ ምርጫ ከአምነት ጋር መያያዙ ጥያቄ ያሰጠይቀኝ ነበር። ነገር ግን ለክርስቶስ ያላቸው ፍቅርና ለእግዚአብሔር መንግሥት ያላቸው መስጠት ከጥያቄ በላይ ስለሚያደርጋቸው ያላቸውን የዶክትሪን አቋም ከመጠየቅ ይልቅ ማክበር ተምረዋለሁ።

የደግማንና የዶክትሪንን ልዩነት ግን አጥርተን ማወቅ አለብን። በደግማ ከምንለያይ ሰዎች ጋር አምነትን በሚመለከት ሀብረት ሊኖረን አይችልም። ምክንያቱም ደግማ ከተነካ የአምነታችን መሠረት ተናጋ ማለት ነው። ዶክትሪን ግን የአሠራርና የአተረጓጎም ጉዳይ ነው። ለምሳሌ የኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው የመሆኑ እውነት የቤተ ክርስቲያን ደግማ ነው። ይህንን እውነት የሚያናጋን ትምህርት የትኛዋም ቤተ ክርስቲያን አጥብቃ ታወግዛለች። ይህንን እውነት የማይቀበሉ ሰብስቦችም በክርስቶስ አካል ውስጥ ቦታ የላቸውም፤ አምነትንም በተመለከተ አማኞች ከነርሱ ጋር ሀብረት ማድረግ አንችልም።

ሌላ ምሳሌ እንይ፤ ጥምቀት የቤተ ክርስቲያን ደግማ ነው። ጌታ የሱስ ለቤተ ክርስቲያን ከሰጣት ስርዓቶች አንዱ ስለሆነ ቤተ ክርስቲያን ምዕመኗን ታጠምቃልች። የሥርዓቱ አፈጻጸም ግን በዶክትሪን ደረጃ የተያዘ ነው። አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ሕጻናትን በማጥመቅ ያምናሉ፤ ሌሎች ግን ሰው የሚያደርገውን ሲያውቅ ነው መጠመቅ ያለበት ይላሉ። አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ውኃ በመርጨት የጥምቀትን

ሥርዓት ያሟላሉ፤ ሌሎች ደግሞ ሙሉ ሰውነት ውኃ ውስጥ መጥለቅ አለበት ይላሉ። የተለያዩውን የአደራረግ ሥርዓት የሚከተሉት የተለያዩ ዶክትሪን ስላላቸው ነው። ካስተዋለችሁት ግን ልዩነቱ በአሠራርና በአተረጓጎም ነው። ስለዚህ በዋናው ደግማ ላይ አንድ ስለሆንን በዶክትሪን ደረጃ ባለን ልዩነት ከተከባብረን አብረን መሥራት የምንችልባቸው ነገሮች በጣም የበለጡ ናቸው። ይህ ከሆነ ደግሞ በልዩነታችን ላይ ፊት ለፊት ለመነጋገር እንኳን አንፈራራም።

5. ወሲባዊ አመንዝራነት (Sexual Idolatry)

ጥንታውያን የሆኑ ብዙ የክርስቲያን ቤተ አምነቶች (Denominations) ዛሬ ያሉት በነውጥ ውስጥ ነው። የመጀመሪያ ቀናተኝነታቸው ቀስ አያለ ተበርዞ ከዚያም አልፎ ግዴላሽ የሆኑበት ደረጃ ላይ ደርሰዋል። በዚህ ግዴላሽነት ደረጃ ላይ አያሉ ውስጣዊ መንፈሳዊ አንቅስቃሴ ፈንድቶ አንደገና ለእግዚአብሔር ስምና ሥራ ለመቆም ካልመለሳቸው ሊቀለበስ ወደማይቻል ውድቀት እንዳይገቡ ያሰጋል።

በአውሮፓ ውስጥ ታሪካዊና ጥንታውያን የሆኑ የቤተ ክርስቲያን ሕንጻዎች ወደ አስለም መሰጊድነት መለወጥ አንደ ወረርሽኝ በሽታ አህጉሩን አያጥለቀለቀው ነው። ይህ ሁኔታ የተወሰኑ ቤተ አምነቶች ችግር ነው። እኛን አይመለከተንም የምንል ክርስቲያኖች ካለን፤ በዶክትሪን ደረጃ ያለንን ልዩነት አጋንን ደግማው ሲጠፋ የማይገደን ከሆነ እርቀን የማስተዋል ችሎታችን የደበዘዘ ሆኗል ማለት ነው። እነዚህ ታሪካዊ አብያተ ክርስቲያናት የትኛውንም ቤተ አምነት ቢወክሉ ለአጠቃላይ የክርስቲያን ሀብረተሰብ ቅርሶች ናቸው፤ ያስፈልጉናል። ውድቀታቸው ደግሞ የተቀረውንም ያናጋናል።

አንዳንድ ጥሩ ምልክቶች ግን እየታዩ ናቸው። በ 2003 (በአውሮፓውያን) ታላቅ ወንድሜ መጋቢ መርዕድ ለማ ለጉብኝት ወደ አሜሪካ መጥቶ ነበር። እንደ ቁም ነገር ስለ አትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አጫወተኝ። ዛሬ ቤተ ክርስቲያኒቷ ውስጥ ብዙ ሰዎች በዝግጅት ላይ ናቸው አለኝ። ከምንም የበለጠ ትኩረት በመስጠት የእግዚአብሔርን ቃል እያጠኑ ናቸው። የሚቀጥለው ታላቅ መንፈሳዊ አንቅስቃሴ ወደአገራችን የሚመጣው በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በኩል የመሰለኛል አለኝ። ከ 20 እና ከ 30 አመት በፊት በወንጌላውያን ክርስቲያኖች አመለካከት ይህ ሁኔታ

የማይታሰብ ነበር። አሁንም ቢሆን አክራሪዎችና አሳዳጆች የሉም ማለት አይደለም። ግን እዚህ ደረጃ ላይ መድረሱ ደስ የሚያስኝ ብቻ ሳይሆን ለብዙው የአገሪቷ ችግሮች መፍትሔ የሚሆን ውጤት በዚች ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሚነሳ እውነተኛ መንፈሳዊ እንቃቃሴ ይመጣል ብዬ አኔም በግሌ አምናለሁ።

ብዙ ታሪካዊ ቤተ እምነቶች ውስጥ የእምነት መናጋት የመጣበት አንደኛው ምክንያት የወሲብ አመንዝራዊነት ነው። አመንዝራ የሚለው ቃል አጠቃላይ ትርጉሙ ባዕድ አምልኮ ማለት ነው። ቃሉ Idolatory (idol worship) በእንግሊዝኛ Adultery ተብሎ የተተረጎመው ነው። (ይህንን ትርጉም ማሰባሰብ ያስፈልገኝ ብዙዎቻችን አመንዝራ የሚለውን ቃል ዝሙት ብቻ እንደሆነ አድርገን ስለምንተረጉመው ነው። ዝሙት ከአመንዝራነት ልምምድ አንዱ ሲሆን አመንዝራነት ግን ከዝሙት በላይ ነው)።

የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን አንዳንድ ቀሳውስት የወሲባዊ አመንዝራነት ቅሌት በየጊዜው በዚና ማሰራጨዎች መታየቱ በአጠቃላይዋ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ላይ ጥቁር ነጥብ ሆኖባታል። የወሲብ አመንዝራዊነትን በሚመለከት ሁኔታ ከአለም ጋር መመቻመቻ የደከትረን ደረጃ ብቻ ሳይሆን የዶሞማ ደረጃ ስህተት ነው። ምክንያቱም መሰረታዊ የሆነውን የአምልኮ ሀብረት ያበላሸል። እግዚአብሔር የራሱ የሆኑት ከእርሱ ጋር የቅርብ (intimate) የሆነ ሀብረት እንዲኖራቸው ይፈልጋል። አምልኮ የሚለው የግሪኩ ቃል በገጹ ሲተረጎም 'ለመሳም መቅረብ' ማለት ነው። ስለዚህ አምልኮ የቅርብ የሆነ ግላዊ ፍቅርን የመግለጫ ስርአት ነው። ከእግዚአብሔር አብልጠን ራሳችንን ለምንም ስንሰጥ ያ አመንዝራነት ነው።

አዳምንና ሔዋንን መልካምና ክፉን ከምታሳውቀዋ ዛፍ እንዲበሉ ሰይጣን ሲፈትናቸው አላማው ምን ነበር? ይህንን ጥያቄ ለመመለስ ወዲያው በፈተናው ከወደቁ በኋላ አዳምና ሔዋን ያደረጉትን እንመልከት። ኃጢአታቸው እንደተጋለጠ ባወቁ ጊዜ የሸፈኑት ምናቸውን ነው? ፍሬውን ያዩበትን አይናቸውን አልነበረም፤ ፍሬውን የያዙበትንም እጃቸውን አልሸፈኑም፤ ወይም ፍሬውን የበሉበትን አፋቸውን አልነበረም። ነገር ግን ሀፍረተ ሥጋቸውን (ወሲባዊ ብልቶቻቸውን) ነበር የሸፈኑት። ምክንያቱም እግዚአብሔር ያለን መስጠትና አምልኮ የሚገለጸው

ለወሲባዊ ብልቶቻችን (Sexuality) በምናደርገው ጥንቃቄ ሲሆን ሰይጣንም የአመንዝራነትን ፈተና የሚያበዛው በወሲብ ፍላጎታችን በኩል ነው።

ወደ ላይ ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ገኝነት፣ ወደጎን ከወጣትነት የትዳር ጓደኞችን ካለን ግንኙነት ጋር የተጣመረ ነው። ከትዳር ጓደኞችን ጋር ያለንን ታማኝነት ብናጎድል፣ ወደ ላይ ከእግዚአብሔር ጋር ያለንም ግንኙነት የተበላሸ ነው። ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ መሸራ የተባለችው ለምን ይመስላችኋል? በጋብቻ ወስጥ የሚሆን የወሲብ ግንኙነት የሰው ልጆች ግንኙነታቸውን በቅርብ የሚገልጹበት ዋናውና የመጨረሻው ደረጃ ስለሆነ ነው። (እናንተ ወንድሜ ከባሌ ይበልጥብኛል፣ ሚስቴ እናቴን አታክልብኝም የምትሉ ሁሉ የያዛችሁት የሞኝ ፈሊጥ ነውና ይህን በማለት በቤታችሁ ላይ ያስቀመጣችሁትን አርግማን እንዲያነሳላችሁ ንሰሐ ግቡ። የበረከት በራችሁንም አትዝጉ።)

አንድ ሰው ያንን ግንኙነት ከጋብቻ ውጪ በሆነ ወሲባዊ ግንኙነት ሲለውጥ፣ ያ ሰው ወደ ላይ ባለው ግንኙነቱ እግዚአብሔር ያለውን አምልኮ በሰይጣን አመንዝራነት ለወጠ ማለት ነው። በዚህ ጊዜ ወሲብ አመንዝራነት ወይም ግልሙትና (idolatry) ይባላል። እዚህ ነው ወሲብ ሰይጣን ከጥንት ጀምሮ የእግዚአብሔርን ሰዎች ለመበከልና ለመጣል ጠቃሚ መሳሪያ የሆነለት። እግዚአብሔር በአንድ ጊዜ 23000 አስራኤላውያን እንዲሞቱ ተቆጥቶ የፈረደበት ኃጢአት የዝሙት ኃጢአት ነው።

ይህ መንገድ ለሰይጣን ዛሬም ቢሆን ያላረጀ፣ ያላፈጀ ዘዴ ነው። የእግዚአብሔርን ሰዎች በተለይ በእገልግሎታቸው የወጡትንና የሚታዩትን ለመጥለፍና ለመጣል የሚጠቀምበት ፍቱን መንገድ ነው። አንዳንዶቹን ትዳራቸውን በማፍረስ የመሪነት አቅማቸውንና የመድረክ ድምጻቸውን ሲያደክምባቸው፣ ሌሎቹን ደግሞ ለጆሮ በሚያጸይፍ ወሲባዊ ቅሌት ተጠምደው እንዲጋለጡ ያደርጋቸዋል። ለሰይጣን ይህ ፍቱን የሆነ የማይሰትበት መንገድ ነው።

ርሀራሄ ያለበት፣ ምክንያታዊ፣ በጥናት የተደገፈ፣ ለእውቀት ባሕሪያችን የሚሰማማ፣ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ወሲብ የሚያስተምረውን ግን የማይሰማማ ብዙ

ወሲባዊ ትምህርት በየቦታው ይቀርባል። ይህን ተመሳሳይ ትምህርት በአንዳንድ ቤተ ክርስቲያኖችም ወይም ክርስቲያናዊ ድርጅቶችም ይቀርባል። ሰውን ለመርዳትና ለማሻሻል ተብሎ የሚቀርብ ግን በእግዚአብሔር ቃል ያልተደገፈ ይህ አይነቱ ትምህርት የቤተ ክርስቲያንን መሠረት የሚያናጋ የአምነታችንና የእግዚአብሔር ሰው የመሆናችንን ድርና ማግ የሚበጣጥስ ወደ ፍርድ የሚያፋጥነን አደገኛ ትምህርት ነው። ልንቃወመው ይገባናል። ልናሸንፈውም የምንችለው መጨረሻ በሌለው ክርክር ሳይሆን በትድሰና ኑሮና በጸሎት ኃይል ብቻ ነው። እውነተኛውን ነገር እይን ያለቸው ሁሉ እንዲያዩ የሚያስችለው የትድሰና ኑሮ ነው። አይናቸው የጠፋባቸውን ክርስቲያኖች እንዲያዩ አይናቸውን የሚከፍትላቸው ደግሞ ጸሎት ብቻ ነው።

6. ነጻነታዊ ትምህርት ሃይማኖት (Liberation Theology)

ይህን እንቅስቃሴ የሚያራምዱ ግሩፖች አጀማመራቸው የህብረተሰብን ችግር አይተው ማስተካከል አስፈላጊ መሆኑን በመገንዘብ ነበር። ምንም እንኳን በችግሩ ላይ ያለቸው አመለካከት ትክክል ቢሆንም ለችግሩ መልስ ይሆናል ብለው የሚወስዱት እርምጃ ግን ከእግዚአብሔር መንገድ በጣም የራቀ ነው። በተለይ የህብረተሰብን የኢኮኖሚ፣ የዘርና የመደብ ልዩነትን ለመደምሰስና ለማሻሻል የሚደረገው ጦር ማንሳትን እና ደም መፋሰስን የሚጨምር እርምጃ የሊብራሽን የሃይማኖት ትምህርት የሚደግፈው የሚያራምደውም ነው።

ይህ ትምህርት በብዙ የሰነ መለኮት መምህራን እንኳን ሳይቀር ድጋፍ የተሰጠው ነው። ስህተትን ለማስተካከል ተብሎ ሌላ ስህተት መሰራት ሁለተኛውን ስህተት ትክክል አያደርገውም። በአለም ውስጥ ፍርድ ይጓደላል፣ ፍትሕም ይጎድላል። ጉልበተኛም ደካማውን ያጠቃል። የተጠቃን ደግፎ መነሳት፣ ድምጻቸው መሰማት ለማይችል ድምጽ መሆን፣ ለደካሞች አቅም መሰጠት እንደ እግዚአብሔር ሰዎች መደረግ ያለበት ነገር ብቻ ሳይሆን የሚጠበቅብንም ነው። ሁሉን ግን እንደ እግዚአብሔር ቃል ብቻ ማድረግ አለብን። የእግዚአብሔር ቃል ለመሪዎቻችን እንድንገዛ ሲመክረን፣

መሪዎች ሁልጊዜ ትክክለኛውን ነገር ያደርጋሉ በሚል ግምት አይመስለኝም። ነገር ግን ክፉን ለመሻርና ለመለወጥ እግዚአብሔር ይችላል፤ በጊዜውም ያደርገዋል።

በአጭሩ

ሰው ዘመናዊ ሆኖ ለመታየት የሚያስከፍለውን በሚከፍልበት በዚህ ዘመን፣ ሰው ራሱን አሳምሮ ለማቅረብ በሚጣጣርበት፣ ሌሎች ስለእርሱ ያላቸውን አመለካከት ለማሰለወጥ ወይም ለማሻሻል በሚጥርበት፣ ራሱን ተቀባይ ለማድረግ ብዙ ዋጋ በሚከፈልበት ጊዜ መጠንቀቅ ያስፈልገናል። የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ወይም የክርስትና ትምህርት ብቻ ተብሎ ስለቀረበ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር ይስማማል ማለት አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚል ቃሉና መንፈሱ ሁለቱም ሲሰማሙ ነው እውነተኛ መመሪያ ሊሆን የሚችለው። የአድናቂዎች ብዛት ወይም የሆታ ጭብጨባ መመሪያ ሊሆንን አይችልም፤ የእግዚአብሔርንም ቃል በዚያ መለወጥ እንችልም። ምን ጊዜም ማስታወስ ያለብን መረዳት መታዘዝን ይከተላል እንጂ አይቀድምም። አሁን ደግሞ መጠራጠር ምን እንደሆነ እንይ።

ምዕራፍ ስምንት

መጠራጠር

አንድ ጊዜ ጌታ የሱስ አቋራጭ መንገድ እንዲሆንለት ይመስለኛል በገሌላ ባህር ላይ በእግሩ መሄድ አስፈለገው። በዚህ ጉዞው ላይ እንዳለ ደቀ መዛሙርቱ በጀልባ ሆነው የሚሄዱበት ቦታ ደረሰ። ደቀ መዛሙርቱ ግን አርሱን በውኃ ላይ ሲራመድ ሲያዩ በጣም ተደናገጡ። ምትሐት ያዩ መስላቸው፣ ጌታ ግን አርሱ እንደሆነ አረጋገጠላቸው። በዚህ ጊዜ ነው ቀልጣፋውና ትኩሉ ጴጥሮስ

“ ጌታ ሆይ አንተ ከሆንህስ በውኃው ላይ እየተራመድህ ወደ አንተ አንድመጣ እዘዘኝ” ማቴዎስ 14፡ 28 አለ።

ጌታ ጴጥሮስን ሲጠራው ጴጥሮስ ወጥቶ በውኃው ላይ መሔድ ጀመረ። ግን ወዲያው ሰብአዊ አሳብ የገባበት ይመስላል፤ የሚያደርገውን ነገር ማድረጉን ማመን ያቃተው ይመስላል፤ ስለዚህ መስጠም ጀመረ።

ለቅፅበትም ቢሆን ጴጥሮስ አይኑን በክርስቶስ ላይ በማድረግ ማድረግ የማንቸለውን ነገር እንዴት ማድረግ እንደምንችል አሳየን። በሚቀጥለው ቅጽበት ደግሞ ተቃራኒውን ድርጊት አሳየን፤ አይናችንን ከክርስቶስ ላይ ካነሳን የማይቻለውን ነገር ማድረግ አለመቻላችንን አሳየን። ጌታ የሱስ ስለተሳካው የጴጥሮስ ልምምድ ምንም አላለም፤ መስጠም ሲጀምር ግን እጁን ይዞ አዳነውና

“ ... ለምን ተጠራጠርህ?” ማቴዎስ 14፡31 አለው።

ስለ መጠራጠር ማስተማር ቀላል አይደለም፤ ስለዚህ ነው ራሱን የቻለ ምዕራፍ የተሰጠው። እስቲ እንደ ልማዳችን ቃሉን በመተርጎም ይህንን ምዕራፍ እንጀምር። በአማርኛ መጠራጠር የሚለው ቃል በእንግሊዝኛው (doubt) የሚለው ሲሆን የመጣው ዲስታዝ (Distazo) ከሚለው የግሪክ ቃል ነው። ዲስታዝ አስገራሚ ቃል ነው። ቃሉ በገጹ ሲታይ ‘እግርን ከፍቶ መቆም’ ማለት ነው። የሚያዳልጥ ቦታ ላይ እግራችንን ከፍታን ሚዛናችንን ለመጠበቅ ስንሞክር ያለውን ሁኔታ

ይገልጻል። ጴጥሮስ በአባባችሁ ይታያችኋል? ውኃው ላይ በሁለት አባብ ተከፋፍሎ አግሩን አንፈራጦ በአንድ በኩል ቁልቁል እየሰመጠ ሲሄድ፣ መጠራጠር ልክ እንደ ጴጥሮስ እኛንም “ሊሸከምህ የማይችል ውሀ ላይ ነው እኮ የቆምከው” ይለናል፤ ከዚያ አባባችን መከፋፈል ይጀምራል። ጴጥሮስ አግሩ ብቻ ሳይሆን አባቡም ነበር የተከፋፈለው። ስለሆነም ጌታ አድርግ ያለውን ማድረግ አልቻለም፤ አንድ አግሩ ና ብሎ በጠራው በጌታ ትእዛዝ ላይ ሲቆም፣ ሌላው አግሩ ደግሞ ‘የምታደርገው ለሰው የማይቻል ነገር ነው’ በሚለው አሳብ ላይ ቆመ መስመጥም ጀመረ። በጌታ እስኪገሰጽ ድረስ ውኃውን የአንቦጫረቀው ይመስለኛል።

ያዕቆብ በመልዕክቱ ስለ ተከፋፈለ አሳብ እንዲህ ብሎ ጽፏል፤

“ከእናንተ ማንም ጥበብ ቢጎድለው ሳይነቅፍ በልግስና ለሁሉም የሚሰጠውን እግዚአብሔርን ይለምን፤ ለእርሱም ይሰጠዋል። ዳሩ ግን ሳይጠራጠር በአምነት ይለምን። ምክንያቱም የሚጠራጠር ሰው በነፋስ እንደሚገፋና እንደሚናወጥ የባህር ማዕበል ነው። ያ ሰው ከጌታ አንዳች አገኛለሁ ብሎ አያስብ። እርሱ በሁለት አሳብ የተያዘና በመንገዱ ሁሉ የሚወለውል ነው” ያዕቆብ 1፡ 5-8።

ይህ ከፍል ትልቅ ማበረታቻና ማስጠንቀቂያም ይሰጣል። “ሳይነቅፍ በልግስና የሚሰጠውን እግዚአብሔርን ይለምን” የሚያበረታታ ቃል ነው። ምክንያቱም “እርሱም ይሰጠዋል” ብሎ ነው የሚጨርሰው። በዚህ መጽሐፍ ምዕራፍ 1 እንዳየነው እግዚአብሔር ለልጆቹ መስጠት ደስ ይለዋል። ነገር ግን ምስጢር አለው፤ “ሳይጠራጠር በአምነት ይለምን”። ግን ያ የሚለምን ሰው በነፋስ እንደሚገፋና እንደሚናወጥ ማዕበል ከሆነ በሁለት አሳብ የተያዘ፣ የሚያወለውል ተብሎ ነው የተገለጸው። የያዕቆብ መልዕክት አጸጸፉ ደስ ይለኛል፤ ቀጥተኛ ነው፣ ለጥያቄ ቦታ አይሰጥም፤ ማባበልና ማግባባትም አያውቅበትም። በዚህ ቦታ ላይ ስለ አምነት ሁለት ነጥቦች ያሳየናል።

ሀ. ያዕቆብ የሚለው ከእግዚአብሔር ለምንጠይቀው ነገር አሳባችንን መወሰን አለብን። በእርግጥ የምንጠይቀውን ነገር እንፈልግዋልን? እንዳንድ

ጊዜ ሰዎች በጣም ችኩሎች ስለሆነን የምንጠይቀውን ነገር እናውቅም። ሳናስብበት እንጠይቃለን፤ ያ የጠየቅነው ነገር ሌላ የሚያመጣው በጊዜው ያልታየን ጦስ እንዳለው ሳንመረምር፤ በሥጋ ግፊት፤ በእይን አምሮት፤ በእዕምሮ መስካሪነት፤ በሰሜት ቀስቃሽነት መለመን እንጀምራለን።

ይህ ሁኔታ እንዳንደቻችን በየጊዜው፣ ሌሎቻችን ደግሞ አልፎ አልፎም ቢሆን በሕይወታችን የምናልፍበት ነው። ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር ይሄዳል ወይ የሚለው ጥያቄ ሁልጊዜ በአሳባችን ቀዳሚውን ቦታ መያዝ አለበት።

ኦብረን የምናገለግል አንድ የእግዚአብሔር ሰው ያጫወተኝ ታሪክ ሳስበው ያስቀኛል። “ልጅ መውለድ አፈልጋለሁና አስቲ ለልጅ ጸልይልኝ” አለችኝ አለ እንዲት ሴት ጠጋ ብላ። ሊያገለግል ተጋብዞ የሄደበት ቦታ አገልግሎቱን ከመጨረሱ በፊት ጸሎት ለሚፈልጉ እየተጸለየ ነበር። “ባልሸም ካለ ጥሪውና አብሪ ልጸልይላችሁ ስላት ተቆጣችና ባል ትፈልጋላች ያለህ ማነው? እናንተ ሰባኪዎች ደግሞ የተጠየቃችሁትን ትታችሁ ያልተጠየቃችሁትን ትቀባጥራላችሁ ብላኝ ጥላኝ ሄደች” አለ። እንግዲህ ባል ለሌላት ሴት ልጅ ስጣት ብሎ መጸለይ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር ማስማማት ያስቸግራል፤ ተአምር መሥራት የማያስቸግረው እግዚአብሔር የጉዲፈቻ በር እንዲከፍት ካልሆነ በስተቀር።

እንዳንዴ ደግሞ ሰሜታችን ብቻውን ከፍ ይልና የሰድስት አመቱን ልጅ ጸሎት እይነት መጸለይ እንጀምራለን። የሰድስት አመት ልጆችን ሰንበት ትምህርት የሚያስተምረው አስተማሪ “ዛሬ የምንማረው ስለ ጸሎት ነው፤ እንዲያውም መማር ብቻ ሳይሆን ጸሎትን እንለማመዳለን” አላቸው ተማሪዎቹን፤ “ስለዚህ እንዲሆንላችሁ የምትፈልጉትን ነገር አስቡና እንጸልይበታለን” አላቸው። አንድ የሰድስት አመት ወጣት ታዲያ የጸሎት ጥያቄውን ሲያቀርብ “አያቴን ማግባት አፈልጋለሁ” አለ። አስተማሪውም ተገርሞ “ለምንድነው አያትህን የምታግባው?” ብሎ ቢጠይቀው “ሁል ጊዜ ኦብረን እንድንኖር” ብሎ መለሰ። እርግጠኛ ነኝ ብዙዎቻችን ይህንን

ወጣት የሚመስል ልጅ አናውቃለን። ጋብቻ በሚያሞላቅት አያት ተይዞ መቀማጠል በመሰለው ወጣት አንስቅ ይሆናል። አንዳንዴ ግን የአኛም ጥያቄ ከዚያ ብዙ የተሻለ አይደለም።

የጸሎት ነገር ምስጢር ሲሆንብን አግዚአብሔር ራሱን እንዲመራን መጠየቅ ጥሩ ነው። ለአንዳንዶቻችን ጸሎት ማለት ባሚረዳና በተቀላጠፈ ቋንቋ መቅረብ ያለበት፣ በተወሰነ ቦታ በተወሰነ መንገድ ብቻ መሆን ያለበት ይመስለንና ከዚያ ካነሰ አግዚአብሔር ጋ የማይደርስ ወይም አግዚአብሔርን ደስ የማያሰኝ ይመስለናል። የአግዚአብሔር ቃል እንዴት መጸለይ እንደሚገባን እንደማናውቅ የሚናገረው ለዚህ ነው። አንዳንዴ እንፈልጋለን ግን የምንፈልገውን እንኳን አናውቅም። የዚህ አይነት ሁኔታ አጋጥሟችሁ አያውቅም? ባለቤቴ ኤልሳቤጥ አርጉዝ የነበረች ጊዜ “ምግብ አፈልጋለሁ፣ መብላት የምፈልገውን ግን አላውቅም” ትለን ነበር። ታዲያ አኛም አንዳንዴ በውስጣችን የተረገዘ ነገር ስላለ ምን እንደምንፈልግ አናውቅም ግን ያቅበጠብጠናል።

ይህንን መጽሐፍ ከማዘጋጀቴ በፊት ብዙ የምጽልይባቸው ጉዳዮች ስለነበሩኝ እጽልይ ነበር። ሥራዬንና አገልግሎቴን በሚመለከት ግን ምን ብዬ እንደምለምን ሙሉ ለሙሉ አርግጠኛ አልነበርኩም። በውስጤ የሚያቅበጠብጠኝ ነገር እንዳለ አውቃልሁ፤ ግን ያ ነገር ምን እንደሆነ አላውቅም ነበር።

ለ. ያዕቆብ ያስቀመጠው ሁለተኛው ነጥብ “በሁለት አሳብ የተያዘ የሚያወለወል” ነው የሚለው ነው። ከኢልሲ ጋር እንድ ጊዜ ለቫኬሽን ቪኑስ፣ ጣልያን ሄደን ነበር። ቪኑስ ለማታውቋት በውኃ መካከል ያለች ትንሽ ከተማ ስለሆነች በክተማዋ ውስጥ የሚደረገው ሁሉ የሚደረገው ውኃ ላይ ነው። በክተማዋ መኪና የለም። ጎንዳላ የሚባል የውኃ ላይ ታክሲ/ጀልባ ነው ወዲያ ወዲህ ለማለት የሚጠቀሙት። ሰዎች ታዲያ እንድ እግራቸውን ጀልባው ላይ እንድ እግራቸውን ደግሞ ወደ ጀልባው መረማመጃ እንዲሆን የተዘረጋው የእንጨት ርብራብ (deck) ላይ ያደርጉና ሚዛናቸውን

ጠብቀው ለመቆም ይሞክራሉ። ቀለል አይደለም፤ በዚያ ሁኔታ ሆነው እቃ አያቀብሏቸውም፤ ባጠግባቸውም ሲያልፉ እንዳይገፏቸው ተጠንቅቀው ነው። ምክንያቱም በትንሽ ነገር በሚቃወስ ሚዛን ላይ ነው የቆሙት። ያዕቆብ ‘በሁለት አሳብ የተያዘና የሚያወለወል’ ያለውን ስዕል ነው ሁኔታቸው የሚያሳየኝ።

አግዚአብሔር የሚያወለወል ሁኔታ ላይ ካለ ሰው ለቀረበ ጸሎት መልስ ሳይሰጥ ቢዘገይ፣ ምናልባት ቸርነቱ ግድብሎት ይሆናል። አንዳንዴ ለጥያቄው እነርሱ የፈለጉትን መልስ መስጠት፣ ሚዛናቸውን ስተው ተፍገምግመው እንዲወድቁ የሚያደርጋቸው ይሆናል። ለዚህ ነው ያዕቆብ “ያ ሰው ከጌታ አንዳች አገኛለሁ ብሎ አያሰብ” ያለው። እስቲ ይህንን ጥያቄ ለራሳችን በታማኝነት እንመልስ። ራሳችንን የምናውቀው በውኃ ላይ እንደሄደው ጴጥሮስ ሆነን ነው ወይስ መስጠም እንደጀመረው ጴጥሮስ? መስጠም እንደጀመረው ጴጥሮስ ከሆንን አሁንም ጌታ “ለምን ተጠራጠርክ?” ብሎ ይጠይቀናል፤ አስፈላጊም ጥያቄ ነው። ይህ ደግሞ የብዙዎቻችን ልምምድ ነው። ግን እንደዚያ መሆን የለበትም። ጌታ የሱስ በዚያ ቦታ ላይ የገሰጸው የጴጥሮስን ስሜት ሳይሆን የጴጥሮስን ድርጊት ነበር። ይህ አሳብ ደግሞ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ቀጥላን ወደምናየው ነጥባችን ያመጣናል።

1. መጠራጠር ስሜት አይደለም

ይህንን ነጥብ መገንዘብ ብቻ በዚህ መጽሐፍ ላይ ያወጣችሁትን የጊዜና የገንዘብ ተመን ይሸፍነዋል ብዬ አምናለሁ። መጠራጠር የሚሰማን ስሜት ቢመስለንም ያ አይደለም። በመጽሐፍ ቅዱስ የተጠቀሱት ታላላቅ የእምነት ሰዎች ሳይቀሩ የጥርጥር ስሜት ያልነካው ሰው ያለ አይመስለኝም።

ስለ ስሜታዊነታችን (emotions) አግዚአብሔርን ማመስገን ያስፈልገናል። ስሜታዊነታችን እንደ ቀለማ ቀለም ነው። ቀለማ ቀለም ባይኖሩ የሕይወት ጣኦት የሌለው አልጫ ስለሚሆን ለዛ የለሽ ባዶ ይሆን ነበር። ሁሉ ነገር ነጭና ጥቁር ብቻ ቢሆን ኖሮ ይሰለች ነበር። ስሜታዊነታችንም ለሕይወት አስፈላጊ ነው። የሚያም

ሰሜት እንኳን ሳይቀር ለሕይወት ቅመም ነው። ጤንነትን የበለጠ ያጣፍጠዋል። ዛሬ 'ደስ የሚል ሰሜት' በተለይ በምዕራቡ አለም እንደ አምላክ የሚመለከበት ዘመን ላይ ነው ያለው። የሚያስወጣውን አውጥቶ፣ የሚያስከፍለውን ከፍሎ ሰው የጥቂት ጊዜ የደስታ ሰሜት ለማግኘት ይጋደላል። ቀደም ብለን ያየነው የአዲስ ዘመን (New Age) እንቅስቃሴ ብዙ ተቀባይነት ያገኘው 'ደስ የሚል ሰሜት' የሚባለውን ነገር በገፍ አቀርባለሁ በማለቱ ነው።

አኔም ጥሩ ሰሜት እንዲሰማን እውዳለሁ፤ ያንን መከላከል አይደለም። ጥሩ ሰሜት ግን የግሪክ ፈላስፋዎች ከዘመናት በፊት ለደስታ የሰጡትን ሐተታ ይከተላል። ስለ ደስታ ሲናገሩ፣ በቀጥታ የሚገኝ ነገር ሳይሆን ሌላ ነገር ለማድረግ በሚሆን ጥረት የሚገኝ የጎን ወጤት (byproduct) ነው። ቀደም ብለን እንዳየነው በንብረትና በገንዘብ መባረክ የራሱን ነገር መስዋዕት ከማድረግ ጋር በተዘዋዋሪ መንገድ የተያያዘ እንደሆነ ማለት ነው። ጥሩ ሰሜትም የሌሎች ነገሮች ውጤት እንጂ አቅደንና ጥረንበት የምናገኘው አይደለም።

“እግዚአብሔር ጥሩ እንዲሰማን አይፈልግም እንደ?”

“በደንብ ይፈልጋል እንጂ”

“ታዲያ ለምንድነው በቀጥታ ሄደን ጥሩ ሰሜትን የማንቀበለው?”

“ምክንያቱም እንደዚያ አይሠራም”

“ለምን?”

“እኔ እንጂ፣ መልሱን ሙሉ በሙሉ አለውቀውም።”

በእርግጥ ጥሩ ሰሜት ለምን በቀጥታ የሚገኝ ነገር እንዳልሆነ ቀላል መልስ የለኝም። ግን እውነት ነው፣ ጥሩ ሰሜት በቀጥታ አይገኝም። በደንብ ካስባችሁበት ደግሞ ብዙዎቻችሁ ከኔ ጋር ተመሳሳይ የሆነ አመለካከት ላይ ትደርሳላችሁ። “እባክህ ጌታ ሆይ ጥሩ ሰሜት ሰጠኝ” ብላችሁ ስንት ጊዜ ጸልያችኋል? አንድ ፍንጭ ግን ልሰጥ እችላለሁ፤ እምነት ከመጥፎም ሆነ ከጥሩ ሰሜት ጋር የተያያዘ አይደለም።

እግዚአብሔር በእርሱ ጌትነት ስር ለሕይወታችን አላፊዎችና ተቆጣጣሪዎች እንድንሆን ይፈልጋል። ሰሜታችን ግን ቀደም ብሎ እንዳየነው በእኛ ቁጥጥር

አይደለም። መደበር (depression) ደርሶባችሁ ያውቃል? ስለዚህ ምን እንደምል ይገባችኋል ማለት ነው። በውሳኔያችን መደበር እንፈልግም ብለን መነሳት የምንችል ቢሆን መልካም ነበር። ግን እንደዚያ አይሰራም። ከድብርት ወስጥ ለመውጣት ሌሎች ነገሮችን የማድረግ ውጤት ነው። እንዳንደክን ቀደም ብለን አይተናል። እግዚአብሔርን ማመስገን፣ ጠላትን መገሰጽ፣ ውስጣዊ ፈውስ ማግኘት፣ ግብረ ገብነት የጎደላቸውን ነገሮች ከሕይወታችን ማውጣት፣ የበደሉንን ይቅር ማለት፣ ጠቃሚ ያልሆነ ግንኙነትን ማቋረጥ። ሂደቱ ረጂም ወይም አጭር ሊሆን ይችላል፤ እነኚህን ነገሮች በመለማመድ እንጂ “ከአሁን ጀምሮ መደበር አልፈልግም” በማለት ግን መውጣት አንችልም።

ታዲያ በእኛ ቁጥጥር ስር የሆነው ምንድነው? ፈቃድ ነው። ልክ እምነት ወሳኔ እንደሆነ ሁሉ መጠራጠርም ውሳኔ ነው። መጠራጠር የፈቃድ ጉዳይ ነው። ሰው ለመጠራጠር ይመርጣል። ጥርጥርን ተቀባይነት እንዲኖረው ለማድረግ ሌሎች ክፍሎቻችን ሁሉ ሊገፋፉን ይችላሉ። ሰሜታችን በሁኔታዎች ተማርኮ፣ አሰምኚችን ባገኘው እውቀት ተመርቶ፣ ጥርጣሬን ወደ እኛ ሊገፋፉ ይችላሉ። ነገር ግን መጠራጠር የፈቃድ ብቻ ድርጊት ነው። ደጋግሜ እንዳልኩት ሰሜታችን በቁጥጥራችን ስር አይደለም፤ ነገር ግን ሰሜታችን ፈቃዳችንን አስኩብልሎ የራሱን ፍላጎት እንዳያስደርገው መግታት አንችላለን።

2. አለማመን ሲዘረጋጋ

ባለቤቴ ኤልሳቤጥ የምታደርገው አንድ ነገር አለ። በተለይ ትልቅ የምንለውን የቤተሰብ ውሳኔ ለመወሰን ስንነጋገር “አይሆንም አትበለኝ” ትለኛለች፤ ወይም “እምነት አፍራሽ የሆነ መልስ አትሰጠኝ” ትለላች። እምነቷን የሚያጠራጥር መልስ ከምሰጣት ባልመልሰላት ትመርጣለች። ትክክል ነች፣ ምክንያቱም አለማመን የመዘረጋጋት ጠባይ አለው። አለማመን ሲዘረጋጋ ብዙ ነገሮችን ይሸፍናል። የአለማመን የመዘረጋጋት ችሎታ አስደናቂ ነው። “ለምን እንደሆነ አለውቅም ግን የሚሆን የሚሆን አይመስለኝም።” “እኔ መቼም ጠንቃቃ ነኝ፤ በድፍረት እንዲህ እንዲህ ይሆናል ወይም ይህን ይህን አድርግ ለማለት አልችልም” በቤተ ክርስቲያን ብዙ ልምምድ ያላቸው ሳይቀሩ የተሸፈኑበት የአለማመን መዘረጋጋት ነው።

አለማመን ሲዘረጋጋ ያለበትንው ብዙ ቦታ ስለሚደርስ፣ አለማመን መሆኑን እንኳን ለይተን ማወቅ አንችልም። ግን ችግሩ ይህ የአለማመን መዘረጋጋት ስሜታችንን ይነካል፣ ሁኔታችንን እንዲለወጥ ያደርጋል፣ አስተያይቶችን ይማርካል። ይህ ሁሉ ይደማመርና ፈቃዳችንን ማግባባት ይጀምራል። ልብ አድርጎ የእግዚአብሔር ግብ ፈቃዳችንን ለመድረስ ነው። በዚያው መጠን የሰይጣንም ትኩረት ፈቃዳችን ላይ ነው። ውሳኔ ሰጪ እኛነታችንን ነው ሁለቱም ለመድረስ የሚሞክሩት።

‘ነገሩ የሚሳካ አይመስለኝም’ የሚለው አባባል ኃጢአት የሚሆንበት መንገድም አለ። ጌታ የሱስ በተራራው ስብከቱ ላይ መጨነቅን ኃጢአት ብሎ ነው የጠቀሰው፣ ምክንያቱም የመጨነቅ መነሻው እግዚአብሔር አይችልም ወይም እግዚአብሔር ግዴላውም የሚል ውስጣዊ አስተሳሰብና ግምት ነው። አውቃልሁ እንዳንደቻቸን ከተፈጥሮአችን ለመጨነቅ የተሰራ ነን። የሌሎቻችን ደግሞ ከእንዳንደቻቸንም የባሰ ነው። ማንነታችን (personality) የተለያየ ነው። የባህሪ ጥልቀት (Temperamental Theory) ሁለት አይነት ሰዎችን እንደሚከተለው ያወዳድራል፣ አስቲ እንደው።

የፍርድ ሰው

Judging Attitude

አስተዋይ ሰው

Perceiving Attitude

አከተመ/Settled

ፕ/pending

ተወሰነ/decided

አሳብ እየተሰበሰበ/gathering more data

ያለተ/Fixed

መለወጥ የሚችል/Flexible

አስቀድሞ ፕላን/ planning ahead

በሂደት የሚለወጥ/Adapting

as you go

ሕይወትን መቆጣጠር/Running Life

ሕይወትን መልተት/Letting

Life Happen

መደምደሚያ/Looking For Closure

ለአስተያየት ዘፍት/Open to

Options

ውሳኔ ማድረግ/Decision-making

ተጨማሪ አሳብ/Treasure

Hunting

ያለቀ ፕላን/Planned

መለወጥ የሚችል/Open-ended

የተፈጸመ/Completed

በመካሄድ ላይ/Emerging

የተወሰነ/Decisive

በንድፍ ደረጃ/Tentative

አበቃ/Wrapping it up

ሳለቃ የሚገባ/Something will

turn up

አስቸኳይ/Urgent

ጊዜ አለ/There's time

የመጨረሻ ቀን/Deadline

የመጨረሻ ቀን ለምን/Why deadline

ከእነዚህ ሁለት አመለካከቶች የትኛው ይመስለኛል የመጨነቅ አድሎ ከፍ ያለ? የፍርድ ሰው ነው። የፍርድ ሰው፣ ፍርሀት ያለው፣ በጣም ጠንቃቃ፣ ‘ለክፉ ቀን አሰብ’ የሚል፣ ነው። እግዚአብሔር ይባርካቸው፣ እነርሱ የሀብረተሰብ የማእዘን ድንጋይ

ናቸው። ያለ እነርሱ ሀብረተሰብ መቆም አይችልም። ሆኖም እንደ እነርሱ አይነት ሰዎች ናቸው ሳያውቁት በአለማችን መዘረጋጋት የሚሸፈኑት። የዚህ አይነት ሰዎች አላፊነትን ለመያዝ ብቃት ያላቸው ናቸው። በመንፈሳዊው መንገድ ግን አለማችን ጥንቃቄን መስሎ በሕይወታቸው እንዳይሰለጥን በየጊዜው ራሳቸውን መመርመር ይገባቸዋል። የድፍረት እርምጃ በፈቃዳቸው በመውሰድ የመጠራጠርን ገደል ማለፍ አለባቸው። እምነትም ጥንቃቄን የሚያልፍ ኃይል እንዳለው መገንዘብና መለማመድ ይገባቸዋል።

3. የእውነትና የውሸት ጥርጥር

ሰው ጥርጣሬውን መጋፈጥ ያለበት ጊዜ ይመጣል። ልዩነቱ ጥርጣሬውን እውነተኛ በሆነ መንገድ መጋፈጡ ወይም ማስመሰሉ ላይ ነው። ሐዋርያው ቶማስ በእውነተኛ መንገድ ጥርጣሬያቸውን ለተጋፈጡ ጥሩ ምሳሌ ነው። በሙሉ ልቡ ማመን ፈልጓል። ነገር ግን እንደ ማረጋገጫ ካላገኘ ራሱን ወደ እምነት ማምጣት አቃተው። ጌታ የሱስ ቶማስን ስለጥርጣሬው አልቆቆጣውም ግን እንዲህ አለው።

“ጣትህን ወደዚህ አምጣ እጅግም ተመልክት እጅህን ዘርጋና በጎኔ አስገባ አትጠራጠር አመን” ዮሐንስ 20፣ 27።

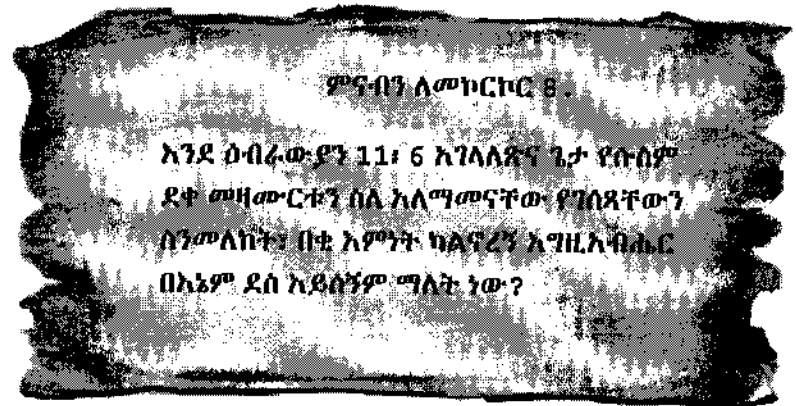
የዚህ አይነት ጥርጣሬ የሚያስቃይ ነው። ማመን እየፈለገ ፈቃዱ ግን በእውነተኛ በሰሜቱ የተጎተተበት ሰው ትግር ነው። ነገር ግን እውነተኛ በሆነ ጥረትና ፍላጎት የሆነውን እግዚአብሔር በቸርነቱና በምህረቱ እንደሚገናኘው አምናለሁ።

የውሸት መጠራጠር ማለት ለማመን ምንም አቅድ የሌለው ሰው መጠራጠር ነው። የዚህ ሰው መጠራጠር ከማመን ይልቅ ወደ ክህደት የሚያጋድል ስለሆነ፤ ምንም ያህል ማረጋገጫ ቢሰጠውም ያ አይነቱ ተጠራጣሪ ሁልጊዜ ለመጠራጠር ሌላ ምክንያት ያገኛል። እግዚአብሔርን ማታለል ግን አይቻልም፤ ጥርጣሬው የቱ አይነት እንደሆነ እርሱ ያውቀዋል።

ከዚያም እንዳንድ የአይሁድ ሃይማኖት መምህራንና ፈረሳውያን “መምህረ ሆይ ከአንተ ተአምራዊ ምልክት ማየት እንፈልጋለን” አሉት። እርሱ ግን

መልሶ እንዲህ አላቸው። “ከፋና አመንዝራ ትውልድ ምልክትን ይጠይቃል፤ ነገር ግን ከነቢዩ ዮናስ ምልክት በስተቀር ሌላ ምልክት አይሰጠውም” ማቴዎስ 12፣ 38-39።

እነኚህ ሰዎች ብዙ ተአምራት አይተዋል፤ በብዙ ምልክትም ተነሣረቸዋል። ነገር ግን ማመን አልፈለጉም።

ለማመንም አላማ አልነበራቸውም። ዮናስ በእሳ ሆኖ ሶስት ቀን ቆይቶ መውጣቱ፤ ለክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ ምልክት እንደነበረ ለእነርሱም ለማመን በቂ ማረጋገጫ ነበር።

ወዮልሽ ኮራዚን ወዮልሽ ቤተሳይኛ በአናንት የተደረገው ታምራት በጢሮስና በሲዶና ተደርጎ ቢሆን ኖሮ ገና ዳሮ ማቅ ለብሰው አመድም ነሰንሰው ንስሐ በገቡ ነበር ማቴዎስ 11፣ 21።

ሰው በእውነት ለማመን ከፈለገ እንዳንድ ጊዜ ማረጋገጫ ያገኛል። የማረጋገጫ አለማኖር አለማመኑን እንዲያጸናለት ብሎ የሚፈልግ ግን አያገኝም። ምክንያቱም እግዚአብሔርን ዝቅ ዝቅ የሚያደርግ አመለካከት ስለሆነ ያ ሰው ኃጢአት እየሠራ ነው። በእግዚአብሔር ላይ ለመፍረድ የሚያስችለው መረጃ እየፈለገ ነው ማለት ነው። ማናችንም ደግሞ በእግዚአብሔር ላይ ለመፍረድ አንችልም፤ እርሱ በእኛ

ምናብን ለመኮርኮር 8 .

እንደ ዕብራውያን 11፡ 6 አገላለጽና ጌታ የሱስም
ደቀ መዛሙርቱን ስለ አለማመናቸው የገሰጸቸውን
ስንመለከት፤ በቂ እምነት ካልኖረኝ እግዚአብሔር
በእኔም ደስ አይሰኝም ማለት ነው?

ላይ ይፈርዳል እንጂ። በሌላ አነጋገር እኛ አግዚአብሔርን በርሱ መንገድ ልንገናኘው ሲገባን እርሱን በእኔ መንገድ ካልመጣህ ማለታችን ነው።

ፈሪሳውያን ጥርጣሪያቸው ለመተው የሚያደርጉት ጥረት ሁሉ የወሸት ነበር። የራሳቸውን አመለካከት ለማረጋገጥ ብቻ እንጂ የአግዚአብሔርን እውነት ለማግኘት አልነበረም ጥረታቸው። ለዚህ ነው ጌታ የሱስ “ከፋና የአመንዝራ ትውልድ” ብሎ በኃይለኛ ቃል ያጋለጣቸው።

4. የጥርጥር ውጊያ

አስካሁን በዚህ መጽሐፍ ውስጥ አንዳየነው በሰው ልጅ የሕዋሳት ክፍፍል ወስጥ መሪነቱ የመንፈስ መሆን እንደሚገባው ተነጋግረናል። መንፈስ መሪ ሲሆን ፈቃድ ደግሞ የመንፈስ ዋና ሹም ሆኖ አዕምሮንና ስሜትን ምክትል ሹማምንት አድርጎ ሥጋን ያስተዳድራል። አዕምሮ ያከማቸውን የእውቀት ስብስብ ስሜትም አስፈላጊ የሆነውን ስሜታዊነት (emotions, excitement) አምጥተው በፈቃድ ስር ይሠራሉ። ሮሜ 8 እና ገላትያ 5 ስለዚህ የሹመት ክፍፍል ያብራራሉ።

እንደ ሥጋ ፈቃድ የሚኖሩ ልባቸውን (አእምሯቸውን) በሥጋ ፍላጎት ላይ ያሳርፋሉ። እንደ መንፈስ ፈቃድ የሚኖሩ ግን ልባቸውን (አእምሯቸውን) በመንፈስ ፍላጎት ላይ ያደርጋሉ፤ የሥጋን ነገር ማሰብ ሞት ነው፤ የመንፈስን ነገር ማሰብ ግን ሕይወትና ሰላም ነው። ለኃጢአት የተገዛ አዕምሮ ከአግዚአብሔር ጋር ጠበኛ ነው፤ ለአግዚአብሔር ሕግ አይገዛም፤ መገዛትም አይችልም። በሥጋ ፈቃድ የሚመሩትም አግዚአብሔርን ማስደሰት አይችሉም። እናንተ ግን የአግዚአብሔር መንፈስ በውስጣችሁ የሚኖር ከሆነ በሥጋ ሳይሆን በመንፈስ ናችሁ። ሮሜ 8፣ 5-9።

ከአግዚአብሔር ቃል እንደምንረዳው እንግዲህ አላፊ (responsible) መሆን ያለበት አካልም ነፍስም ሳይሆን መንፈስ መሆን አለበት።

አዕምሮ ገዢ ከሆነ የሚሰጠውን መመሪያ አስቀድሞ መረዳት አለበት። ይህ የአዕምሮ ሥነ ፍጥረት ነው፤ ሁሉን ነገር መረዳት መፈለግ እና ላልተረዳው ነገር

አለመስጠት። አዕምሮን ለገዢነት ከመረጥን ታዲያ የአምነት ነገር ሁሉ የምንረዳው ነገር ብቻ መሆን አለበት ማለት ነው። የአዕምሮ መሪነት ችግሩ በተለይ መንፈሳዊ ነገርን በሚመለከት አዕምሮ ለማወቅ ያለው ችሎታ የተወሰነ ነው፤ እውነትንም ሙሉ ለሙሉ ለመረዳት አቅም የለውም።

የማምነውና የምለማመደው የተረዳሁትን ነገር ብቻ ከሆነ ደግሞ መንፈሳዊ ሕይወቴን ከማቀጨጨም በላይ በአገልግሎቴም አግዚአብሔር ያቀደለኝ ቦታ ለመድረስ አልችልም። ምክንያቱም የሚበልጠው እውነት ያለው ከአዕምሮ መረዳት በላይ በሆነ ደረጃ ውስጥ ነው።

ስሜት ገዢ ከሆነ ደግሞ የሚሰጡንን መመሪያዎች ሁሉ፤ ትክክል ናቸው ብለን ለመቀበል ጥሩ ስሜት የሚያመጡ ብቻ መሆን አለባቸው። የዚህ ሁኔታ ችግሩ አስቀድመን አንዳየነው ማናችንም ስሜታችንን ማዘዝና መቆጣጠር የምንችልበት ሁኔታ ላይ አይደለንም። እኔ በስሜቴ ላይ ካለኝ ቁጥጥር የበለጠ ስሜቴን የሚቆጣጠሩ ሌሎች ሁኔታዎች አሉ። ስሜቴን ካለህበት ሁኔታ ወጥተህ ሌላ ሁኔታ ይሰማህ ለማለት አልችልም፤ ኃይልም የለኝም ስሜትም አይሰማም፤ ስትጮሁበት ብትውሉ ስሜት ከሚሰማው ነገር ንቅንቅ አይልም። ስለዚህ በድርጊቴ ላይ አላፊነት እንዲኖረኝ የስሜት ገዢነት ሊሠራ አይችልም፤ ስሜት የማይጨበጥ ከቁጥጥር ውጪ ስለሆነ ለአላፊነት አይበቃም።

ጌታ የሱስ እንግዲህ ትክክለኛም ሆነ ምሪቱን ያተኮረው በፈቃዳችን ላይ ነው። ፈቃድ ከአዕምሮም ሆነ ከስሜት የተለየ ክፍል ነው። ይህንን ልዩነት ለማሳየት ሰዕል ተጠቅመናል። ያንን ሰዕል እንደገና ይህንን ምዕራፍ ከመጨረሳችን በፊት እናየዋለን። እንደገና ሰዕሉን ስናየው እንደምንገነዘበው፤ ፈቃድ ከመንፈስ ክፍል ተነስቶ ወደሌለው ክፍላችን እንደገና እንደሚሰፋፋ ለማሳየት ተሞክሯል። መንፈስን፤ ነፍስንና አካልንም እንደሚነካ ይታያል፤ በዚህም ለመግለጽ የተፈለገው፤ ፈቃድ አዕምሮም ሆነ ስሜት ለመቀበል የሚያስቸግራቸውን እውነት ይዞ እነርሱንም ሊሸፍናቸው እንደሚችል ማሳየት ነው።

በላዚህ ፈቃድ በአዕምሮና በሰሜት ላይ ሊሰለጥን ይችላል ማለት ነው። እንደ ነገር በአምነት ፤ ለመቀበል ያ ነገር ምክንያታዊ ወይም ሰሜትን የሚነካ መሆን የለበትም። ፈቃድ አምነትን ለመለማመድ የሚያስፈልገው፤ ያ ነገር የአግዚአብሔር ፈቃድ መሆኑን ማወቅ ብቻ ነው። ፈቃድ እንደ አባብ የበሰለ አባብ ነው ብሎ ማወቅ የለበትም ወይም ደስ የሚል ሰሜት እንዲሰማውም መጠበቅ የለበትም፤ አምነትን ለመለማመድ መወሰን ብቻ ነው ያለበት። እንዳንዴ ሁኔታው ፈታኝ ቢሆንም ድርጊቱ እንዳዚህ ቀላል ነው።

ጌታ ወደ መስቀል ላለመሄድ ብዙ ምክንያቶች ሊሰጥ ይችላል ነበር። ጥሩ ሰሜት እንዳልተሰማው ሳንጠይቅ የምንረዳው አውነት ነው። ውሳኔው የተመሠረተው በፈቃድ ላይ ብቻ ነበር፤ የአግዚአብሔር ልጅ በጌቴሴማኒ ሆኖ ያለውን ቃል አስታውሱ

“ነገር ግን የአኔ ፈቃድ ሳይሆን የእንተ ፈቃድ ይፈጸም” ሉቃስ 22፡ 42።

ይህንን ማለት የሚችል ከመንፈስ የሆነ ፈቃድ ብቻ ነው፤ መነሻው መንፈስ የሆነ ፈቃድ ብቻ ነው ራሱንም አዕምሮንም ሰሜትንም ተቃውሞ የአግዚአብሔር ፈቃድ ብቻ ይሁን ማለት የሚችል።

ታዲያ አዕምሮና ሰሜት ጠላቶች ናቸው ማለት ነው? በፍጹም አይደለም! ሁለቱም በአግዚአብሔር የተፈጠሩ የእኛነታችን ክፍሎች ናቸው። በአግዚአብሔር ሲቀደሱ ያላቸው ሙያ (በሚቀጥለው ምዕራፍ እንደምናየው) በምንም የማይተካ ነው።

ሙያቸው ግን ኢንፎርሜሽን መሰብሰብ እንጂ ስለ አምነት መወሰን አይደለም። አዕምሮና ሰሜት ምክትል ሹማምንት መባል ይችላሉ፤ ባለሥልጣን ግን አይደሉም። ባለሥልጣኑ መንፈስ ሥራውን የሚሠራው በዋናው ሹሙ በፈቃድ ነው። በላዚህ ፈቃድ በሹመት ከአዕምሮና ከሰሜት በላይ ሆኖ ራሱ ግን ከመንፈስ ስር ነው። መንፈስ ከአዕምሮ፤ ከሰሜትም ሆነ ከአካል ጋር ያለው ግንኙነት በፈቃድ በኩል ብቻ ነው።

በምዕራፍ ስድስት ውስጥ እንዳንዶቹ የሰው የሀዋላት ክፍሎች ለሰይጣን በቀጥታ ክፍት እንደሆኑ፤ እንዳንዶቹ ደግሞ ሰይጣን በቀጥታ የማይደርስባቸው እንደሆኑ

መጥቀሳችንን ታስታውሳላችሁ ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ። በዚያ ክፍል ባስቀመጥነው ስዕልም መንፈስንና ፈቃድን በመዝጋት ሰይጣን በቀጥታ የማይደርስባቸው መሆኑን አሳይተናል። በሌላ አባባል ሰይጣን በቀጥታ አካላችንን ሊነካ ይችላል፤ አስተሳሰባችንን በቀጥታ ሊያግባባ ይችላል፤ ሰሜታችንንም በቀጥታ ሊቀሰቅስ ይችላል። ነገር ግን መንፋሳችንንም ሆነ ፈቃዳችንን በቀጥታ ሊነካ አይችልም። መንፈሳችንን ሊያውክና ፈቃዳችንን ሊያግባባ የሚችለው፤ በቀጥታ በሚደርስባቸው ክፍሎች አድርጎ ብቻ ነው።

ከሰይጣን ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ሊኖራቸው የሚችሉት ክፍሎቻችን አካል፤ አዕምሮና ሰሜት እንደሆኑ አየን። ፈቃዳችንም አምነት የጎደለው ውሳኔ እንዲወሰን ለማድረግ እንዲያግባቡት ሰይጣን የሚጠቀመው እነዚህን ክፍሎች ነው። በምሳሌ ብገልጸው በፈቃድ፤ በአዕምሮና በሰሜት መካከል የሚኖረው ለውውጥ ይኸን ሊመስል ይችላል።

ፈቃድ፡ “ጌታ ሆይ ኃጢአቴን ሁሉ ለእንተ እናዘዛለሁ፤ ይቅርታ እንድታደርግልኝም አለምንሀለሁ”

አዕምሮ፡ “አሁን በእርግጥ ይቅር ብሎኛል ብለህ መቼም አታምንም፤ ያንን ሁሉ ኃጢአት አድርግህ ለዛውስ መቼ የሚበቃውን ያህል ተፀፀትክና?

ሰሜት፡ አዕምሮ ያለውን ለማረጋገጥ የሚመስል ይቅር ያለመባል ሰሜትን በኩርፊያ ይገለጻል።

ፈቃድ፡ “አውነትም እኮ ይቅር አልተባልኩ ይሆናል፤ በልቅሶና በአንባ ሁኔ ይቅርታ ሳልጠይቅ እንደት ይቅር አባላለሁ?”

አዕምሮ፡ “ግን እኮ ስህተቱ ያንተ አይመስለኝም፤ በላዚህ ጥፋትህ ባልሆነ ነገር ይቅርታ መጠየቅ ራሱ እኮ ማስመስል ነው። ጊዜ ውሰድና ነገሩን በደንብ መርምር”

ሰሜት፤ ነቃ ነቃ ማለት ይጀምራል አዕምሮንም በመደገፍ ከልቅሶና ከልመና ለመገለገል ጎንበስ ቀና ማለት ይጀምራል።

ፈቃድ፡ “ አምነ ልክ ነው፤ ለጥፋቴ እኮ የገፋፋኝ ብዙ ሁኔታዎች አሉ። አስቲ ራሴን ለመርምሮና ጥፋት ከተገኝብኝ እግዚአብሔርን ተመልሼ ደኛ አጠናዋለሁ፡

የሆነው እንዲህ ነው። ፈቃድ በመጀመሪያ የአምነት ውሳኔ አደረገ። ያ ውሳኔ ግን በአዕምሮና በሰሜት በኩል ውጊያ መጣበት። ያ ሲሆን ፈቃድ ውሳኔውን በመለወጥ ከአዕምሮና ከሰሜት ጋር መስማማት ጀመረ።

“ኃጢአታችንን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሌሊን ከአመጸም ሁሉ ሊያነጻን እርሱ ታማኝና ጸድቅ ነው” 1 ዮሐንስ 1፡9

የሚለውን የእግዚአብሔርን ቃል መሠረት ከማድረግ ይልቅ ፈቃድ ወደ ሌላ ምክንያት አዘነበለ።ይህ ሰው ግን ይቅር ሳይባል ሄደ፤ ምክንያቱም መጠራጠር እምነቱን ተዋጋው። ከ 1ዮሐንስ የጠቀሰው ጥቅስ ያላለውን አስቦ “በልቅሶና በአንባ በመሬት ላይ ወድቀን ለአንድ ሰአት ብንለምነው እግዚአብሔር ምናልባት ይቅር ይለን ይሆናል” አላለም። ያለው ነገር ቀልጭ ብሎ የተቀመጠ ግልጽ እውነት ነው። እውነተኛነት የሰሜት ጉዳይ አይደለም፤ የውሳኔ ጉዳይ ነው። ሰው አምነትን ሲለማመድ የሚያረጋግጥለት ሰሜት ሊኖረው ላይኖረውም ይችላል። ነገር ግን አምነት የፈቃድ ጉዳይ ነው። ፈቃድ አምናለሁ ብሎ በእውነተኛነት ከወሰነ፤ ሰሜት በግዳ ቀስ ብሎም ቢሆን ይከተላል። እስቲ ልውውጡን በሌላ መልኩ እንየው።

ፈቃድ፤ “ጌታሆይ ኃጢአቴን ሁሉ ለአንተ እናዘዛለሁ፤ ይቅርታ እንድታደርግልኝም አለምንህለሁ”

አዕምሮ፤ “አሁን በእርግጥ ይቅር ብሎኛል ብለህ መቼም አታምንም፤ ያንን ሁሉ ኃጢአት አድርገህ ለዛውስ መቼ የሚበቃውን ያህል ተፀፀትክና?

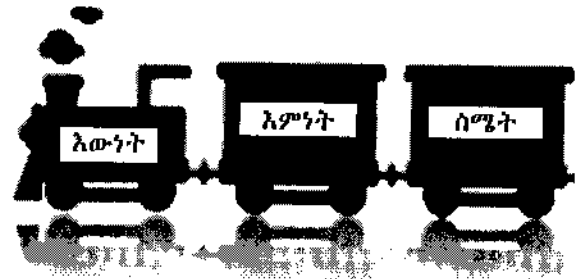
ሰሜት፤ አዕምሮ ያለውን ለማረጋገጥ የሚመስል ይቅር ያለመባል ሰሜትን በኩርፊያ ይገለጻል።

ፈቃድ፤ “ጌታ ሆይ ውጊያ አለብኝ፤ እኔ ግን ወስኛለሁ፤አሳቤና ሰሜቴ ምንም ሌላ ነገር ቢነግሩኝ እንተ ግን ይቅር እንዳልከኝ ለማመን ወስኛለሁ። ምክንያቱም ቃልህ ኃጢአቴን ከተናዘዝኩ ይቅር እንደምባል ተናግሯል”።

ፈቃድ በወሰነው ውሳኔ ሲጸና፤ ውብ የሆነ ለውጥ በሰውዬው ሕይወት ውስጥ መካሄድ ይጀምራል፤ አዕምሮና ሰሜት ከፈቃድ ጋር መስማማት ይጀምራሉ።

የእውነት - አምነት - ሰሜት ባቡር

የካምፓስ ክሩሴድ መሥራቾና መሪ የነበሩት ቢል ብራይት በአንድ ትራክት ላይ ያወጡት የባቡር ስዕል ነበር

እውነት የባቡሩ ሞተር ነው። ኃይል ያለው ሞተሩ ውስጥ ነው። አምነት ባቡሩን የሚያንቀሳቅሳው ነዳጅ ነው። ሰሜት የባቡሩ ጭነት ነው። ብዙ ሰዎች ችግራቸው ነዳጁን (አምነትን) በጭነቱ (ሰሜት) ክፍል ያደርጉታል። በጭነቱ ክፍል የተቀመጠውን ነዳጅ ሞተሩ (እውነት) ሊጠቀምበት ስለማይችል፤ ባቡሩ አይንቀሳቀስም። ትርፉ ወደኋላ አየተመለከቱ ብቻ ባሉበት መቆየት ነው። ወደ ሌላ ቦታ መድረስ ከተፈለገ ነዳጁ (አምነት) ሞተሩ ጋ መድረስ አለበት።

አንዳንድ ቀዝቃዛ ምድጃ የሚመስለው እውነት አምነት ሲጨመርበት ሞቅ ሞቅ ማለትና መንቀሳቀስ ይጀምራል። በዚያን ጊዜ ሰሜትም ምርጫ የለውም ተከትሎ

ይመጣል። እምነታችንን በሰሜታችን ላይ ካዋልን ኃይል አጉል ቦታ እያባከንን ነው። ይቅርታ ተደርጋልኛል ብሎ ያ ሰው ሲወሰን ትንሽ ቆይቶ ይቅር እንደተባለ ይሰማዋል።

የብዙዎቻችን ጥያቄ ታዲያ አሰከመች የሚለው ይሆናል። አሰከመች ነው ስሜታችን እንዲከተል፤ አዕምሯችን እንዲሰማማ የምንጠብቀው? የውሳኔያችን ጥንካሬ ይፈተናል። ያ ፈተና ጊዜ ሊሆን ይችላል። ስለዚህ ወሰነን መጽናት አለብን። ቀደም ብለን እምነትን ከጡንቻ ጋር አወዳድረንው ነበር። ጡንቻ ግፊትና ተቃውሞ በበዛበት መጠን እየጠነከረ ይሄዳል።

የብዙ ቢሊዮን ብር ኢንዱስትሪ የሆኑት የሰውነት ማጠንከሪያ ተቋሞች ሁሉ በዚህ ቲዮሪ ላይ የተመሠረተ ሥራ ነው የሚሰሩት። ከስሜታችንና ከአዕምሯችን በሚመጣብን ተቃውሞ አልፈን እምነትን እየተለማመድን ከሄድን እምነት እየጠነከረና አያደገ ይመጣል። በጊዜ ደግሞ እምነት ጠንክሮ በሰሜትና በአዕምሮ ላይ ሲጎለምስ አነርሱም ድጋፋቸውን ይሰጣሉ። የሚከተለውን ካንድ የአንግሊዝኛ ዕለታዊ መንፈሳዊ ንባብ መጽሐፍ የተተረጎመ ነው። የባቡሩን ስዕል በጥሩ ሁኔታ ስለሚገልጸው ነው እዚህ ያስገባሁት።

ሶስት ሰዎች በገደል ጨፍ ላይ ይሄዳሉ
 ሰሜት እምነትና አውነት ይባላሉ
 ሰሜት አደናቅፎት ቁልቁል ሲንሸራተት
 እምነትም አብሮ ሲጎተት
 በጣም ስለተጠጋ ወደ ሰሜት
 አርሱም ወደቀ ክፉ ውድቀት
 አውነት ግን ባለበት ሆኖ ሳይደናገጥ
 እምነትን ጎተተው ርቆ እንዳያመልጥ
 አውነትን ተደግፎ እምነት ሲንሳ
 ሰሜትንም ቀስ በቀስ አወጣው ከደረሰበት እባሳ

ሚስ ቻርለስ ኢ ካውማን፤
 (Streams in the desert Vol. 2)

አውነተኛ እምነት ጥርጣሬን ጨርሶ ያጠፋል ማለት አይደለም። በጥርጣሬም ወስጥ ግን አልፎ ይሠራል። ዎት ማን ኒ "What Shall This Man Do?" በሚለው መጽሐፋቸው የሰጡትን ገለጣ አንይ፤

"በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ጴጥሮስን ከያዙት አሳዳጆች አጅ ለማሰለቀቅ የተደረገውን ጸሎት ማስታወስ አፈልጋለሁ። ጸሎታቸው ተመልሶ ጴጥሮስ ተፈቶ መጥቶ በሩን ሲያንጻኝ አማኞቹ እርሱ አይደለም በማለት ተከራከሩ "የእርሱ መልእክ ነው" አሉ። በዚያ ቤት እምነት ነበር፤ አውነተኛ እምነት፤ ከእግዚአብሔር ተአምራዊ መልስ የሚያመጣ እምነት ነበር። ግን የሰዎች ደካማነትም እዚያው ቤት ነበር። ጥርጣሬ ቅርብ ነበር፤ በጊዜው አንገቱን ብቅ አደረገ። የጸሎቱ መልስ መሆኑን ከመቀበል ይልቅ ከዚያ በላይ የሆነ የሚያስመስል ጥርጣሬ ተከሰተ።"

ሌላ የትና መቼ እንደሰማሁት ትዝ የማይለኝ አንድ አውነተኛ ታሪክ አውቃለሁ። በአንድ ከተማ ውስጥ (ኢንዶኔዥያ ይመስለኛል) ሰዎች ትንሽ ቤት ተከራይተው ጸሎት ቤት ከፈቱ። እነርሱ የተከራዩት ቤት ያለበት ግቢ ወስጥ ሌላ ባዶ ቤት ነበር። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ሌሎች ሰዎች ያንን ባዶ ቤት ተከራይተው ዳንስ ቤት ከፈቱ።

የመዘቃው ጩኸት የሰዎቹ ብዛትና ሌሎችም ዳንስ ቤትን ተከትለው የሚመጡት ባሕሪዎች የጸሎት ቤቱን ሰዎች በጣም አወካቸው። ስለዚህ መጸለይ ጀመሩ "ጌታ ሆይ ይህንን ዳንስ ቤት ዝጋና ሌላ ከእኛ አገልግሎት ጋር የሚሰማማ ነገር አምጣ" አያሉ ወደ እግዚአብሔር ይጸልዩ ጀመር።

የዳንስ ቤቱ ተከራዮች ግን ስለጸሎታቸው ቢሰሙም ሰቀውባቸው ሥራቸውን ቀጠሉ። አንድ ሌሊት ግን ኃይለኛ የእየና ነውጥ ሆኖ መብረቅ ወረደ። ያ መብረቅ በቀጥታ በዳንስ ቤቱ ወድቆ ሲያወድመው ጸሎት ቤቱ ግን ሳይነካ ቀረ። የዳንስ ቤቱ ተከራዮች የጸሎት ቤቱን ተከራዮች ከሰሷቸውና ፍርድ ቤት ሄዱ። የዳንስ ቤቱ ተከራዮች "ጸልየው ዳንስ ቤታችንን በመብረቅ አስመቱ" ሲሉ የጸሎት ቤቱ ተከራዮች ደግሞ "እኛ እንዲህ ያለ ነገር አላደረግንም ብለው ካዱ።" ዳኛው ሲፈርዱ "በተፈጥሮ

ኃይል ላይ ማንንም ጥፋተኛ ማድረግ አይቻልም፤ አንድ ነገር ግን አስገርሞኛል ከጸሎት ቤቱ ባለቤቶች ይልቅ የዳንስ ቤቱ ባለቤቶች የበለጠ አምነት አንዳላቸው አየሁ”።

ፈቃድ ለማመን ውሳኔ ሲያደርግ ጥርጥር ወዲያው ይጠፋል ማለት አይደለም። ይህ ሁኔታ በአፍ ሲነገር ቀላል ይመስል ይሆናል፤ በሕይወት ሲሆን ግን ትንሽ የተደበለለቀ ነው። ልብ ብለን ካየነው ትንሽ ጥርጥር የሌለበት አምነት ማግኘት ከባድ ነው። ጥርጥር አምነት ከሚፈተንባቸው ተቃውሞዎች ዋነኛው ነው። ታዲያ ጠላት ዋና መሳሪያውን በቀላሉ የሚተው ይመስላችኋል?

ያለምንም ጥያቄ አግዚአብሔር ይህንን ብሎኛል የሚላችሁ ሰው ወይ ራሱን አያታለለ ነው፤ ወይ ደግሞ ሙሉ ለሙሉ ሀቀኛ አይደለም። “ጨክኜ በጣም ባምን አኮ ይሠራ ይሆናል” የሚል ጭፍን አምነት በአምነት ላይ ማስቀመጥ ማለት ነው። ግን አምነታችን በአግዚአብሔር ላይ አንጂ በአምነታችን ላይ ብቻ አንዳይሆን መጠንቀቅ አለብን።

አግዚአብሔር ሕይወታችንን በዝርዝር ያውቀዋል። ያለመረጃ ሙሉ አምነትን ለመለማመድ ያለንን አቅም ይረዳል። ታዲያ ትንሽ ጥርጣሬ እኛ የእርሱን አጋዥነት አንድንጠይቅ ያደርገናል እንጂ እርሱ ፊቱን እዙሮ አንዲመለስ አያደርገውም። ስለዚህ ሁልጊዜ ምርጫው አምነት ወይ ጥርጥር አይደለም። አግዚአብሔርን የሚያስደስተው በጥርጣሬ ፊት እንኳን አምነታችንን ይዘን መቆማችን ነው። ይህንን ሰናደርግ እርሱም እኛን ወክሎ አንዲነሳ ያደርገዋል።

5. ቅን ጥርጣሬ

መጠራጠር ሁልጊዜ መጥፎ ነገር አይመስለንም። ቅን የሆነ ጥርጣሬ አለ። ጥርጥር የሚጫወተው ጥሩ ሚና ሊኖረው ይችላል። ማይክ ፊልፒስ ሰል ጆርጅ ማክዶላንድ በጻፉት መጽሐፍ በዚህ አሳብ ላይ አንዲህ ብለው ጻፉ፤

ጥርጥር፤ አለማመንም እንኳን ቢሆን ነገራቸው በአግዚአብሔር እጅ አንዲሆን ለሚፈቅዱ ሁሉ ጥሩ መሳሪያ ሊሆን ይችላል። አግዚአብሔር አምነታቸውን

አንዲጥሉ አያደርጋቸውም፤ ነገር ግን አምነታቸውን መገንቢያ እድርጎ ሊጠቀምበት ይችላል።

ጆርጅ ማክዶላንድ ራሳቸውም ደግሞ በዚሁ አሳብ ላይ ጽፈዋል።

“ጥርጣሬዎች እውነተኛ ለሆነ ሰው የሚመጡ መልዕክቶች ናቸው። ገና ላልተረዳናቸው ነገር ግን እንደንረዳቸው ለሚያስፈልጉ ነገሮች የመጀመሪያ በር እንኳኪዎች ናቸው። ጥርጣሬ ጥልቅ የሆነውን አርግጠኛነትን እንኳን ማለፍ ይችላል። ምክንያቱም ያልታወቀውን፣ ያልተገበኘውን፣ ያልተያያዘውን ሁኔታ ቀና ብለን በምናይበት ጊዜ አርግጠኛ አለመሆናችን ብቻ ይሆናል አርግጠኝነታችን”።

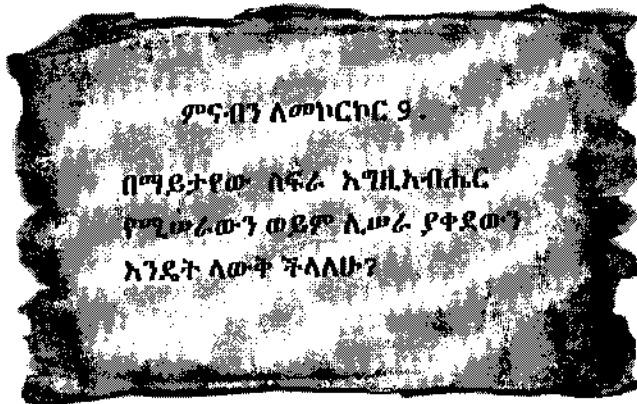
በደንብካሰብንበት አርግጠኛነት ሁላችንም ይህንን ልምምድ አሳልፈናል። በመጀመሪያ ጊዜ ሰው በጸሎት ተፈወስኩ ብሎ ሲናገር ሰሰማ በውስጤ የነበርኝ ሰሜት መጠራጠር ነበር። ጊዜው እያለፈ ሲመጣ፤ ብዙ ሰዎችም ተመሳሳይ ምስክርነት ሲሰጡ፤ በተለይ የአንዳንዶቹን ምስክርነት ላለመቀበል ምክንያት እንደሌለኝ ሳውቅ፤ “አሁ” እያልኩ ማዳመጥ ጀመርኩ። ከዚያም “እስቲ ጠጋ ብዬ ልመርምረው” አልኩ። “እውነት ይመስላል” አልኩ፤ ቀጥሎም “እውነት አንደሆነ አምናለሁ” ማለት ደረጃ ደረሰኩ። “ጌታ ሆይ እስቲ ለኔም ፈውስ” ብዬ መጸለይ ጀመርኩ “ዋው ጌታ ሲፈውስ” ብዬ ለመመስከር በቃሁ።

6. አስተሳሰብና ሰሜት

አምነት ወይም ጥርጣሬ የፈቃድ ጉዳይ ነው የሚለው አነጋገር አምነትን ቀዝቃዛና ሀልውና የሌለው ሜካኒካል ድርጊት ብቻ የሚያደርገው ይመስላል። ግን እንደዚያ አይደለም። አምነት አዕምሮንና ሰሜትን ይቃወማል ለማለት አንዳልሆነ አስቀድሜ አግዚአብሔር አዕምሮንም ሆነ ሰሜትን እንደፈጠረ መጥቀሴን ታስታውሳላችሁ። ግን አምነት የፈቃድ ጉዳይ ነው ስንል ፈቃድ ዋናውንና የራስን ውሳኔ ያደርጋል ለማለት ነው እንጂ የአዕምሮና የሰሜት ድጋፍ አያስፈልገውም ለማለት አይደለም። የአዕምሮንና የሰሜትን አስተዋጽኦ መናቅ ራሱ ሞኝነት ነው።

አዕምሮ

አዕምሮ በቀለሉ በሰይጣን ሊገባባ ይችላል ማለት ሙሉ ለሙሉ አይታመንም ማለት አይደለም።

ምናብን ለመከላከል 9.

በማይታየው ሰፍራ በእግዚአብሔር
የሚወራውን ወይም ሊወራ ያቀደውን
አንደኛ ለውቅ ችላለሁ?

መጽሐፍ ቅዱስ በአዕምሮ መንፈስ ስለመታደስ፣ አዕምሮን ስለመጠበቅ፣ የጨለማ አባብ ስለአለማሰብ፣ የክርስቶስ አባብ እንዲኖረን ጠንካራ በሆነ ቋንቋ እብዝቶ ይመክረናል። ይህንን ካደረግ አዕምሮ ለፈቃድ መልካም አማካሪ መሆን ይችላል። በመጽሐፍ ቅዱስ አውነት የተሞላ አዕምሮ፣ ለጌታ የሱስ ጌትነት ራሱን ካስገዛ፣ በእግዚአብሔር ግርማ የሚገረምና በእግዚአብሔር ሕልውና ደስ የሚሰኝ ከሆነ፣ ይህ አዕምሮ ፈቃድን በመምከር ታላቅ ጥቅም መስጠት ይችላል። አውነት በፈቃድና በምክንያትም ላይ መሰልጠን ይችላል፤ አንዱን ተቀብሎ ሌላውን የሚገፋ አይደለም።

አዕምሮ መንፈሳዊ የሆኑ ምክንያታዊነትንና አስተሳሰብን በማቀበል የፈቃድን የውሳኔ ኃይል ከፍ ማድረግ ይችላል። በእግዚአብሔርም ቃል ከተሞላ ፈጣን የሆነ ማስጠንቀቂያ በታቀደው ውሳኔ ላይ ማቀበል ይችላል። የተቀደሰ ምክንያታዊ አስተሳሰብ አምነትን ለመለማመድ ጠቃሚ ወዳጅ ነው።

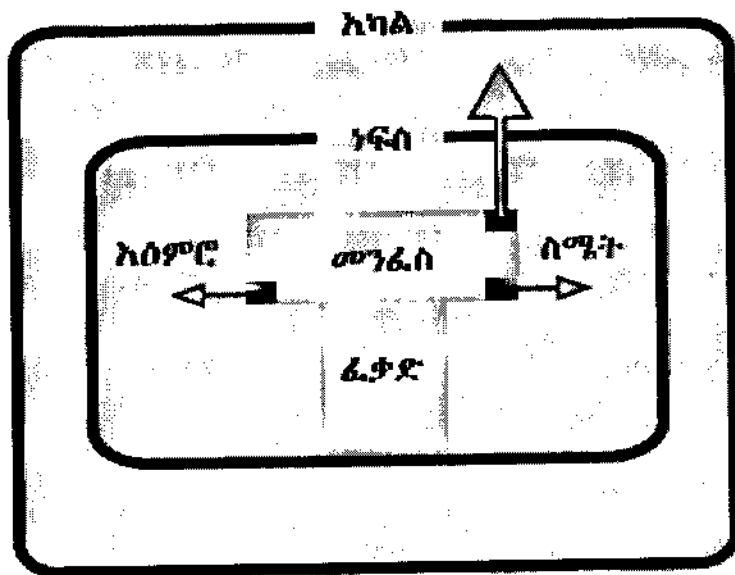
ዛሬ በባህላችን ችግሩ ያልተቀደሰ አስተሳሰብ፣ መንፈሳዊ ጥበብን ያልተረዳ ምክንያታዊነት፣ ግትር አውቀት፣ የሥልጣኔያችን አውራ ጎዳና መሆኑ ነው። አስተሳሰብ ለሰሜታችን ኃይለኛ አግባቢ ሲሆን ሰሜታችን ደግሞ በተራው ለድርጊታችን ምክንያት ይሆናል። አዋቂዎች እንደሚሉት አዕምሯችን ከ 1200 ቃላት በላይ በደቂቃ አስተካክሎ ማውጣት ይችላል። ይህ ችሎታችን በባህል ተይዞ በምክንያታዊነት ታግቶ፣ ተቃውሞና መሳሳት ፈርቶ ባይያዝ ኖሮ የሚቀሰቀሰው ሰሜታዊነት ለአድገት፣ ለሚዛናዊነት፣ ለጤና እና ከእግዚአብሔርም ጋር ላለን ግንኙነት እንቅፋት የሚሆን ይሆን ነበር። አዕምሯችን ግን ጌታን ሲያዳምጥ፣ መንፈስ ለገለጠው ቃሉ ሲገዛ፣ ለፈቃዱ መሪነት ሲታዘዝ፣ ያን ጊዜ የተቀደሰ ምክንያታዊነት ወይም አስተሳሰብ እያሳደግን ነው።

ሰሜት

ሰሜትም ለፈቃድ በጣም ጠቃሚ የሆነ ድጋፍ መስጠት ይችላል። ራሳችንን ለእግዚአብሔር ስናስገዛ ሰሜታችን ወይ ስለም ይሰጠናል፣ ወይ የማይመች ሰሜት ይሰማናል። አንዳንድ ገና ነገሩ ባይሆን ህሊናችን ይወቅሳናል። ብዙ ጊዜ በገጻችን የሚታየው ሰሜታችን ነው። መንፈስ በውስጠኛው ክፍል መኖር የሚመርጠውን ያህል ሰሜት ደግሞ ከፊት ለፊት ወጥቶ መታየት ይወዳል። ሰሜታችን ከአስተሳሰባችን ጋር ቶሎ ስለሚተባበር፣ በእግዚአብሔር ቃል የተደገፈ አስተሳሰብ ለሰሜትም መልካም ነው። አስቲ እንደገና ያንን ሰዕል እናምጣና አንዳንድ ነገር እጥረን እንመልከተው።

ምናብን ለመከራከር 9 .

በማይታየው ስፍራ እግዚአብሔር
የሚሠራውን ወይም ሊሠራ ያቀደውን
እንዴት ለውቅ ችለለሁ?

መንፈስ አግዚአብሔር የሚልከውን መልዕክት የምንቀበልበት ክፍላችን ነው ብለናል። ያ ከአግዚአብሔር ወደ መንፈሳችን የተለከው መልዕክት በጥቅም ላይ እንዲውል ወደ ሌሎች ክፍሎቻችን መተላለፍ አለበት። በሰዕሉ ውስጥ የምናየው ያንን ነው። ከመንፈሳችን ወጥተው ወደ ሌሎች ክፍሎች የተዘረጉት ቀስቶች የሚያሳዩት ያንን ነው።

ለአዕምሯዊ ሰው እንኳ መልእክቶች ቶሎ ወደ አዕምሮው ይመጡለታል። በሰዕሉ ላይ በመንፈስና በአዕምሮ መካከል ባለው መስመር ላይ ያለው ትንሽ ሳጥን መስኮት መሆኗ ነው። ያቺ መስኮት መኖሯንና አጠቃቃሟን ካወቅሁበት፣ መንፈስ ቅዱስ በዚያች መስኮት በኩል እውቀት ከመንፈስ ወደ አዕምሮ እንዲተላለፍ ያደርጋል። ይህ ማስተላለፍ ደግሞ በተለያዩ ሁኔታ ሊከናወን ይችላል። ይህንን መጽሐፍ ቅዱስ “የእውቀት ቃል” ወይም “የጥበብ ቃል ይለዋል።” አመጣጡ፤ ትዝ በሚለን ነገር፤ ብልጭ የሚልልን አሳብ፤ የሚታየን ሰዕል ወይም ሌላ ነገር ሊሆን ይችላል። ሲመጣ ግን ለመጣለት ሰው ግልጽ ይሆናል።

በተፈጥሮ ስሜታዊ (emotional) ለሆነ ሰው ደግሞ ከመንፈስ የሚመጣው ቀስት ወደሰሜቱ ለመሄድ ያደላል። እንዲህ ያለ ሰው ድንገት ጠንካራ ስሜት ሊመጣበት ይችላል። የዚህ አይነት ሰው ያ ስሜት ሲመጣበት ያውቀዋል። አሁንም ገለጻው የእውቀት ወይም የጥበብ ቃል ነው።

አንዲት የፈውስ ሰጦታ ያለችው ሴት ሲናገር፤ “ለበሽተኛ ልዩ የሆነ የርህራሄ መንፈስ በውስጤ ከተሰማኝ፤ ያ በሽተኛ ከጸለይኩለት እንደሚፈወስ እርግጠኛ አሆናለሁ” አሉ። አንዳንድ ሰዎች በጸሎት ላይ ሳይጠብቁትና ክቁጥጥራቸው ውጪ በሆነ መንገድ እንባቸው ዱብ ዱብ ማለት ይጀምራል። ለረጅም ጊዜ እንዲህ አይነት ሁኔታ የሚያጋጥሟቸው ሰዎች ምክንያቱን ስለማያውቁት ወይ ይደብቁታል ወይ ደግሞ ያፍሩበታል። (በተለይ የመንፈስ ቅዱስ እንቅስቃሴ ወደ አገራችን ሲገባ፤ አልቃሽነት ከፍሰቲያዊ ከሚወቀሱበት ነገሮች አንዱ ነበር)። እየቆየ ሲሄድ ግን እንባ የአግዚአብሔርን ኃይል በዚያ በተጸለየለት ሰው ላይ ወይም በተጸለየበት ነገር ላይ የሚፈታ መሆኑን ይገነዘባሉ።

በተቀደሰና ባልተቀደሰ ስሜት መካከል ያለው ልዩነት ምንድነው ለሚለው ጥያቄ ቀላል የሆነ መልስ ቢኖረኝ ኖሮ አወድ ነበር። ግን ቀላል መልስ የለውም። ስሜት ደጋግሜ እንዳልኩት በቁጥጥራችን ስር አይደለም። ከዚህም የተነሳ ውስጣዊ ሁኔታችንን ለመግለጽ ጥሩ መለኪያ ነው። እንባቸውን መቆጣጠር እስኪያቅጣቸው ድረስ አያለቀሱ “ምንው ምን መጣ?” ሲባሉ “አይ ምንም፤ ድህና ነኝ” የሚሉ ሰዎች አጋጥመዋቸው አያውቁም፤ እርግጠኛ ነኝ ብዙ ጊዜ አጋጥመዋችኋል። ሲከፋን አንድ የተበላሸ ነገር አለ የሚል ስሜት ስለተሰማኝ ነው። የምንሳሳተው ግን ሲከፋን አንድ ነገር ለመበላሸት ትክክለኛ የሆነ ምልክት ነው ብለን ያንን ነገር ለመለወጥ በምናደርገው ድርጊት ነው። መከፋት አንድ ነገር መበላሸቱን ሊነግረን ይችላል እንጂ ምን ማድረግ እንደሚገባን አይነግረንም።

የተቀደሰ ስሜት ከብዙ ነገሮች መገኘት የሚመጣ ነው። መንፈሳዊ እውቀት ዋናው ቁልፍ ነው። ይህም ብዙ ነገሮችን ያጠቃልላል፤ የአግዚአብሔርን ቃል አምኖ በመቀበልና አንድ ቃሉ በማድረግ፤ ከአግዚአብሔር ጋር ያለንን የቅርብ ግንኙነት በማሳደግ፤ መንፈሳዊ ውጊያን እንዴት መቋቋም እንዳለብን በመማር፤ ዲስፕሊንን

በመለማመድ፣ ከሌሎች አማኞች ጋር ባለን ግንኙነት በማደግ፤ እነኚህ ነገሮች በአንድ ክርስቲያን ሕይወት ውስጥ ጤናማ ስሜትን ያመጣሉ። ስሜት በዚህ አይነት እንክብካቤ ከተያዘ ለፈቃድ አባሪ መሆን ይችላል። ሆኖም ግን የውሳኔ መመሪት መሆን አይችልም።

አንዳንድ ሰዎች ከመንፈሳቸው በቀጥታ ወደ አካላቸው የሚመጣ ምልክት ያገኛሉ። ይህ በስዕሉ ውስጥ ከመንፈስ በቀጥታ ወደ አካል በሚሄደው ቀስት ተጠቁሟል። ለአንድ ሰው ለመጸለይ ያ ሰው የት ጋ አንዳመመው ለመጠቀም በጸላዩ ተመሳሳይ አካል ላይ የሀመም ስሜት መስማት ብዙ የጸሎት አገልገሎት የሚሰጡ ሰዎች የሚመስከሩት ነው። የሌላውን ሽክም መሸከም ከሚገለጽባቸው መንገዶች አንዱ ነው። ለዚያ ሰው ጊዜ ወስደው በሚጸልዩበት ጊዜ በራሳቸው ላይ ያለው ሀመም ሲቀንስ የጸላዩላትን ሰው ሁኔታ ያሳውቃቸዋል።

7. ድርቀትና ጥርጥር

ድርቀትና ጥርጥር ሁላችንም በተለያዩ ጊዜያት የምናልፍበት ልምምድ ነው። አንዳንድ ላትንዝ ጊዜ አልፎ አልፎም ለብዙ ጊዜ ህይወታችን ጋዝ እንዳለቀበት መኪና ይሆናል፤ መንቀሳቀስ ያትተዋል። ይህ ሲሆን በጥርጥር ተይዘን ሊሆን ይችላል። በጥርጥር ምክንያት የሚመጣ መንፈሳዊ ድርቀት አለ። መረዳት መታዘዝን ይከተላል ብለን አልፈናል፤ አንዳንድ ሰዎች ግን መረዳት ካልቀደመ ብለው መታዘዝን አምቢ ይለሉ። ውጤቱ መንፈሳዊ ድርቀት ይሆናል። ማክዶላንድ እንደጻፈው “የመጣላችሁ ቃል እውነት አልመስል ካላችሁ፣ ቃሉ የጌታ ቃል አይደለም ወይም እናንተ ቃሉን ለመረዳት በቂ ሃቀኝነት የላችሁም”። ያንድ ሰው እስምሮ መቀበል የሚችለው ቃል ያ ቃል የጌታ ቃል እንደመሆኑ መጠንና ሰውዬው ከጌታ ጋር ባለው ሀብረት መጠን ነው። እውነት ያልሆነ ቃልና ሀብረት ማጣት መረዳትን ይከለክላል።

በላዚህ የያዛችሁ መንፈሳዊ ድርቀት መረዳት ካለመቻላችሁ የተነሳ ከሆነ፤ መፍትሔው የእግዚአብሔርን ቃል በሞኝነት መታዘዝ ነው። መረዳትና መንፈሳዊ ቅባትም ተከትለው ይመጣሉ።

በሌላ በኩል ደግሞ አንዳንድ ድርቀት ፈተና ነው። ያ ማለትም በድርቀት የሚመለለሰው ሰው በዚያ ሁኔታ ውስጥ ማለፉ በጥፋቱ ወይም የራሱ በሆነ ምክንያት አይደለም። አንዳውም ያ ሰው ወይም ያቺ ሴት በሚችሉት ሁሉ ታዛዦች በመሆን ሲመለሉ ድርቀት ውስጥ ይገባሉ። ሰው ወደ በለጠ መንፈሳዊ እድገት እንዲደርስ እግዚአብሔር አንዳንድ ድርቀትን ይጠቅማል። ታዲያ በዚያን ጊዜ የምናደርገው ምንድነው? መልሱ አሁንም ያው መታዘዝ ነው። ባለመታዘዝ ምክንያት ለመጣብን ድርቀት ማድረግ የሚገባን መታዘዝን መለማመድ ነው። ቃሉን መታዘዝ መቀጠል አለብን። በስሜታችን ለርሱ ስላለን ፍትር ብቻ ሳይሆን ስሜታችን አምቢ ቢልም በፈቃዳችን መታዘዝን መለማመድ፣ ደግመን ደጋግመን ያንኑ ማድረግ ነው፤ ቅባቱ ይከተላል።

8. ፍርሀትና ጥርጣሪ

ፍርሀትን መለማመድ ሰይጣን በስሜታችን ላይ ካለው የተጽእኖ መንገዶች አንዱ ነው። የፍርሃት አላማው ደግሞ እኛ የእግዚአብሔር ከሆነው ነገር ዞር እንድንል ማድረግ ነው። በዚህ ጊዜ አምነታችን ብርታትን ይጠይቃል። ይህም ማለት የአካባቢው ሁኔታ ሳይመችም በፈቃድ እግዚአብሔርን መተማመን ማለት ነው። ብርታት፣ ሁኔታዎችና ስሜቶች አይሆንም ሲሉ በእግዚአብሔር ለመተማመን መፍቀድ ማለት ነው። እኔ ፍርሀት አልወድም፤ አጥብቄ ከምጠላቸው ነገሮች አንዱ ነው።

ነገር ግን ጌታ የሱስን መከተል ደግሞ አልፎ አልፎም ቢሆን ፍርሀት ማምጣቱ የተረጋገጠ ነው። አንዳንድ አምነታችን የጠበቅነውን ያህል አይሰራለን ይሆናል ብለን እንፈራለን። ለምሳሌ ለፈወስ መጸለይ ያስፈራኝ ይሆናል፤ ጸሎቱ ምንም ለውጥ አያመጣ ይሆናል የሚል ፍርሀት ይኖራል። በእኛ አምነተቢስነት ሰዎች ይገዱ ይሆናል የሚል ፍርሃት ይመጣል። ራሳችንን በሰዎች ፊት እናቃልላለን ብለን እንፈራለን፤ ሌሎች ለምንለው ነገር ተቀባይነት አይሰጡት ይሆናል ብለን እንፈራለን።

ታውቃላችሁ እነኚህ ሁሉ እውነተኛ ፍርሀቶችናቸው። ታላላቅ የተባሉ የእግዚአብሔር አገልጋዮችን የሕይወት ታሪክ ስታነቡ፣ ከታላቁ ሐዋርያ ከጴጥሮስ ጀምሮ፣ በታላቁ ሐዋርያ በጳውሎስ በኩል አድርጎ ፍርሃትን የማይለማመድ እውነተኛ አገልጋይ

የለም። ግን ስለ ፍርሀት አንድ ሌላም ነገር ልንገራችሁ፤ ፍርሀት ሌላ ምክንያትም አለው። ፍርሀት አግዚአብሔር አንድ መልካም ነገር ለማድረግ መነሳሳቱን ማረጋገጫ ነው።

ይህ ትምህርት የሚያሳስበኝ አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ አለ። የቃል ኪዳንን ታቦት ተሸክመው በኢያሱ መሪነት በሚሊዮን የሚቆጠሩ አስራኤላውያንን ወደ ተስፋይቱ ምድር ለማስገባት የተነሱትን ካህናት ያሳስበኛል። ማድረግ ያለባቸው አንድ ነገር ብቻ ነው፤ በዮርዳኖስ ወንዝ ውስጥ አግራቸውን ማሰገባት፤ ከዚያ ወንዙ ይቆማል፤ ሕዝቡ በደረቅ ምድር ይሻገራል። ምን የተሰማቸው ይመስላችኋል? ዮርዳኖስ ወንዝ ጫፍ ላይ ቆመው ፈጣኑ የዮርዳኖስ ወንዝ ውሀው እየተጋፉ ቁልቁል በፍጥነት ሲሄድ የእናንተን አለውትም እንጂ እኔ ግን ፍርሀት ተሰምቷቸዋል ብዬ እገምታለሁ፤ በውኃው መወሰድ አስፈራርቷቸዋል። “እነኚያ ሞኞች ካህናት” እየተባሉ መሳቂያና መሳላቂያ የሆነ ታሪክ ትተው ማለፋቸው ሳያስጋቸው አልቀረም። አንድ አድል እንኳን ቢተርፉ ለረጂም ጊዜ የሆዝቡ ሳት አያቋርጥ ይሆናል። ውኃው አይከፈል ይሆናል፤ ሌላው ትልቁ ፍርሀት ነው። ኢያሱ ለመሆኑ ምን ማድረግ እንዳለባቸው ከአግዚአብሔር በትክክል ሰምቷል? ዳር ቆሞ አስተያየት ሰጪም ሞልቷል። “ይሄ ለእኔ በፍጹም ሎጂካል አይደለም” የሚል የኮሌጅ ተማሪ፤ (እሺ የቶራ ተማሪ) ወይም “እኔ አልተሰማኝም ቀጭኛል” የሚል ሰሜተኛ። እምነታቸው ሙሉ አልነበረም። ነገር ግን የፈቃድ ብርታት ስለነበራቸው አንድ አግራቸውን እንቀሳቅሰው ወደፊት ተራመዱ፤ የእነርሱ አግር መንቀሳቀስ ሲጀምር አግዚአብሔር ሥራውን ሠራ።

እነኚያ ካህናት እኮ ከእኛ የተለዩ፤ ማለትም ከእኔ ከእንቺ ከእንተ የተለዩ ሰዎች አልነበሩም። ወይም የተለየ አምነታዊ ጥበብ ወይም መንፈሳዊ ብርታት ኖሯቸው አይደለም። ፍርሀት ከሌለብን መጋፈጥ የሚገባንን አላፊነታችንን እየሸሸን ራሳችንን በመሸፈን ውስጥ ነው ያለነው ማለት ነው። ፍርሀት ከሌለን ባለንበት ቆመናል ማለት ነው። ከተመቻቸንበት ሁኔታ ወደ ግራም ወደ ቀኝም ባለማለት በተጠንቀቅ ቆመናል። ያ ማለትም ጠውልገናል፤ ታፍገን መሸተት ጀምራለሁ፤ እድገት አይታይብንም፤ ጣፋጭነታችን አልፎ ጎምዘዘናል ማለት ነው። ሞአባውያን በነቢዩ በኤርምያስ በኩል በአግዚአብሔር ተገሰጸው ነበር

“ሞአብ በአምቡላው ላይ እንዳረፈ የወይን ጠጅ ከልጅነት ጀምሮ የተረጋጋ ነበረ፤ ከእቃ ወደእቃ አልተገለበጠም... ቃናው እንዳለ ነው መዘዛውም አልተለወጠም... ስለዚህ እቃውን የሚገለብጡ የሚገለቡባቸው ሰዎችን የምልከበት ጊዜ ይመጣል” ኤርምያስ 48፤ 11-12።

ሞአባውያን ለውጥ ይፈሩ ነበር። ቀለል የሆነውን መንገድ ብቻ በመምረጥ ምንም ለውጥ አያደርጉም ነበር። የተቀመጡበት አምቡላ መዘዛቸውን አበላሽቶታል። በተለይ የአምነት ውሳኔን በሚመለከት የሚያስፈራንን ነገር ሁልጊዜ እንጥለው። የእድገታችንና ታላቅ ነገር የመምጣቱ ምልክት ሊሆን ይችላል።

በአጭሩ

ፒተር በፊት የታወቁት ፊላንትፒፒስት የዋረን በፊት ልጅ ናቸው። ፒተር በፊት “Life is what you make it” በሚለው መጽሐፋቸው መዝጊያ ላይ አንድ ጽሁፍ አስቀምጠዋል። እኔ ይህንን ምዕራፍ ታይተ በማደርግበት ጊዜ ባለቤቱ ኤልሳቤጥ መጽሐፉን ታነበው ነበር። አንድ ቀን ታዲያ ቀጥሎ ያለውን ክፍል ለእኔም እነበባችኋል። ፒተር በፊት እንዳሉት ጽሁፉን የጻፉት ጀርመናዊ ባለቅኔ ጎቱ ይባላሉ። ጽሁፉን ልተረጉመው ሞክራለሁ፤ ግን ለአንዳንዶቻችሁ እንግሊዝኛው የበለጠ ትርጉም የሚሰጣችሁ ስለ መሰለኝ እንግሊዝኛውንም አስቀምጫለሁ።

ሰው ካልተሰጠ (committed) መጠራጠር አለ ማለት ነው፤ ወደ ኋላ የማለት አድል። መነሳሳትንና መፍጠርን በተመለከተ አንድ ቀለል እውነት አለ። ይህንን እውነት አለማወቅ ከቁጥር በላይ የሆኑ አሳቦችንና ጥሩ ጥሩ ፕላኖችን ይገድላል። አንድ ሰው ለአሳቡ ወይም ለፕላኑ ራሱን በአርግጠኝነት ከሚሰጥበት ቅጽበት ጀምሮ ለዚያ ነገር አስፈላጊ የሆነ ነገር ሁሉ መከናወን ይጀምራል። በሌላ ጊዜ ፈጽሞ ሊሆኑ የማይችሉ ነገሮች ናቸው የተባሉ ሁሉ መሆን ይጀምራሉ። ከውሳኔው የተነሳ ተከታታይ የሆኑና ውሳኔውን የሚደግፉ ብዙ ጎዳኖች፤ የማይታዩ ክንውኖችና ስብሰባዎች፤ እንዲሁም የቁስና የገንዘብ አርዳታ በፍጹም ከግምት ውጪ በሆነ መንገድ ወደ እርሱ ይመጣሉ። ስለዚህ ማድረግ ያቀዳችሁትን ሁሉ፤ ወይም ራዕዮችሁን ጀምሩት። ድፍረት በውስጡ ብልህነት፤ ኃይልና ምትሀት አለው፤ እሁኑኑ ጀምሩት።

Untill one is committed; there is hesitancy, chance to draw back. Concerning all acts of initiative and creation, there is one elementary truth, the ignorance of which kills countless ideas and splendid plans: that the moment one definitely commits onself, then providence moves too. All sorts of things occur to help one that would never otherwise have occurred. A whole stream of events issues from the decision, raising in one's favor all manner of unforeseen incidents and meetings and material assistance, which no one could have dreamed would come his way. Whatever you can do, or dream you can do begin it. Boldness has genius, power, and magic in it. Begin it now.

በሚቀጥለው ምዕራፍ አንድ አርዕስት እናያለን። ይህ ሁኔታ ደግሞ የኅብረተሰባችን (በተለይ የዲያስፖራ ውጤት ሆነን በምዕራቡ ለምንጥር) ትልቅ ከፍል ስለሆነ የእምነት ጠላት ነው ብለን ለመገመት እንኳን እንገምት ይሆናል።

ምዕራፍ ዘጠኝ

ብቸኝነት

የእምነት ጠላቶችን ሰናይ የመጨረሻ ነጥብ እድርጌ ለቀርበው የፈለኩት ብቸኝነትን ነው። በምዕራቡ ኅብረተሰብ በተለይ በአሜሪካ ለብቸኞች የተለየ አድናቆት አለ። ባህሉ አራስህ በራስህ ቁም! ራስህን ቻል! ሰውዬው! ጀግናው! ይህ ሁሉ ብቸኞችን የሚያቆለምጥ አዳናቂ አባባል ነው። ብዙ አፈ ታሪኮችም አሏቸው፤ አዳኙ፤ የተራራው ሰው፤ ብቸኛው ከብት አርቢ (The Lone Ranger)። ሰው ያስፈልገኛል የሚል ምልክት እንኳን ካሳያችሁ ፈረንት ይመስላል "ምነው ራስህን መቻል አቃተህ እንዴ?" በሚል የጥያቄ አመለካከት ይገለጻል።

የመሸዝል ብቃት ሁሉን በራስ ማድረግ በሆነበት በምዕራቡ ኅብረተሰብ አብሮ የሚለው ቃል ብዙ ተደናቂነት የለውም። የብቸኝነት አባዜ በጣም ስለተናወጣቸው በጋብቻ እንኳን ሐብትሽ በሐብቴ ቀርቶ ቅድመ ጋብቻ የፍቺ ስምምነት (prenuptial agreement) የተከበረ የሕግ ሐረግ ሆኗል። በውስጥ ሕይወታችን ሰው እንደሚያስፈልገን ያለን ሰሜትና ጉጉት ጉልህ ቢሆንም እንኳን፤ "እጅህን አትሰጥ፤ ነፃነትሽን አትሰዊ" ነው የሚሰጠን ምክር።

አንድ አፍሪካዊ ካህን ወደ አሜሪካ ተጉዘው በአንድ የሰፈር የጸሎት ፕሮግራም ላይ ተካፈሉ ይባላል። ከጸሎቱ በኋላ ከአስተባባሪው ጋር ሲጫወቱ አስተባባሪው "ስለ አሜሪካ የሚያሰደንቀዎት ነገር ምንድነው?" ብዬ ጠየኳቸው አሉ። ገና ጥያቄዬን ሳልጨርሰው ከአፈ ነጥቀው "ብቸኝነታችሁ" ብለው መለሱልኝ። እኔ "ታላላቅ አውራ ጎዳኖቻችሁ፤ ረዣዥም ሕንጻዎቻችሁ" ወይ ደግሞ "እንግዳ ተቀባይነታችሁ፤ ለተቸገረ ያላችሁን ለማካፈል ያላችሁ ችሮታ" ወይም ተመሳሳይ መልሶች ነበር የጠበቅሁት፤ መልሳቸው ገርሞኝ "ምን ማለትዎ ነው?" ብዬ ጠየቅኳቸው።